

I

B. 31.018

2

IZGLEDI

bogoljubnih otrok

iz vsih časov keršanstva.

II. del.

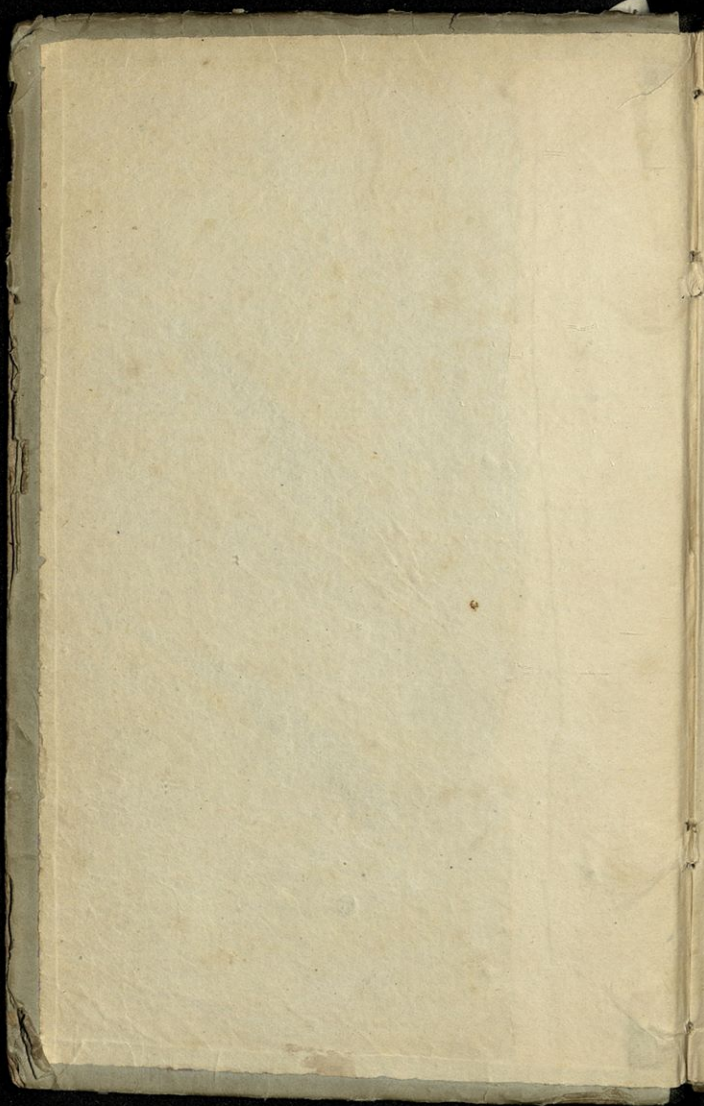
Spisal in založil

Anton Kržič,
katehet.

(Ponatis iz „Zgodnje Danice“.)

V Ljubljani.

Tisk J. Blaznikovih naslednikov.
1880.

P. Karginin Podkrajny

Ex libris

Skalensky

Izgleđi

BOGOLJUBNIH OTROK

iz vsih časov keršanstva.

II. del.

Spisal in založil
Anton Kržič,
katehet.

(Ponatis iz „Zgodnje Danice“.)

V Ljubljani.

Tisk J. Blaznikovih naslednikov.
1880.

II, B. 31. 918. 9

IN=030007655

Vvod.

Obljubil sem bil še dalje nabirati in priobčevati „Izglede bogoljubnih otrok“. Pričujoča knjižica priča, da sem spolnil svojo obljubo. Naj mi bo dovoljeno, tudi le-ta II. del s kratkim vodom priporočiti. Kajti ravno vvod se mi zdi priméren prostor, kjer se z občinstvom nekako bolj prosto, po domače lahko govori. V knjižici sami je vse bolj mladini namenjeno in povedano, na tem mestu pa lahko kaj rečem tudi prijateljem mladine.

Najpred me dolžnost veže, da se priserčno zahvalim vsim blagodušnim mladinoljubom, ki so s priporočilom in naročilom djansko pripomogli, da se je mogel prvi del tako urno oddajati. Čeravno je bilo že pred vse v „Danici“ natisnjeno, mi je ostalo le še kacih 100 iztisov.

Če bodo okoliščine vgodne, bom nadaljeval ter še III. zvezek pridjal. K tej vgodnosti pa štejem zlasti tudi pomoč in podporo dosedanjih in prihodnjih prijateljev.

Če tako berilo za mladino priporočam, nikakor nočem s tem reči, da drugačni — ne ravno tako pobožni, a povsem pošteni — spisi ne bi bili dobri in koristni; reči pa sem primoran, da poleg družih poštenih knjig so za kerščansko odgojo silno potrebne in koristne tudi pobožne bukve. Katekizem na treh krajih priporoča tako berilo. Pri drugi cerkveni zapovedi veli ob nedeljah in praznikih „duhovne bukve brati“; za pripravljanje k sv. obhajilu, uči, je poleg družih pobožnosti „že zvečer pred svetim obhajilom treba svete bukve brati in tudi dan svetega obhajila se spodobi (poleg družega) svete bukve brati in svoje misli v Bogu zbrane imeti“.

Res je sicer, da Slovencem v obče ne primanjkuje svetih, pobožnih knjig, vendar za mladino smo pa večkrat v zadregi, kaj bi nasvetovali, da bi spolnili v katekizmu izrečeno željo sv. cerkve. V prvi versti se smé življenje svetnikov in zvestih služabnikov Božjih prištevati takim knjigam. Ker bi pa „življenje svetnikov“, ki je za odrašene obširno popisano, iz znanih vzrokov mladini ne moglo tolikanj koristiti, zato imam ravno „Izglede bogoljubnih otrok“ v ta namen prav gorko priporočati.

Gledé pisave je pri nas težava, ker nimamo še take razdelitve, kakor pri družih narodih, ki v obilnosti izdajajo berila za nežne otročiče do 6. ali 8. leta, pottlej posebej za one od 8. do 10., ali od 10. do 12., od 14. do 16. leta in naprej. Meni se je za zdaj potrebniše zdelo ozirati se na nekoliko spodraslo mladino; a modri odgojitelji lahko rabijo knjižico tudi za male otroke, ako jim primérne reči odkažejo, razložijo ali pa po svoje pripovedujejo, kar so préd sami prebrali. Tudi priletnim je tako berilo lahko koristno.

Sploh pa bodi vsim, ki hočejo s to-le knjižico in z enakimi komu kaj koristiti, zeló zeló priporočeno, naj večkrat podučujejo, *da duhovne knjige niso, kakor druge posvetne, da bi se hitro in pa vse naenkrat brale; temuž večkrat naj se v njih bere, pa počasi in pazno ter le nekoliko naenkrat, da se more vse na lastno življenje obráčati in posnemati.* Tako modro branje je kakor pohleven dežek, ki serce omehča in priredi za krepko in obilno dušno rast; urno in poveršno branje pa je kakor ploha, ki se hitro izlije in odteče pa malo koristi pustí za seboj. Bog dodeli našemu trudu in prizadevanju svoj nebeški blagoslov!

V Ljubljani na sv. Jožefa dan 1880.

1. Marija in otroci.

Nek pobožen in učen gospod so že v svojih poznejših letih pisali bogoljubni sestri med drugim te-le lepe besede: „Midva, preljuba sestrice! morava še danes Boga hvaliti, da nama je dal tako dobre starše, da se v spominu še tako rada vračava pod njihovo mirno streho! — Ne vé m, draga sestrice! če se tudi ti spominjaš ali ne, kako so naša ranjca mati navadno še dolgo molili potem, ko je v pózni večerni uri že vse počivalo v sladkem spanji. Še le v poznejših letih sem jél to natančneje premišljevati; pa nič gotovšega si ne morem misliti, kakor to, da večí del te molitve je bil za nas otroke po versti. Najini starejši bratje so bili tedaj že po nekoliko z doma, toraj vzroka dovelj, da so molili za nje, a tudi mi mlajši smo kazali marsikako nevarno stran, ki je delala milemu maternemu sercu mnoge skerbi in težave.“

Kaj ne, draga mladina, kako dobro mater so imeli omenjeni gospod! Vé m, da tudi vi imate dobre, skerbne matere domá; če je že kateri tako nesrečen, da mu je nemila smert pobrala preljubo mamo, ga iz serca milujem. Vem pa še neizmérno boljšo mater, ktera moli in prosi za vse otroke celega sveta tako priserčno in preprosljivo, kakor ne more moliti in prositi nobena pozemeljska mati! Ta — naj boljša vsih mater je prečista Devica Marija. Marija neprenehoma prosi Boga sicer za vse ljudi, a za otroke še posebej, še naj bolj. Res je, da prečista Devica ljubi ves keršanski svet, in po pravici jo imenujemo Mater in Pomočnico kristjanov; res je, da Marija hoče vsim pomagati, želi vse rešiti, ne zametuje nikogar, katerikoli k Nji pribeži: toda prav posebno nagnjenje ima do keršanske mladine, do nepopačenih „malih“! Pa zakaj?

1. Marija se je od Jezusa naučila otroke tako ljubiti, za otroke posebej skrbeti. Jezus je izvolil tudi sam majhen biti in kakor drugi otroci polagoma rasti, da bi vsim mladim zapustil izgled naj veličastniše svetosti. Pri Njem vidimo v naj lepši podobi vse tiste čednosti, ktere kinčajo in osrečujejo ljubo mladost. Tu vidimo sveto čistost tako nebeško lepo se lesketati, tu vidimo toliko pohlevnost, toliko bogoljubnost, toliko pokoršino, toliko delavnost in postrežljivost, da se ne moremo dovelj načuditi. Sicer pa tu ni najti nič nenavadnega, nič nečimernega, prav nobene imenitnosti in ponosnosti ne; vse je tako tiho in priprosto, tako lepo in podučljivo, tako pobožno in ljubeznjivo, da se z besedo ne dá izreči. Ko je bil prišel Jezus svet odrešit, si je hotel najpred mladino pridobiti, mladino rešiti. Zato je v delavnici v Nazaretu ravno mladini dajal tako bliščeč nebeški izgled. Zato je tudi v svojem očitnem življenji in učenji tako priserčno skerbela za mladino, kakor sem vam že pri drugi priliki pravil. Zato je izrekel tako grozovito gorjé vsim zapeljivcem in pohujšljivcem, rekoč, da mlinski kamen na vratu in smert v globočini morja bi še ne bila zadostna kazen takim, ki mladini nedolžnost jemljó! — Mladenča je še posebej podučeval in mu dal poseben svét keršanske popolnosti. Ravno mladim v prid je delal naj ginljivše čudeže: 12letno deklico in mladenča Najmljanskega je obudil k življenju. In koliko ljubezen je imel do deviškega Janeza! Kako blizo je ta čisti mladeneč smel najčistejšemu Jezusu biti! Seboj ga je vzel na goro Tabor, na vert Getzemani — pri zadnji večerji Mu je na persih slonel — in še iz Njegovih umirajočih ust je slišal tolažilno besedo za slovo! — Tako močno pri sercu je bila Božjemu Zveličarju mladina; bila mu je naj ljubši del njegove čede, naj nežniša sadika v njegovem vinogradu, in zato Ga tako lepo imenujemo „Priateljja otrók“.

Pa glejte, vse to je premila Mati Božja z lastnimi očmi gledala in občudovala 33 lét. Od Jezusa se je naučila, kakošen biser in kolika dragocenost je otrok, je mlada dušica! In ker je njeno serce Jezusovemu tako podobno v vseh rečéh, menite, da mu ne bo enako tudi v ljubezni do otrók? In če je Jezus že umirajoč rekel:

„Mati, glej tvoj sin!“ ali menite, da ne bode Marija najpred sprejemala onih za svoje otroke in najpred odperala svojega maternega serca onim, ktere je njen Sin tako silno ljubil in varoval? Zato, ker je Marija Jezusova Mati, je tudi mati vsih otrok in za nje ima svojo prvo ljubezen, prvo skerb. Kakor je Jezus klical: „Pustite male k meni“, tako tudi Marija kliče po besedah sv. Cerkve: „Kdor je majhen, naj pride k meni!“

2. Marija vé, da je mladosti čas naj dražji čas, da je bogoljubnost in nedolžnost mladih lét neprecenljive vrednosti.

Kaj ne? sej imamo že mi navadni ljudje neko posebno spoštovanje in ljubezen do prav dobrega, nedolžnega človeka. Nič se nam ne zdi tako lepo, tako ljubeznjivo in tolike cene. „Karkoli se tehta, govori sv. Duh, ni toliko vredno, kakor čista duša.“ In če že mi grešni ljudje tako sodimo, kaj še le oni, ki so sami med svetniki? Ó, vsi veliki in imenitni učeniki sv. katoliške cerkve (n. pr. sv. Vincencij Pavljan, Francišek Ksaverij, Gregorij, Avguštin, Vincencij Fererij, Karol Boromej, Francišek Saleški, Alfons Ligvorij in brez števila družih), ki so čas in učenost v čast Božjo obračali v vinogradu Gospodovem, vsi so imeli radi z mladino opraviti. In zakaj pač? Ravno zato, ker imajo otroci še nedolžno, čisto, priprosto, dobro serce. Pri takem poduku, med malimi, so spoznali, zakaj je Jezus otroke tako zelo ljubil, jih objemal in blagoslavljal.

Pa pomislite zdaj; Marija, blažena Mati Božja, vé in zná tisočkrat bolje čislati nedolžnost in čistost, kakor naj večí svetniki. Marija le predobro vé, da vsak, kateri se v mladosti ne zgubi med posvetnjake, temveč zvesto in stanovitno služi Bogu — kar ima naj boljšega, naj lepšo cvetlico svojega življenja, prinese Bogú v dar, ki je v Njegovih očéh ves čist in neomadežan, ves ljubeznjiv in prijeten. Mariji je pri tem nekako tako, kakor vertnarju. Vertnarja veselijo sicer vse cvetlice, vse drevje in sadje po vertu, ki ga oskerbljuje; toda naj bolj je vesel prvih cvetic, ktere koj po odhodu merzle zime cvetó, naj bolj všeč mu je prvo sadje, ktero v zgodnjem poletji dozoreva. Tako Marija sicer ljubi vse kristjane, ki so dobre volje in jih sprejema za svoje otroke;

pa naj večje veselje ji vendar delajo še nedolžni otroci, verli mladenči in bogoljubne device. Ti so tako rekoč perve cvetke, pervo sadje na cerkvenem vertu; to so posebni prijatelji, to so izvoljeni ljubljenci Marijni.

Sv. pismo nam pripoveduje prav ginljiv izgled, kako veliko ljubezen more imeti mati do svojega otroka. Beremo namreč, da je moral bogoljubni mladi Tobija za delj časa zapustiti dom svojih pobožnih staršev. Ker se je predolgo na tujem mudil ter ni mogel o pravem času domú priti, je bila njegova mati zelo zelo žalostna. V svoji veliki žalosti je hodila vsak dan na polje in se je hrepeneče ozirala proti tistemu kraju, od kodar je imel priti preljubi njen sin. Hitela je celó na verh gore, kjer se je daleč na okrog vidilo, da bi tako tem prej in lože zagledala svojega sina, ko pride. Slednjič ga zagleda in njeno jasno materno oko koj v daljavi spozná svoje predrago dete, vsa v veselji teče možu povedat: „Tvoj sin pride!“ — Kakor se je oko te dobre matere brez mirú in prestanka oziralo po pobožnem otroku; tako tudi vedno čuje tam góri-le v nebesih neko oko nad otroci Božjimi, nad mladino: in to je materno oko Marije Device! O gotovo na ljubo mladino zlasti obrača deviška Mati Božja svoje oko; za njo je naj bolj v skerbéh; nje ne more pozabiti, ne more zapustiti; njo želi pred vsem rešiti, da bi mogla enkrat pred tronom nebeškega Očeta ob smerti slehernega veselo sporočiti: „Glej, tvoj otrok pride!“ Marija le predobro vé, kako nezmérno važen je mladosti zlati čas, kako neizrekljivo veliko je ležeče na njem. Marija le predobro vé, da, kadar je mladost pridobljena, je vse življenje pridobljeno, je duša rešena, je nebó zagotovljeno; če je pa mladost zgubljena, tedaj je vse življenje omamljeno in okuženo, duša je v največi nevarnosti, nebo žaljuje, pekel se veseli. Marija tudi vé, kako lepa, neprecenljivo lepa je duša, dokler se leskeče v sveti nedolžnosti v neomadežani čistosti! Oh njeno čisto materno oko ne more gledati, kadar bela nebeška lilija nedolžnosti glavico pobeša, véne — zgine!

3. In ravno zato slednjič Marija tako zelo skerbi za mladino, ker vé, v koliko strašnih nevarnostih je, napraviti ta Njej naj ljubši zaklad.

Naj hujši sovražnik neskušane mladine je hudobni duh. V svoji peklenski zvitosti in hudobiji je sklenil, zlasti mlade ljudi povsod zalezovati in očesa ne odverniti od njih, dokler niso pridobljeni. In zakaj pač? Že zato, ker v nevošljivosti ne more terpeti, da bi bil kdo v rajski nedolžnosti srečen in vesel, ker mora sam v strašnem ognju škripati in tuliti. Razun tega si pa tudi hudobni duh misli: „Ako si enkrat pri človeku mladost pridobim, mi skor gotovo ne uide njegova duša.“ In ta njegova misel nikakor ni prazna. Ko je mlad človek zapeljan ter pridobljen za greh ali celo za strastno navado, o potem se ne bo z lepa povernil strah Božji in bogoljubnosti nebeški mir v njegovo raztergano serce; pravo poboljšanje je potem silno težko in se le redkokrat popolnoma zverši. Vse življenje je nekako ostrupljeno, in v mladosti privajeni greh se večkrat še v starosti ne popusti vsled besedi sv. pisma: „Mladeneč, vajen svoje poti, tudi v starosti z nje ne stopi!“ (Preg. 22, 6.) In domač pregovor je: Kar se Janezek nauči, to Janez zna. Kdor je v mladosti merzel za vero, čednost in pobožnost, bo v starosti ostal tudi še merzel in ledén. Vse se mu bo bolj mudilo, le služba božja, verske vaje in bogoljubnost mu bo na drugem, tretjem, desetem, na zadnjem mestu. Vse to hudobni duh dobro vé in ne izpusti nobene priložnosti, kjer mu je količkaj mogoče mladostni nedolžnosti zanjke nastavljati.

Uboga mladina, kdo te bode varoval zoper tako zvitega in mogočnega sovražnika? Marija ti je dosti močna pomočnica in varhinja. Če imaš le kaj dobre volje, odkritoserčne ljubezni in časti do Marije v mladem svojem sercu, pa se ti ni treba bati hudobnega sovražnika. Žive stvari se tako ne boji kakor Marije, in tako rad ne beži! Ginljivo je, kar se bere o življenji častitega brata Frančiška iz reda Karmelitov. Ta sveto-priprosti brat je Marijo priserčno ljubil in detinsko častil. V svoji celici je imel prav lepo podobo Matere Božje, katero je imel v posebni časti. Ob enem je imel pa tudi še tablico, na kateri je bil narisán hudobni duh v gerdi, ostudni podobi. Kadar je šel ta brat iz celice po svojem opraviilu, obesil je tablico pod podobo Matere Božje ter prav priprosto molil: „Ljuba Mati Božja! Straži mi tega

sovražnika, da mi nikjer ne bo mogel škodovati!“ V tem je silno lep in koristen nauk za-te, ljuba mladina! Dokler si v varstvu Marijnem ti peklenski sovražnik ne more škodovati, kajti sv. Alan pravi: „Satan beži, pekel se trese, kadar kličem: Ave Maria!“

Drugi grozoviti sovražnik neskušene mladine, kateri pa prav za prav ni nič družega, kakor le pomočnik, le hlapec hudobnega duha, je hudobni svet, t. j., sprideni, brezvestni, grešni ljudje po svetu. Ta sovražnik je enako zvit in sleparsk, sej že sv. pismo pravi: „Otroci svetá so po svoje bolj prebrisani, kakor otroci luči!“ Svet zná prav mojstersko goljufovati in loviti, pripravlja satanu kaj bogato žetev. Pa kako naj lože? — Pri mladini, pri otrocih začne, ker dobro vé, da nezvedena mladina se dá naj lože zapeljati, ravno zato, ker je še slabotna, pa vendar preveč živa, lahkomišljena in nestanovitna, in ker še ne pozná strašnih nevarnosti in sovražnikov, brezštevilih mréž in zanj k njej povsod nastavljenih.

In tu noče zviti svet opustiti vgodne priložnosti, marveč skuša že mlado serce popolnoma okužiti in spriditi; prizadeva si zadušiti, kar je dobrega v njem, strasti pa in hudo nagnjenje vzbuditi in tako nežno, mehko serce za hudo vneti in pridobiti.

Zlasti se hudobni svet poslužuje treh pripomočkov: slabega zgleda, sladkega vabljenja in pikrega zasmehovanja. — O ljuba mladina! kako se mi smiliš, da bi kervave solze točil za-te, ako premišljudem nevarnosti tvoje lepe nedolžne duše! Oh v sredi med spridenimi ljudmi moraš živeti, in gledati slabe izgledde krog in okog; gledati, kako se greh in nevera šopiri, nedolžnost, pobožnost in prava vera pa tolikrat zaničuje in zametuje v besedi in pisanji in djanji; gledati toliko preslepljenih, kateri brez vzvišenega čutila le za grešnim veseljem hitijo! To je huda skušnjava tudi za-te; večkrat ti že skor pride na misel, da moraš tudi ti tako delati, kakor drugi, in že vzdigaš nogo — že hočeš prestopiti z ozke steze na široko cesto in pridružiti se brezštevili druhal, ki se proti peklu dervi! — Poleg tega prihajajo nad-te še goljufive vabila in obljube, lepe besede in prilizovanja, premočljive darila in vse, kar svet ima, da bi

te prav gladko na léd speljal, kakor govori sv. pismo: „Sladke besede ima sovražnik na svojih ustnicah, v svojem sercu pa misli, kako bi te v brezno pahnil!“ — Še več; če svét s tem dvojnim orožjem ne doseže svojega namena, poskuša še en pripomoček, ki je večkrat naj nevarniši, namreč zaničljivo posmehovanje sumljive bistrournosti. In tacih ljudi se nikjer ne manjka, kateri so sami spridenega serca, in zato čednost in nedolžnost zaničujejo in pobožne smešne delajo. Ali ni v toliki nevarnosti nobene pomoči?

To so gotovo velike, grozovito velike nevarnosti za otroke. Kje hočejo iskati pomoči, pribežališča, da ne poginejo? Kaj bi opráševali, kje? Šej je to že naravno, očitno, da v nevarnosti pribeži dober otrok k svoji materi; in kolikor večja je nevarnost, toliko tesnejše se je oklepa, tem zaupniše k nji tiši. Tako naj bo tudi v dušnih potrebah! K Mariji pritecite vsi, kateri ste v dušni nevarnosti! Brez nevarnosti pa ni nobeden, zlasti v mladosti ne; toraj vsi, prav vsi, ki hočete ostati dobri — pribežite k Mariji! Ona vas more, Ona vas hoče varovati. Slavni dušni vodnik sv. Vincencij Fererij, ki je toliko duš za nebesa pridobil, je imel navado na prižnici in v spovednici zopet in zopet ponavljati: „Ljubi moji otroci! ljubite Marijo, če ne, ste zgubljeni; častite vsak dan Marijo, potlej boste ostali v čednosti in se zveličali.“ To sredstvo je spoznal ta mož po volji Božji za naj boljše, da se po njem obvaruje neskušena mladina pohujšanja in zapeljanja, in da si ohrani nedolžnost in priprostost serca. — Angeljsko čisti mladeneč Janez Berhman iz Jezusove družbe, ki je v svojem 21. letu sveto umerl ter mladini zapustil prelép izgled, je bil posebno goreč častivec Marijin; imel je navado reči: „Tako dolgo se imam bati za svoje zveličanje, dokler nimam prave pobožnosti do Marije.“ Večkrat je s solznimi očmi rekel: „Marijo hočem ljubiti, Marijo hočem ljubiti!“ To detinsko česenje je bilo obilno poplačano: ohranil je naj dražji zaklad, ki ga je imel, svojo nedolžnost. Nekaj ur pred smertjo je rekel predstojništvu, da, kolikor se more pred Bogom spominjati, svoje vesti ni nikdar omadeževal z nobenim velikim grehom. „In za to veliko milost, je pristavil bogoljubni mladeneč, se

za Bogom nimam nikomur družemu zahvaliti, kakor svoji ljubi materi Mariji.“ Tako je rekel in njegova lepa duša je šla k presv. Devici med angelje.

Tako umirajo Marijni otroci, kateri se v otročji nedolžnosti greha skerbno varujejo in Marijo častijo. Enakih zgledov vam imam namen še veliko pokazati.

2. Sv. Lenart Portomavriški.

Kteri radi opravljate prelepo pobožnost sv. križeva pota, gotovo poznate že tega svetnika, saj po imenu. Vse življenje je namreč kaj rad premišljeval terpljenje Gospodovo; tudi druge je opominjal k takemu premišljevanju in jih učil, kako naj spridoma molijo sv. križev pot. V ta namen je zložil kratke, pa priserčne in lahko umljive premišljevanja in molitve za vsako postajo. Po njegovem neumornem trudu se je ta lepa, z mnogimi odpustki obdarjena pobožnost na daleč okrog jela širiti. Še zdaj se po molitvenih knjigah naj raji nahaja njegov križev pot; mnogi priprosti pa ga znajo na pamet vsega po versti, če tudi ne znajo čerkice brati.

Podaljšek njegovega imena „Portomavriški“ je od rojstnega kraja. Rojen je bil v primorskem mestu Porto Maurizio (na zahodni strani Genove) l. 1676. Pri sv. kerstu je dobil ime Pavel Hieronim; Lenart (Leonard) mu je samostansko ime. Njegovi starši so bili premožnega meščanskega stanú, jako pobožni in bogaboječi. Mater je zgubil sv. Lenart, ko je bil še le dve leti star. Oče so bili posebno pobožni in so verlega sinka po materni smerti z vso očetovsko ljubeznijo odgojevali za nebesa. Še v poznejšem življenji se je večkrat Bogu s priserčno molitvijo zahvaljeval, da mu je bil dal tako dobrega očeta. Kadar jih je pred družimi ljudmi kaj v misel jemal, je navadno še pristavil: „Ko bi me ne bili oče tako dobro odredili, kdo vé, kaj bi bil že jaz!“

Zarad opravkov pa oče niso mogli zmiraj doma biti; priporočili so tedaj Pavlička njegovemu staremu očetu. Ta so bili častitljiv, zelo pobožen in zanesljiv

starček. Tako jih je vbogal vse, kakor očeta, in zato so ga tudi zeló radi imeli.

Lenart ni bil kakor drugi otroci, da bi mu bile le prazne otročje igrače mar. Rad je ostajal doma in si je narejal oltarčke; vabil je še druge tovariše, da so imeli ž njim procesijo, da so skupaj opravljali pobožne molitve in prepevali svete pesmi; včasih jim je tudi kaj pridigoval, da so ga poslušali.

Male šole je opravil v svojem domačem mestu in sicer z veliko pridnostjo; večkrat je bil ob koncu šolskega leta očitno pohvaljen in obdarovan. Oče zavoljo mnogoverstnih opravkov niso mogli dolgo časa sami ostati, zato je dobil Lenart drugo mater — mačeho. Navadno se otroci take matere bojijo in le po ranjci pravi materi zdihujejo, nespremišljeni ljudje tudi radi zoper tako mater otroke šuntajo, kar pa je hud greh. Pri svetnikih je pa to drugač. Tudi mačeha je dobrega, vbogljivega dečka rada imela, kakor so ga imeli nekdanj prava mati; svetnik je sam povedal, da je deset lét skerbela zanj in mu ves čas le ene ure ni ogrenila in skalila.

Vsak človek ima kaj posebnega, kar ga naj bolj veseli, s čemur se naj raji pečá. Tako tudi naš Lenart. Njegova posebnost je bilo priserčno češčenje in detinska ljubezen do Matere Božje. Oltarji, ki si jih je narejal za pobožne igrače, so morali biti vselej ozališani z Marijno podobo. Vsak večer je molil s svojimi sv. rožni venec. Večkrat je bos šel z drugimi otroci iz mesta do neke cerkve Matere Božje, da so tam molili. Neki dan je slišal, da je strašanski potres neko laško mesto v velik strah pripravil. Precej je šel k oni Marijni cerkvi, je pokleknil pred podobo nebeške Kraljice in je dolgo dolgo priserčno molil, naj bi obvarovala domače mesto tolike nesreče.

Tudi v druge cerkve je hodil s svojimi tovariši. In o takem romanji jim je tako detinsko lepo opisoval ljubezen Marijno, da so mnogi izmed njegovih verstnikov ravno od njega se navzeli posebnega in priserčnega češčenja do Matere Božje. S tem jih je v mnogih prilikah greha obvaroval in Marijno varstvo se je gostokrat očitno pokazalo.

Nekega dne gre s tovariši iz cerkve proti domu. Bil je takrat 10 lét star. Gredé ob morskem bregu vidijo ravno došlo barko. Prihod barke mlade vesele dečke vsikdar veseli; tudi naši blagi romarčki nekoliko postojé, kar pride hudoben človek sem od barke, začne se jim dobrikati in jim ponuja vabljevih darilic. Priprosti otroci hinavca ne poznajo in se začnó prav po domače prijazno z njim pogovarjati. Hudobnež začne hudobne pohujšljive besede govoriti. Lenart to sliši in čuti hudoben namen spridenega človeka, kar berž pomiga drugim; urno zbežijo in tako jaderno tekó, kolikor jih morejo noge nositi. Zapeljivca to razkači; ves divji potegne svoj meč in hiti za otroci. Pa nobenega ne more dohiteti. Srečno se rešijo in vsi zasopljeno pripisujejo do mesta.

Pervo, kar je potem Lenart storil, je bilo to, da je šel v cerkev se zahvalit za milostno rešenje iz tolike nevarnosti; potlej se je sezul in je šel bos do Marijine cerkve; tudi tam se je Materi Božji zahvalil; kajti Njeni priprošnji je pripisoval prejeta milost.

Odsihdob je še priserčniše častil in ljubil Marijo. Kolikorkrat je slišal uro biti, je obmolil češenamarijo. Za Marijine praznike se je po več dni pobožno pripravljaj. Imel je podobico presvete Device, katero je zmiraj seboj nosil. Kadar se je pri mizi sedé učil, jo je pred se postavil, jo poljubil in prav priprosto je prosil „svojo ljubo Mater“, naj mu pomaga pri učenju, sej hoče njen služabnik biti.

Za toliko ljubezen in čast ga je Marija tudi mnogo-verstno poplačevala. Sam je v poznejših letih pripovedoval: „Kadar premišlujem vse milosti, ktere sem že prejel od naj svetejše Device, se sam sebi zdím, kakor bi bil velika romarska cerkev. V taki cerkvi je razobešeno po vsih stenah polno tablic; na njih stoji v podobah ali pa z besedo povedano, v čem je Marija uslišala gorke prošnje romarjev; potlej je rečeno: „po milosti Marijni“. Ravno tak se jaz zdím sam sebi; kar ves popisan z besedami: „po Marijni milosti“. Moje zdravje na duhu in na sercu, moje mašništvo, moja meniška obleka, vse vse imam „po Marijni milosti“! Berite, o le berite! popisan sem, ves ves popisan, na duši in na

telesu, zunaj in znotraj: „po Marijni milosti“. Na tem-le sercu je zapisano: „po Marijni milosti“; na tem-le mojem jeziku najdete zapisano: „po Marijni milosti“. Bodi zatoraj tudi brez konca in kraja češčena moja premilostljiva dobrotnica; na veke bom prepeval usmiljenje Marijno, in če se rešim, rešen bom le „po milosti svoje veličastne Kraljice Marije“.

Ko je bil Lenart nekako 12 lét star, je njegov stric, ki je bival v Rimu, slišal, kako je njegov stričnik bogoljubnega življenja, pa kako bistro glave. Pokliče ga tedaj k sebi in skerbi, da v Rimu izdela niže in više šole. Lenart je na moč lepo napredoval v učenostih in v čednostih. 21 lét star stopi v frančiškanski red. Postane izversten pridigar in dela čudovito veliko za zveličanje duš. Umerl je v visoki starosti, 75letni starček, in sv. Oče Pij IX so ga l. 1867 prišteli svetnikom.

3. Zveličana Armela.

Pregovor uči, da ni vse zlato, kar se sveti. To je res, a ravno tako je tudi res, da kar je pa pravo zlato, se zmiraj sveti, kjerkoli ga zagledaš. Blišči se v cerkvi na sv. posodici, v kateri biva Kralj vsih kraljev, sveti se na svitlih kronah cesarskih in na raznih lepotijah bogatih velikašev; ali ravno tako svitlobo ima zlato, če se kje v priprosti hiši nahaja, celo v prahu in blatu se zaleskeče.

Taki, kakor pravo zlato, se mi zdijo vsi v resnici bogoljubni otroci. Neprecenljivo drag kinč so v premožnih hišah, kakor v revnih kočah. Premožni starši so lahko hvaležni Bogu za vse, kar imajo; a nad vse veliko veselje jim je, ako imajo blage otroke, katerim se bere cveteče zdravje na rudečih licih in v bistrih očéh rajski mir nedolžne dušice ter v vsem obnašanji neka ljubeznjivost, ki jo more dati le prava bogoljubnost. Ali poglej tudi v revni kmetiški hiši in uborni koči pridnega otroka, ko je n. pr. ravno iz slamnate posteljice izpod zakerpane odeje izlezel, se v hladni stu-

denčnici umil, in potem pokleknil v kotec, ki ga imenuje „svoj“ kotec, da s sklenjenimi rokami prav pobožno opravi zjutranjo molitev itd.; sodba tvoja ne bo drugačna, rekel boš: „tudi to je zlato!“

Enak dragocen zaklad priproste bogoljubnosti kmetiških otrok je bila pobožna Armela. Med šestero otroci je bila najstarejša, pa tudi naj bolj ubogljiva. Zato so jo starši zelo ljubili, posebno mati. Vse so se prizadjali, da bi jo lepo odredili. Že na maternem naročji se je naučila Boga ljubiti in častiti. Čeravno so bili sami le priprosta kmetica, znali so ji vendar tako lepo pripovedovati mogočnost in dobrotljivost ljubega Boga, da je bila Armelica že v nežni mladosti vsa goreča za svete reči. Povém naj le en sam tak pogovor.

Neki večer rekó mati Armeli: „Kaj ne, hčerka moja, da me imaš rada?“

Armela: „Zelo rada, prav iz serca rada.“

Mati: „Zakaj me imaš tako zelo rada?“

Armela: „Ker ste moja mama in me tudi vi radi imate.“

Mati: „Na čem spoznaš, da te imam rada?“

Armela: „Na tem, da tako zelo skerbite za-me. Vi me oblačite in mi dajate kruha ter vsega, kar premorete. Molite z menoj in varujete, da se ne pohujšam. Vsak dan mi storite toliko dobrega, in nihče na svetu ne skerbi tako za-me, kakor vi in oče.“

Mati: „Ti tedaj zato ljubiš naju, ker ti storiva toliko dobrega?“

Armela: „Zato že, pa tudi zato, ker ste sami tako dobri; ljubila vas bom, če mi tudi ne boste mogli več dajati jedi in obleke.“

Mati: „Bog ti blagoslovi tvojo dobro voljo! Pa dete moje, od kod to, da te z očetom tako zelo ljubiva, da se nikdar ne naveličava ti dobrot deliti, čeravno nama ne moreš ničesar poverniti?“

Armela: „Tega ne vém.“

Mati: „Ti bom jaz povedala. Glej, to pride od ljubega Boga. Bog je nama v serce zapisal, da te morava ljubiti, posebno dokler si sama ne moreš pomagati. Tako je Bog zapovedal vsim staršem, naj ljubeznjivo skerbijo za svoje otroke. Le Bogu se imaš tudi

ti zahvaliti, da imava toliko ljubezen za te. Glej, On je skerbel, da si dobila take starše, ki so pripravljeni vse storiti za-te. On ima tedaj še veliko večo ljubezen, kakor midva.“

Armela: „O, kako dober je ljubi Bog!“

Mati: „Res je. In kaj si Mu dolžna zato, če te nezmérno bolj ljubi, kakor te moreva midva?“

Armela: „Dolžna sem še bolj ga ljubiti, kakor očeta in mater.“

Mati: „Tako stori, dete moje, in kar precej moli za menoj to-le molitvico: Ljubi Bog! Tebi se imam zahvaliti za naj ljubše, kar imam na zemlji, za svoje dobre starše. Ti si jim v serce dal toliko ljubezen do mene. Zahvalim se ti iz celega serca zato in obljubim, da te hočem za toliko ljubezen tudi jaz ljubiti.“

Armela: „Kaj ne, sosedov otrok je pač zelo nesrečen, ker nima več mater.“

Mati: „Tako nesrečna bi lahko bila tudi ti, ali znabiti utegneš kmali biti; jaz bi ti bila že zdavno lahko umerla, in mogoče, da me v malo tednih ne bo več.“

Armela: „O ljuba mati, kdo bi pa potlej za-me skerbel?“

Mati: „Bog bo za-te potlej skerbel, kakor je že préd skerbel pred tvojim rojstvom, da ti je dal dobre starše. On ti bo lahko nadomestoval mene in očeta, kadar naju več ne bo. Njegova ljubezen preseže vsako človeško ljubezen v neskončni meri; On ne umerje, tudi ne more ubožati. Zato si dolžna, ljuba hčerka, bolj ga ljubiti, kakor vse ljudi, bolj kakor vse stvari na svetu. Ali boš?“

Armela: „Bom, ljuba mama; Boga hočem ljubiti čez vse; kajti tudi On ljubi mene ubozega otroka brez mere in konca.“

Po tacih in enacih pogovorih skerbne pobožne matere se je naučila ubogljiva Armelica Boga ljubiti, pogostoma nanj misliti, in veliko moliti. Že celó zgodaj je bila nekako zamišljena in rada v samoti. Zato jo je zeló veselilo, da so jo mati odločili za pastaričico, ko je bila še prav majhna deklica. O koliko je vendar to izvoljeno ljubeznjivo dete lepih pobožnih misli imelo,

koliko priserčnih molitvic zmolilo, ko so se ovčice mirno okrog pasle po samotnih pašnikih!

Armela je stanovala daleč od vasi; vendar je od svojega sedmega leta hodila vsak dan k sv. maši in je pri sv. maši vselej molila z veliko pobožnostjo. Takrat, ko je že morala ovce pasti, je dajala svoj kruh družim pastaricam, da so še njeno čedo vračale in varovale med tem, ko je šla k sv. maši.

Kakor o družih svetih otrocih, se tudi o njej bere, da je večkrat šla na kak samotni kraj in je na skrivnem molila ta čas, ko so se druge deklice kaj igrale.

Nekega dne je šla spet na tak samotni kraj molit. Tu najde križec, na katerem je bil Zveličar. Z veseljem ga pobere, ga poljubljuje in se tako resnobno zamisli v terpljenje Jezusovo, da se začne milo jokati. Kar naenkrat pride nedolžnemu otroku brez lastnega zadolženja hudobna misel, naj križa nikar tako ne časti, marveč naj ga na tla verže pa pohodi. Zdi se ji, da ji ga hoče nekdo iz rok iztergati, ona pa ga terdno in stanovitno derži. Kdo drugi, kakor hudobni duh jo je nadlegoval, hudobni duh, ki kakor rujoveč lev divjá okrog in zijá, da bi požerl koga, če mogoče, naj rajše nedolžnega. Armela se je silno ustrašila te hudobne misli, ker je mislila, da je velik greh. Ni ga imela mirú, dokler pri spovedi vsega ne pové. Ko pa mašnik zvedó, kako se je te misli ustrašila in kako zeló ji je bila zoperna, jo tolažijo in podučijo, da s to mislijo Boga ni čisto nič razžalila, ker ji je bila tolikanj zoperna.

Še le to jo je utolažilo. Kakor za plačilo hlabro premagane skušnjave ji je od takrat dodelil Duh Božji prav posebno pobožnost do terpljenja in smerti Jezusa Kristusa. Do takrat še ni natanko poznala bolečin, ktere je Jezus za ljudi preterpel. Na onem križicu je vidila vpervič, kako je bil Zveličar ranjen na rokah in nogah in na strani. Te petere rane je odsihkrat v veliki časti imela in velikokrat molila pet očenašev in pet češenamarij ter še več družih molitev k časti peterih rán Gospodovih.

Tako je rastla od dné do dné, od leta do leta v pobožnosti in keršanski popolnosti. Sama nam je nektere reči razodela, ker ji je bilo zapovedano: „Ko se zjutraj

prebudim (je med drugim povedala), veržem se v naročje Božje ljubezni, kakor otrok v očetove roke. S postelje vstanem, da Njemu služim, in svoje dela opravljam, da bi Njemu dopadla. Kadar imam čas moliti, poklekнем in klečé v Njegovi pričujočnosti govorim ž Njim, kakor bi Ga s telesnimi očmi pred seboj vidila. Vsa se Mu darujem in prosim Ga, naj se zgodi nad menoj Njegova volja in naj nikar ne pripusti, da bi Ga čez dan le količkaj razžalila. Pri vsem početji je moj namen, le Jezusu dopasti. Naj imam še toliko in še tako težavnega opravila, vendar Jezusa ne zapustim. Storim, kakor kdo, ki ga v pogovoru z dobrim prijateljem drugih kateri obgovori. Prijatelju ne oberne herbta, tudi ne gre od njega strani, temuč nagne glavo, ter ga posluša in se berž zopet k svojemu ljubemu prijatelju oberne, da ž njim naprej kremljá.“

Polagoma se je tako privadila pričujočnosti Božje, da so jo vse stvari in vse še tako navadne opravila spominjale na Stvarnika in jo tako rekoč priganjale k molitvi. Viditi je bilo, da so njene misli več v nebesih, kakor na zemlji. Naj povém nekaj izgledov, da boste vidili, kako je delala, in kako bi morali tudi vi! Ko je zjutraj z malo iskrico velik ogenj zanetila, je rekla: „Oh, moj Bog! ko bi Ti ljudje sami ne branili, kako naglo bi Ti v njihovih sercih enak ogenj zanetil!“ — Če je vidila zvestega psička, ki svojega gospoda nikakor noče zapustiti in se mu za drobček kruha zná stotero prilizovati, je zaklicala: „Ljubi Bog! tudi jaz hočem tako; tudi jaz Ti hočem biti zvesta in nikoli se ne umakniti od Tvoje strani, ker me vsak dan z novimi dobrotami obsipaš.“ Če je vidila krotke in mirne jagnjiče, ki se dajo striči in klati, da še ust ne odprejo, je koj mislila na naj krotkeje Jagnje Božje, ki je bilo zaklano za naše grehe. Ko je gledala, kako se drevesca dajo šibiti in pripogibati in še veliko morje nikoli ne prestopi svojih bregov, je klicala: „O moj Bog! zakaj vendar še jaz nisem tako voljna in pripravljena, da bi se dala voditi od vsakega spodbudka in navdihovanja sv. Duha; o dodeli, da tudi jaz nikdar ne prestopim mej Tvoje svete volje!“

Zdelo se ji je, kakor bi imela vsaka stvar perst

kazavec, ki ji kaže pot proti Očetovemu domu! Zato je večkrat rekla: „O Božja ljubezen, kako znaš mojo nevednost nadomestiti! Jaz sem uboga dekla, ki ne znam ne brati ne pisati; pa v Tvojih stvaréh mi kažeš tolike čerke, da mi je le treba pogledati in učim se, kako si ljubeznjiv!“

Nasledek toliko svetih misli in neprestane molitve je bil krasen šopek najlepših čednosti.

Armela je bila nizkega, skor ubožnega stanú; pa zarad tega je bila zeló vesela in je večkrat hvalila Boga, da jo je postavil v tak stan.

Posebno zato je rada to imela, ker je spoznala, da taka, kakor je — kmetiška hči in dekla, se naj lože ponižnosti vadi, ker v takem stanu se človek naj lože uči le od Boga pričakovati pomoči, tedaj le vanj zaupati in Njegove milosti iskati!

S ponižnostjo je sklepala Armela naj natančnišo pokorščino. Vsi so vedili, kako rada hodi v cerkev; vendar je pred prosila za dovoljenje starše in pozneje gospodarja. Raji je prišla domú prezgodaj, kakor prepozno, da je le službo Božjo opravila, ker je imela tudi pokorščino za dolžnost in se tudi v pobožnosti ni hotela ravnati po svoji volji, da le ni bilo kaj zoper voljo Božjo. Zato ni bila nobenkrat nejevoljna ali sitna, marveč vedno vesela. Starši njeni so sami rekli, da med šestero otroci jim edino Armela ni bila nikdar nepokorna. Brez mermranja je urno in veselo storila, karkoli so ji zapovedali. Kadar je vidila, da mati ali oče ali pa kak posel težko dela, jim je po svoji postrežljivosti hitela pomagat ali je celó namesto njih sama delo prevzela.

Pa ne le do živih je imela toliko ljubezen in usmiljenje, dobrotljivost njenega serca je segala še v večnost. Veliko usmiljenje je imela namreč tudi do vernih duš v vicah. Pomagala jim je, kolikor je mogla, z molitvijo in dobrimi deli. Če je morala poleti v vročini ovce pasti ali po zimi velik mráz terpeti, je vse tako terpljenje zanje darovala. Če je morala pometati, ali kaj drugega težkega delati, je delala v ravno tisti namen. Večkrat je stala na solnčni vročini, ali pa pri pekočem ognji in je terpela skelečo bolečino, da bi tako lajšala britkosti ubogih duš. Pri jedi je ohranila naj boljše reči,

večkrat celo kosilo, za miloščino ubogim, da bi zasluženje tega dobrega dela ranjcim pomagalo. Druge krati si je pritergala vodé, ko je bila žejna, ali pa ni hotela igrati, da je take majhne dari Bogu darovala za terpeče duše. Da bi se za tako keršansko usmiljenje tudi še bolj vnemala, je večkrat rekla sama pri sebi: „Ko bi zagledala koga izmed svojih znancev v velikem ognji, ki bi se sam ne mogel rešiti, ali bi ne bilo grozovito neusmiljeno ga notri pustiti, da gorí, ko ga je mogoče rešiti? Tako moram tudi pomagati svojim bratom, kateri morajo toliko terpeti v vicah, pa si sami pomagati ne morejo.“

Še dveh reči moram omeniti; ni drugače.

Kjer koli je kaka duša, ki Jezusa ljubi, gotovo ljubi tudi Njegovo Mater Marijo. Zato Ji je bila tudi Armela zeló vdana. Sama je pozneje pravila: „Če sem na svoje grehe mislila, si nisem upala povzdigniti oči k Bogu. V takem strahu sem se obernila do presv. Device in sem si Jo izvolila za Mater in Priprošnjico. Gorke solze sem pretakala in priserčno Jo prosila, naj me svojemu Sinu pokaže, pa naj mi vse odvzame, kar bi utegnilo neprijetno biti očesu Njegovega svetega veličastva. Rekla sem sama pri sebi: Da si pridobim le Materno prijaznost, bom kmali milostno sprejeta tudi pri Njenem Sinu. Po dnevi in po noči sem veliko mislila na Marijo; sem si prav živo pred oči stavila njene dela, posebno, kako je v Nazaretu ljubila svojega Šina, Mu kot svojemu Bogu čast skazovala, Ga na rokah nosila ali na serce pritiskala. Potem sem jo prosila enake ljubezni do Njenega Šina, pokorščine in samotnosti ter družih čednosti, ktere je takrat Marija spolnovala, in prizadevala sem se jih za Njo posnemati. Tudi sem si delala misel, kakor da je hiša, v kateri stanujem, sv. hišica v Nazaretu in da smem Mariji in njenemu Sinu streči. Kadar sem tedaj pometala, imela kaj v kuhinji opraviti, ko sem postiljala in pospravljala, sem si mislila, kakor bi pred seboj vidila Marijo ravno tako delati in bi Jo hotela posnemati.

„V vsih skušnjavah in težavah sem zaupala vanjo ter k Njej pribežala, kakor otrok k svoji dobri materi. In nikdar me ni prezirala, marveč vsikdar mi je prihi-

tela na pomoč. Obvarovala me je satanovih mrež, v ktere me je hotel vjeti. Ob kratkem, moja dobra mati je bila moja priprošnjica. Za Bogom se imam Njej zahvaliti za vse, kar sem.“

Druga reč, ki je pri Armeli še posebej spomina vredna, je njeno nenavadno zaupanje do angelja varuha. Sv. vera namreč nas vse uči, da je Bog dal slehernemu zvestega tovariša, angelja varuha; pa ne vém, če ljudje še kake dobrote tako radi pozabijo, kakor tega preljubeznjivega nebeškega prijatelja: vsak človek, ko bi bil sicer še tako zapuščen, ima angelja Božjega na strani — in vendar koliko jih je nehvaležnikov, ki leto in dan še ne mislijo nanj! Pri Armelici pa je bila ta verska resnica tako živa, kakor bi bila svojega angelja s telesnimi očmi poleg sebe gledala. In iz take žive vere je prihajala naj priserčniša, prav otročja pobožnost do njega. Govorila je ž njim, kakor s svojim prijateljem in učenikom. Prosila ga je, naj jo uči, kako mora Boga ljubiti, kako Mu služiti. Kadar se ji je ponesrečila kaka napaka, se mu je kakor priprosto dete obtožila in ga v solzah prosila, naj ji vendar sprosi odpuščanja pri Bogu. Zeló se je bala v njegovi pričujočnosti kaj neprimernega storiti; že misel nanj jo je obvarovala vsake nepoplnosti, da bi se mu le ne zamerila. Predenj je šla zvečer spat, ga je prosila, naj po noči namesti nje čuje in Boga ljubi; zjutraj pa ga je spet prosila, naj jo varuje pred vsem, kar bi utegnilo Boga žaliti. Kadar je šla v cerkev, mu je rekla, naj ž njo in v njenem imenu moli Jezusa Kristusa v naj svetejšem Zakramentu.

Do družih ljudi je bila tudi zato tako prijazna in spoštljiva, ker si je mislila, kako je sv. angelj varuh pri njih in kako prijateljsko jih varuje. Če je koga pozdravila, je imela pri tem misel, da pozdravlja tudi njegovega angelja. Kadar ji je bilo kaj naročeno, pa se je bala pozabiti, je angelju priporočila in je svetovala tudi drugim, naj enako delajo, če bi si kaj težko zapomnili. Če je vidila, da so drugi ljudje Boga žalili, je bila žalostna vedé, da so žalostni tudi njihovi angelji in jih je goreče prosila, naj nesrečnežev nikar ne zapustijo, marveč naj jih razsvetlijo, da bodo spoznali, kaj

je to, Boga razžaliti. Sploh, kjerkoli je bližnji pomoči potreboval, je prosila njegovega sv. angelja varha zanj.

Se mnogokaj lepega bi imel povedati iz njenega poznejšega življenja, n. pr. kako ji je bilo pozneje po raznih službah mnogokrat zeló hudo, kako se je znala v Bogu tolažiti, kako je bila naj raji v takih službah, kjer je bilo naj več poterpeti; naj raji je stregla takim ljudém, ki so jo naj več žalili; lahko bi se bila bogato omožila, pa raji je na tihem v ponižnosti priprosta dekla Bogu služila in tudi v revščini, pa v veliki svetosti umerla l. 1671, stara 65 lét. Pa obljubil sem vam le bolj mlada leta popisovati; toraj se poslovim od preblage Armelice, čeravno težko. Tudi vi se nikar lahkomi seljno ne poslavlajte od nje, marveč delajte naj krepkejše sklepe za prihodnost, da boste zvesto spolnovali svoje dolžnosti, naj vas Bog pokliče, v kateri koli stan.

4. Zveličani Benedikt Labre.

Kdor bi ljudi hotel soditi po obleki, bi se mnogokrat zeló motil. Pod najlepšo obleko se namreč lahko skriva slabo in gerdo serce, pa tudi pod naj revnišo in priprostišo obleko biva večkrat čista, blaga duša. Pred sto leti so vidili v Rimu večkrat moža, ki je bil med mestnimi reveži skor naj borniše oblečen; pa po svojem pohlevnem, krotkem in poterpežljivem obnašanji je bil več vreden, kot sto in sto družih, kateri so svilnato obleko na-se devali in si jo z zlatimi zaponami pripenjali. Ljudje so ga sploh imenovali „svetega berača“. Ta berač je bil sin bogatih staršev, katerim je kupčija precejšen dobiček donašala. Kako, da je sin premožnih staršev med zaničevanimi berači milošnje prosil? To je storila ljubezen, goreča ljubezen do Jezusa Kristusa, ki je bil tudi revščino izvolil zavoljo nas, ko bi bil vendar lahko imel vse, vsega lahko vžival. Ne lenoba, marveč duh keršanske ljubezni in zatajevanja ga je pripravil, da si je izvolil tako zoperni, tako zaničevani stan.

Ta pobožni, zavoljo Boga prostovoljno ubožni berač je bil Benedikt Jožef Labre (beri: Lábr), rojen l. 1748 v Amettes-u (Amétu) na Francoskem in je že v otročjih letih tako lepo živel, da morate še vi zvediti, kako.

Benedikt je bil prejel od Boga izverstne dušne zmožnosti: bister um, dober spomin in (kar je še več vredno) posebno blago, voljno, za čednost in pobožnost zeló vneto serce. Storili so tudi starši svojo dolžnost, in rasel je deček v toliki lepoti in blagosti, da je bil veselje angeljem in ljudém.

Ko je bil pet lét star, je silno želel, naučiti se branja in pisanja, zlasti zato, da bi se ložej in bolj temelito učil keršanskega nauka. Starši so mu z veseljem spolnili to željo. Petletni Benedikt je bil tedaj že učenec — pa kakšen! Izgled vsim šolarjem!

Sploh je dobrim otrokom lastno, da jih ni treba k učenju priganjati, temuč se sami priganjajo in se z veseljem učijo, zato, ker je takó volja Božja, ne pa da bi se še le bali sramote, zaničevanja ali kazni. Mali Benedikt je bil še preveč priden, tako, da so ga morali odvracati od učenja. Včasih ga je njegov učenik tudi v šali od bukev proč potegnil, pa precej se mu je iz rok izvil, tekel nazaj k mizi ter se prijazno izgovarjal: „Izpustite me vendar, sicer ne bom mogel nalóg zgotoviti.“

V šoli se je nekterikrat priménilo, da ga je kak razposajenec sunil ali udaril, ali pa mu učne reči razmetal. Kakor je enako djanje gerdo in kazni vredno, tako moramo hvaliti prelepo vedenje Benediktovo do nagajivcev. Kak drug otrok bi bil tacemu nazaj vernil, in bi ga bil zatožil; on pa je ostal ves miren, se ni jezil in ne tožil. Še zagovarjal je svoje součence, če so učitelj sami zapazili njihovo zlobno vedenje, rekoč, da niso nič hudega namérjali. Tolika poterpežljivost in tako voljna krotkost mu je kmali pridobila serca vsih součencev, celó učitelji so se čudili.

Če se je pri branji v začetku kdaj primerilo, da je kaj napak bral, je bil ostro pokregan, in rečeno mu je bilo: „Zaslužil si kazen; pojdi in moli rožni venec!“ Blagi deček se kar nič ni ustavljal, besedice ni zinil;

precej je šel v kot in je tako pobožno opravil naloženo pokoro, da so bili ginjeni vsi, kateri so ga vidili.

Enkrat pa ga je zadela še hujša poskušnja. Ostro je bil kregan zastran neke napake, ktere pa ni bil kriv; tedaj po nedolžnem kregan. Kako to boli, vé le tisti, kateri je že sam skusil kaj enacega. Benedikt odgovori naravnost pa mirno, da te napake ni nikdar storil; gospod učitelj pa mu nočejo verjeti, mu še pravijo, da je lažnik, da zasluži kazen, ktero mora koj prestati! Nedolžni učenček hipoma uboga ter ne misli več na to, da je nedolžen, marveč le na to, da je dolžnost vbogati. Brez mermranja, brez nejevolje se dá kaznovati ter si misli: „Znabiti sem zaslužil tako kazen s kako drugo napako, ali pa Bog to pripusti, da se učim terpeti in ponižen biti.“

Benedikt je hodil navadno zadnji iz šole. Neki dan ga vprašajo zakaj tako dela? „Počakati hočem, odgovori, da drugi odidejo, če tudi zaduji od tod grem, pridem vendar pred domú, kot drugi.“ Gospodu učitelju se čudno zdí, kako bi bilo to mogoče; zato nalašč opazujejo in vidijo, da je Benedikt res bil prvi domá, čeravno mu je bilo dalje, kakor součencem. Kajti med potjo ni postajal, da bi se igral, marveč je lepo mirno hodil svojo pot. Ko se je to zgodilo, še ni bil prav sedem lét star; tem večá čast zanj, ker take otročiće rada zanima in moti igrača in vsaka reč.

To vam je bil tak učenec, da so njegov učitelj pred papeževo sodnijo očitno pričali, da med 2000 učenci, ktere so v teku več lét podučevali, niso poznali nobenega dečka, da bi bil tako vbogljiv, tako dober, tako ljubeznjiv. O kako lepo bi bilo, ko bi mogli enkrat pokazati vsi otroci tako spričevalo pred sodnjim stolom Božjim!

Tudi zunaj šole je bilo njegovo vedenje vse hvale vredno. Vedno je bil jasnega in veselega obraza, ves čas miren, tih in prijazen. Govoril ni veliko in ni ljubil nepotrebnege čenčanja; sploh je že zgodaj kazal nenavadno zrelega duha. Navadne otročarije ga niso kaj veselile. Njegovo angeljsko čisto serce se je balo in varovalo vsih naj manjših pregreškov, kateri že mladostno serce radi tako zeló kazijo: nevošljivosti, tatvine, nepo-

korščine, hinavščine, laži vsakoršne naj manjše nespo-
dobnosti itd.

Zato so ga vsi ljudje, kateri so ga poznali, zelo radi imeli. Posli, sorodniki in sosedje, med katerimi je živel, so s prisego poterdili, da je bil vedno angeljske sramožljivosti in nedolžnosti, in da je kazal toliko modrost, kakoršna se še le v poznejših letih nahaja. Nekteri izmed njegovih tovarišev so mu bili nevošljivi, da je bil povsod tako priljubljen. Iskali so tedaj, kje bi zavohali kaj napačnega na njem, da bi njegovemu tako dobremu imenu škodovali. To je bilo zelo gerdo, in čerterti greh zoper sv. Duha. Toda kaj se zgodi? Ravno tisti, ki so s tako čudnim očesom pogledovali za njim, kakor nekdanj farizeji za Jezusom, so čedalje več lepega in ginljivega vidili pri njem; ravno taki so ga jeli slednjič naj bolj čislati in celo — posnemati. Če je imelo biti kaj napačnega, so si rekli: „Tako se ne smé, Benedikt ni tako delal.“ Če eden ali drugi izmed otrok ni vedel, kaj je treba moliti pred podobo Matere Božje, na pokopališči, pri blagoslovu, pri povzdigovanji itd., so rekli: „Benedikta bomo vprašali“. In če kterikrat niso bili pridni in redni, pa so vidili Benedikta priti, so si koj zaklicali: „Benedikt gre!“ precej je bil najlepši mir in radi so imeli, če je kaj časa pri njih ostal, ker je bil tako ljubeznjiv.

Tako čednostno obnašanje mu ni bilo prirojeno; moral se je veliko truditi in si marsikaj zopernega naložiti, da ga je dosegel. Tako je n. pr. vedno ostro pokoril svoje telo; jedel je malo, sladkosnednost mu je bila zoperna; spal je naj raji kar na golih tléh, na terdi klopi, ali če je moral v mehki postelji, si je robato poleno pod se djal; za šumne igre se ni zmenil, naj večje veselje je vžival, kadar je bil sam v svoji sobi, da je pobožne knjige bral, pa na skrivnem prav iz serca molil.

Če se je igral, igral se je vselej kaj pobožnega. Doma si je naredil nekakšno kapelico, v njej je postavil oltar, tam je pobožnosti opravljal in mlajši bratje so mu morali streči; imeli so tudi procesije i. dr., pa vse tako resno, kakor zares! Da bi si naj lepšo čednost, sv. čistost, v vsej lepoti ohranil, je kolikor moč varoval svoje počutke.

Že takrat je razodeval želje, da bi naj raji v kaki samoti živel, kakor nekdanj puščavniki; pa starši so se prizadevali mu take misli odpravljati. Mati mu neki-krat rekó: „Sin, tolikrat praviš, da bi hotel daleč od doma v kaki puščavi živeti, sej bi tam ne imel nika-koršne hrane.“ „Zelišča in korenine, odgovori Benedikt, bi zadostovale, kakor so nekdanj puščavnikom.“ „Pa takrat so bili ljudje močnejši, kakor so zdaj“, odvernejo mati. Benedikt: „Vsegamogočni Bog ni zdaj nič manj mogočen, in če je nekdanj puščavnike čudežno hranil, ali bi jih ne mogel tudi zdaj? O mati, prav resni volji je vse mogoče!“

Ves čas, ko je doma pri starših bil, jih je vselej vbogal, urno, na prvi migljej. Zato so ga bolj ljubili, kakor vse svoje druge otroke. Le mislite si, kako bi tudi vas vaši starši še vse rajše imeli, kakor vas imajo zdaj, ko bi sleherni izmed vas prav vselej jih hitro vbogal ter jih nikdar tudi z naj manjšo nepokorščino ne razžalil!

Če so mu dovolili, je šel vsak dan v cerkev in je pri maši stregel s toliko modrostjo in pobožnostjo, da so se nad njim izgledovali vsi, kateri so ga vidili. Pobožno je deržal roke na persih sklenjene, glavo in oči pri miru, da se ni nikamor oziral. Cerkvene obrede si je prizadeval čedalje bolj spoznavati in umeti ter tudi s serčnimi čutili spremljati; keršanski nauk je vselej zvesto poslušal.

Tako je živel Benedikt domá pri starših do dva-najstega leta.

Da bi se blagi sin še več naučil, ga pošljejo k njegovemu stricu, ki je bil za župnika v Erinu. Tam je ostal deček šest lét. Ves čas je znal prav porabiti; nekaj si ga je odločil za učenje, nekaj za pobožna opra-vila; kajti tudi tukaj je nadaljeval svoje pobožno življenje ter je še čedalje bolj napredoval v keršanskih čednostih.

Zlasti je bila čedalje veči njegova vestnost in skerb, vsled ktere se je varoval vsakega tudi naj manjšega razžaljenja Božjega. Kako skerben in natančen je bil v tej reči, boste lahko sprevidili iz nekoliko izgledov.

Stric so imeli na vertu lepe velike jagode. Nekega dné ukažejo Benediktu, naj jih gre nabirat. Tu pride

7letna deklica na vert za njim in ga prosi, naj ji dá nekoliko jagod. Benedikt se prijazno izgovarja, rekoč, da brez stricevega dovoljenja ne smé nobene dati; le naj gre strica prosit. Deklica gre, pa kmali spet pride in pravi: „Nisem dobila dovoljenja; pa vendar mi jih kar daj, stric tega ne bodo zvedili.“ — „Pa Bog vidi“, odgovorí Benedikt. — „Sej jih nočem veliko“, pravi deklica, „le par mi jih daj; kaj bo ta malenkost?“ — „Malenkost? Kaj praviš?“ se oglasi Benedikt, „ali more biti malenkost to, kar Boga žali? Pa tudi: z malimi rečmi začnemo in polagoma pridemo do velicij; danes je le par jagod, pa kmali se bodo jemale reči večje vrednosti. Danes bi ukradla šivanko; drugi pot škarje; potem bi ti bilo mogoče že jemati drage reči. Obžaluj tako misel in le kmali se je spovej!“ S tim kratkim, prijaznim opominjevanjem še ni bil zadovoljen, marveč ko je pozneje vidil deklico v cerkev k spovedi iti, jo je še enkrat opominjal na tisto reč. To opominjevanje se ji je vtisnilo tako globoko v serce, da ga še v poznejših letih ni mogla pozabiti, ko je bila že sprejeta v samostan za nuno.

Kar je pa Benedikt drugim branil, tega se je sam z vso vestnostjo varoval. Nikoli se ni na stricevem vertu sadja dotaknil, če mu ni bilo posebej dovoljeno, tudi tacega ne, ki je po tléh ležalo.

Neki dan je bil z nekterimi dečki na kmetih. Ti so bili na sosedovem jabelk nakradli. Menili so Benediktu se prikupiti in so mu jih ponujali. On pa jim brez straha prav resno pravi: „Te jabelka so ukradene; ni dovoljeno jih jesti; ne maram nobenega.“ Drugikrat mu je prinesel tovariš češenj, ki jih je bil uzel v hramu svojega očeta. Benedikt tako dolgo ni hotel nobene sprejeti, dokler mu ni povedal, da jih je vzela z dovoljenjem očetovim. Zdaj jih je sicer sprejel, pa da bi se v zatajevanji vadel, jih je nabral na nit in na okno obesil.

Kakor je bil sam do sebe oster, tako je bil do družih mil in postrežljiv. Nekikrat je zapazil otroka, ki je v šolo gredé padel v blato. Precej je pritekel in ga vzdignil iz blata, čeravno se je s tim sam hudo umažal. Tudi čevelj je bil otroku obtičal v blatu, Benedikt

ga pomaga iskati tako dolgo, da ga najdeta. Poslednjič pelje in spremi jokajoče dete še do šole.

Pri drugi priložnosti se mu je smilila mala deklica ki ni smela več v tisto šolo hoditi, kakor popred. Vpraša jo, zakaj ne. Dekletce se začne jokati in pravi: „Mačeha mi nočejo privoliti.“ Zdaj jo začne prijazno tolažiti ter jo pelje pred vrata bližnje cerkve; tam ji ukaže poklekniti pa očenaš in češenamarijo moliti. Ko prideta do besedi: „Zgôdi se Tvoja volja,“ mu jih mora deklica trikrat ponoviti in ji pravi, da se mora v svojem terpljenji v voljo Božjo izročiti. Potlej moli ž njo še za ranjco mater. Slednjič jo opominja, naj si želje zastran šole iz glave izbije in naj bo mirna; v tej reči mora mačeho ubogati. „Naš ljubi Bog ti bo povernil“, pristavi, „jaz bom molil za te; ti pa stori, kar Bog od tebe hoče.“ Potlej ji še veli, klečé trikrat reči: „Hvaljeno in češčeno bodi vsikdar presveto Rešnje Telo.“ Zdaj gre otrok potolažen domú in je nadalje poterpežljiv in ubogljiv.

Naj vidniše znamenje prave doveršene ljubezni je poterpežljivost, ki jo imamo z napakami, s hudobijami in strastni družih ljudi. Priložnosti za tako poterpljenje se pač nikomur ne manjka, tudi Benedikt jo je imel mnogokrat v hiši svojega strica. Eden izmed domačih poslov ga je žalil z zaničljivimi besedami in deli ter mu je bil neuljuden še takrat, ko je iz njegovih rok dobrote prejemal. Ali Benedikt se ni nikoli pritožil, ničesar pravil stricu, temuč vse je tiho in krotko prenašal. Eden izmed njegovih tovarišev ga je enkrat zmérjal in ga imenoval hinavca. Benedikt je molčal. Pa služabnik je to stricu naznanil. Tovariš bi bil imel biti ostro kaznovan; toda Benedikt se je potegnil zanj, je razžaljivca izgovarjal ter dosegel, da mu je bila prizanesena kazen. Tako je vedil po Kristusovih besedah dobro storiti onim, kateri so ga preganjali.

Benedikt doseže 18. leto in stric mu umerjó; zdaj se spet nazaj domú verne. V hiši svojih staršev bi se mu bilo lahko prav dobro godilo; a spoznal je, da ga, Bog kliče še k viši popolnosti in svetosti, sklenil je, kakor nekdam sv. Aleš, Jezusa v revščini posnemati. Zapustil je svojo domovino, svoje starše in vse, na kar

so posvetni ljudje tolikanj navezani; šel je na Laško, obiskoval naj imenitniše božje poti v Evropi, potem pa ostal v Rimu, neznan, mnogo zaničevan, v angeljski poterpežljivosti, nepopisljivi spokornosti do smerti l. 1783. Papež Pij IX so ga 20. maja 1860 med blažene prišteli.

Če tudi vam ne prigovarjam, da bi tako zeló se pokorili in zatajevali, kakor ta služabnik Božji; vendar toliko pa sv. vera vsakemu kristjanu naklada, da naj se varuje vsega, kar je greh in kar v greh napeljuje, ko bi bilo še tako prijetno. In kdor hoče količkaj v čednosti rasti, si mora poleg tega tudi marsikaj odreči, kar samo na sebi ni prepovedano, da bo tem gotovejše se vselej obvaroval vsih prepovedanih reči. Kakor se v svetnih šolah začne nauk z abecednikom, tako je v šoli svetnikov temeljni nauk vse svetosti: „Premaguj samega sebe“. Čem bolj se množi premagovanje, tem bolj raste prava svetost, kajti: „nebeško Kraljestvo silo terpi!“

5. Sv. Alfonz Ligvorij.

Med naj slavnišimi možmi in učeniki sv. katoliške cerkve v preteklem, 18. stoletju, se sveti sv. Alfonz Ligvorij. Rojen je bil l. 1696 v Neapeljnu, v tistem tolikrat imenovanem laškem mestu, o katerem terdijo potniki, da je zarad prekrasne lege naj lepše med vsemi mesti na svetu. Pri sv. kerstu je dobil, kakor je pri imenitniših hišah navada, dvojno ime, Alfonz Marija.

Tudi nam Slovincem je to ime že dobro znano. Sv. Alfonz namreč je bil dober pastir ne le tistim ovčicam, katerim je bil škof, ne le za tisti čas, ko je živel; marveč po svojih učenih lahko umljivih in spodbudnih spisih je in bo koristil vesoljnemu katoliškemu svetu. Smem reči, da tudi v naši deželi je bil že marsikteri do solz ginjen, ko je pred tabernakeljnom molil na njegovo knjigo, „Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa“, ali ko je bral njegovo „Slavo Marije Device“, ali pa slišal peti priserčno mile pesmi njegove.

Tolika svetost in pobožnost njegova pa se je začela že v detinskih letih, kar nam zopet priča, da mora prav zgodaj začeti, kdor hoče kaj prida doveršiti.

Ko je bil še Alfonzek celó majhen, pride nekega dne Ligvorjeve obiskat pobožen pater iz reda Jezusovega; bil je to silno imeniten pridigar, po svoji nenavadni svetosti znan po vsem mestu (zdaj sta že oba med svetnike prišteta). Pobožna mati, se vé, da si ne morejo kaj, da bi ljubeznjivega fantiča ne pokazali preblagemu duhovnu. Svetnik ga z velikim veseljem sprejme, ga blagoslovi, pogleda mater ter pravi v preroškem duhu: „Ta vaš sinek bo učakal visoke starosti, 90 lét, nosil bo še škofovo palico, in bo veliko storil za Jezusa Kristusa.“ Svetnikovo prerokovanje se je natanko spolnilo.

Lahko si mislite, da je pri teh besedah bogoljubno materno serce prešinilo neko nadzemljsko veselje, nebeška radost. Le še bolj skerbijo zdaj zanj, še z večo vnemo ga napeljujejo k pobožnosti in svetosti. Alfonzek po svoji strani je bil podučljiv in vbogljiv, kakor si je le želeli moč. Dobra mati so imeli lepo navado, da so večkrat, če ne med dnevom, saj zvečer vse otroke krog sebe zbrali, jih v verskih resnicah podučevali, pred grehom svarili in za svete čednosti vnemali, zlasti pa učili Marijo priserčno ljubiti; z materjo so vbogljivi otroci opravljali jutranjo in večerno molitev ter še mnogo drugih pobožnosti.

Naj večje veselje pa je pri tem delal materi ljubeznjivi Alfonzek; kakor steber je nepremakljiv stal pri maternem podučevanju. Večkrat je slišal iz maternih ust: „Ljubi moj sinek! ti moraš vsaki dan boljši biti; zato ti Bog deli svoje gnade.“ Nato je blagosserčno odgovoril: „Tako pač tudi sam želim, ljuba mama! toda kako pa hočem?“ Dobil je potem tak-le odgovor: *a)* Govôri malo; *b)* nikdar ne bodi brez dela; *c)* med delom in v družini misli pogostoma na Boga; *d)* na tihem prav veliko žaluj zavolj grehov svetá; *e)* boj se tudi malega greha; *f)* natanko in redno opravljaj svoje molitve; *g)* posebno moraš častiti Mater Božjo; *h)* velikokrat premišluj in si predočuj kazni zaverženih, pa radosti zveličanih; *i)* na nobeno zemeljsko stvar ne bodi preveč navezan; *j)* stori dobrega, kjer in kolikor moreš;

k) bodi zméren v jedi in pijači; l) z veseljem sprejemaj, kadar boš grajan; m) karkoli delaš, vedno ti bodi čast Božja pred očmi; n) večkrat išči pomoči v ss. zakramentih in zmiraj bodi zvest služabnik sv. katoliške cerkve.

Kako globoko v mlado serce je sprejemal te in druge materine nauke, je pokazalo njegovo sveto življenje, njegov velik strah pred vsakim grehom. Naj vam v dokaz zadostuje, da povém le en sam dogodek. Ko je bil deset lét star, so ga dali v odgojišnico plemenitnih mladenčev, ktere so podučevali in v strahu Božjem izrejevali pobožni duhovni. Le-ti so dobro vedili, da mlade moči ne morejo in ne smejo biti vedno naprežene in napete, temuč je po pridnem delu potreben tudi razvedrilen počitek. Zato so v ta namen večkrat spremili sebi izročeno mladino ven iz mesta, na prosto, na zeleno. Tu so se radostno igrali in mnogoverstno razvedrovali. Nekega dne, ko je bil tudi Alfonz ž njimi, se zmenijo, da pojdejo žogo bít. Hitro se preštejejo ter potegnejo tudi njega med-se. Zastonj je vse izgovarjanje, da ne zná te igre, da ne bo igral, naj le sami itd., mora pa mora se igre vdeležiti. Pa je sreča že tako hotela, da je dobil prednost v igri ravno Ligvorij, ki je bil izmed vsih znabiti najmenj vajen takega igranja in ki se je bil le nehoté drugim pridružil, da bi nikogar ne žalil. Enega izmed mladih tovarišev je to zeló razjezilo, nekaj ker je zgubil, nekaj pa tudi znabiti zato, ker je menil, da je hotel pred Ligvorij jih le nalagati, češ, da ne zná, pa je vendar tako dobro igral. V jezi začne zabavljati, zmerjati in napačne besede izgovarjati. Zdaj se pobožni deček ne more več zderžati, v obraz zarudí, nazaj dá dobitok in resno reče: „Kaj? za tako malenkost se prederzneš Boga žaliti? Na, tu imaš...! Bog me varuj tacega dobička, ki bi si ga moral za tako ceno kupiti!“ Na to odide ter se umakne na samotni kraj širokega verta. Resne besede, tako odločno izrečene, so vse nekako presunile, zlasti onega, ki je bil kriv; nekaj časa so stermé gledali za njim, a kmali se spet zamislijo v igranje in igrajo do večera. Alfonza le ni nazaj. Jame jih skerbeti, nemirno ga iščejo po vertu. Slednjič ga najdejo v molitvi klečijočega pred podobico

Materē Božje, ktero je bil pred-se na lavorovo drevo obesil. Ves v pobožnost zatopljen še zapazil ni precej, ko so prišli in ga obstopili. Ali oni, ki ga je bil razžalil, se ne more več zderžati, na glas zakliče: „Oh, kaj sem storil? Svetnika sem razžalil!“ Ta klic ga predrami, in v nekaki zadregi sname podobico z drevesa in gre s tovariši zopet mirno domú. Tako vedenje je imelo pri vseh prav globok vtis in z začudenjem so pripovedovali to domá.

Tako zvestobo je Bog svetniku že na svetu obilno poplačal. Blagoslovil je njegovo pridnost, da je imel pri učenju nenavadno srečo in vspéh. Še le 16 lét je bil star, pa že tako podučen v latinskem in gerškem jeziku, v govorništvu in v domačem (italijanskem) pesništvu, celó v modroslovju in v obojnem pravoznanstvu se je tako odlikoval, da je postal — še tako nežen mladeneč — že doktor. Ta čast se mu je leta 1713 vpričo jako številnega občinstva naklonila.

Tak vspéh je bil pripisovati le njegovi veliki pridnosti, še bolj pa njegovi izgledni pobožnosti. Ker modrosti in učenosti ni iskal le po debelih zaprašenihi knjigah, marveč pri Bogu, ki je studenec vsakoršne vednosti; zato jo je prejel v toliki meri. Ob času naj bolj nakopičenega učenja vendar ni prenehal vsak dan precej dolgo pred presv. Rešnjim Telesom klečati in moliti ter tudi presv. Devico Marijo z daljšo pobožnostjo pozdravljati in častiti.

Tudi prevzeten ni bil prav nič zarad tolike učenosti in časti; če mu je kdo v misel vzal, da je bil že tako mlad za doktorja povzdignjen, se je nasmejal in šaljivo rekel: „Res da, v neko halo sem se moral takrat obleči, ktera mi je prav do podnog segala!“ Ravno narobe; kmali je spoznal, kako nečimerna je posvetna učenost, kako malo se je zanesti na-njo. V neki jako važni pravdi je bil zagovornik in je tako izverstno svojo reč zagovarjal, da so se mu vsi čudili, ter mu od vseh strani ploskali. Že je bilo kakor gotovo, da njegova stranka dobí pravdo: kar pride njegov nasprotnik in mu pokaže besedico „ne“, ktero je bil pregledal. V svoji pravični odkritoserčnosti koj spozná, da je ravno nasprotno res, ne pa to, kar je s toliko slavo dokazal.

Pri odhodu ves ginjen zakliče: „Goljufivi svet, spoznal sem te; nič več ne bom imel s teboj opraviti!“

Od takrat mu je bil nepremakljiv sklep; ne svetu, ampak le Bogu je hotel služiti v duhovskem stanu. Težav in nasprotja je bilo veliko, a njegova stanovitnost je vse premagala. Postal je duhoven, vstanovil red pobožnih gorečih duhovnov; postal je tudi, kakor mu je bilo že otroku prerokovano, škof; silno veliko je storil za Boga in duše s čistim izgledom, z živo besedo in brezštevlnimi spisi. Umerl je 1. avgusta l. 1787 popoldne, v 91. letu. Papež Gregorij XVI so ga prišteli med svetnike, papež Pij IX pa ga sprejeli med cerkvene učeničke.

6. Sv. Veronika Giuliani.

Po vertih in travnikih bi ne bilo tako lepo, ko bi rastle povsod enake cvetlice, vse ene rasti in barve; velika različnost jih dela našemu očesu še le prav prijetne. Enako je v rajskem vertu bogoljubnih otrok. Duh Božji ne deli vsim enakih darov; vsak otrok dobí toliko, kolikor mu je treba za tisti stan, za kateri ga je Bog odločil. Eden prejme milost, da more prav veliko preterpeti s keršansko poterpežljivostjo; drugi, ki je ravno imenitnega rodú, dobí milost prave ponižnosti; tretji čuti priserčno nagnjenje do molitve in premišljevanja, da se celó zgodaj prav po otročje z Bogom pogovarja itd.

Tudi sv. Veroniki je Bog dajal že v prvi mladosti prav posebne, nenavadno velike milosti. Komaj je na svet prišla, že je bila nekako vsa drugačna, kakor so navadni otroci; ni kričala, ni se jokala, materi ni bila kar nič nadležna; kar so hoteli, naredili so ž njo. Vsakemu človeku se je nasmehljala in vedno je bila prijazna pa vesela.

V praznik presv. Trojice, 12. rožnika 1661, ko je bila še le v 6. mesecu, je sedela na maternem naročji; pred njima je bila podoba presv. Trojice. Mati jo pokažejo mali Uršiki, to je bilo njeno kerstno ime. Ko

zagleda podobo, se izvije materi iz rok in sama, brez podpore, gre k podobi. Precej časa stoji pred podobo in jo nepremakljivo ogleduje.

Od takrat je znala že sama hoditi in stati. Do Jezusovih in Marijnih podobic je imela neizrečeno veliko veselje in hrepenenje; kjer je ktero zagledala, je začela ročice po njej stegovati in ni mirovala, dokler ji je niso dali poljubiti.

Leto pozneje jo vzame nekikrat dekla seboj, ko gre v prodajalnico po olja. Prodajavec pa je bil tak, da ni dajal natančne mere; tu se oglasi nedolžno dekletce: „Bodite pravični, Bog vas vidi!“ Kupec se zelo prestraši; toliko da se straha na tla ne zgrudi.

Stara tri leta si je sestavila mali oltarček s podobo Matere Božje, ki je držala usmiljenega Jezuska v rokah. Pred to podobo je naj rajše hodila; kinčala jo je z vsem, kar so ji mati in sestre lepega dale. Večkrat se je vstopila tje pred oltarček; v svoji otročji priprostosti jela je govoriti z Marijo in Jezuskom tako zaupljivo, kakor bi bila živa pred njo. Nekterikrat je prinesla sadja, ki ga je dobila za zajutrek, ga je položila na oltar in prosila Jezuska, naj si vzame in jé; potem se je skrila za vrata, da bi vidila, ali bo vzél; pa če je morala viditi, da ni vzél, je žalostno potožila: „Če ti ne jéš, jaz tudi ne jém.“

Ali včasih se je pa le zgodilo, da je Gospod otrokovo priprostost in pobožnost poplašal: podoba je bila res kakor oživela; Marija ji je položila Jezuska v naročje, da ga je smela objemčkati. Drugikrat je stopil s podobe na oltar ter je vzel nekaj, nekaj pa nji dal, da naj jé ž Njim.

Da se je to res godilo, pričale so njene sestre, ki so jo vedno opazovale; pravili so tudi nek duhoven, ki so jo dobro poznali, in pozneje je iz pokoršine sama zapisala. V življenji mladih svetnikov se kaj takega večkrat bere. Sej tudi z aposteljni in učenci je po vstajenji jedel in pil. Čeravno je to čudovito, vendar je lahko verjetno za vsakega, ki vé, da je Jezus, ko je bil še na sveti, ravno tako delal z ljubo nedolžnostjo, da je njegovo Serce zarés serce najboljšega očeta, kteremu se ne zdí preponižno s svojimi ljubimi otročiči po

otročje govoriti! Če je Jezus za nas grešnike celó sramotno na križu umerl, zakaj bi se ne ponižal do nedolžnega otroka, ki ima nekđaj toliko svetost doseči? Sv. pismo pravi, da „s priprostimi rad govori Gospod!“

Posebno čuditi se je bilo njenemu obnašanju do Gospoda v presv. Rešnjem Telesu. Ni bila še štiri leta stara, ko so enkrat njena mati prišli iz cerkve od sv. obhajila; ko stopijo v hišo, koj zakliče: „O kako sladka vonjava! o kako prijetna dišava!“ Čutila je v duhu pričujočnost Gospodovo, in nekaj časa kar ni mogla proč od matere.

V cerkvi je večkrat vidila sveto Hostijo z bliščečo svetlobo obdano; ali pa je Gospoda samega vidila v človeški podobi. Ko so ji mati hudo zboleli ter so jih prišli na dom obhajati, je Uršika spet vidila sv. Hostijo v neizrekljivo lepi bliščobi. Približa se duhovnu in prosi, naj bi jo tudi obhajali. Rekó ji, da je le ena sama Hostija; ali precej najde čudovito dober odgovor: „Dajte mi pa le en košček. Kakor zerkalo, če se na kosce razdrobí, vendar še v vsakem koscu kaže vso podobo, tako je tudi Jezus Kristus v naj manjšem delu sv. Hostije pričujoč; zadostuje tedaj za mater in za-me.“

Ko so bili potem mati obhajani, rekla je deklica: „O koliko lepoto ste zdaj sprejeli!“ Potlej spleza na posteljo, se pripogne čez mater proti ustom ter spet zakliče: „O kako je to prijetno dišanje!“

Ker je imela toliko hrepenenje po sv. obhajilu, ji je bilo dovoljeno pervikrat pristopiti k mizi Gospodovi, ko še ni bila desetega leta spolnila. Pri prvem sv. obhajilu ji je bilo tako nekako gorko pri sercu, kakor bi bila kaj ognjenega zavžila, tolika je bila njena otročja ljubezen do Jezusa. Menila je, da je to vselej, toraj tudi pri vsakem drugem človeku, nasledek sv. obhajila; zato je priprosto vprašala svoje sestre, kako dolgo se čuti taka gorkota? Še le, ko so se sestre začudile takemu vprašanju, je zapazila nedolžna Uršula, da je to le posebna milost, in ni nobenkrat več o tem govorila. Prizadevala si je pa odsihdob pogostoma sprejemati sv. obhajilo, kolikorkrat ji je bilo dovoljeno.

Na tak dan, dan sv. obhajila, ji je bilo edino veselje, pred onim že pred omenjenim oltarjem bivati. Tu

je bila kakor zamaknjena; tu ji je Bog dal spoznati nečimernost in minljivost vsega svetnega razveseljevanja, in dal ji je neko lahkoto, sladek nagib, vse nečimerno zapustiti in le Njemu samemu služiti.

In da bi vso njeno ljubezen še bolj za-se pridobil, je poklical Gospod k sebi njeno pobožno mater, ko je bila Uršika še otrok. Ob zadnji uri pokličejo mati še vse svoje hčere pred se k smertni postelji — bilo jih je pet — in s slabotnim glasom jim govorijo zadnje besede, jim naročijo svojo zadnjo voljo, rekel bi, sveti testament: „Ljubi otroci“, jim pravijo, „obljubite mi, da bodete meni v spomin častile petere rane Gospodove!“ Potem jim po versti razdelijo ss. rane, in ker je bila Urša naj mlajša, izročijo ji za spomin „rano sv. strani“, ki je Jezusovemu milemu Sercu naj bližnja ter se po njej kakor iz studenca iztakajo zakladi Božje ljubezni čez vesoljni svet.

Čeravno je bila še zeló mlada, še le 4 leta stara, je bila pridna Uršika nad vso mero žalostna materine smerti; kakor bi se ji bilo zdelo, da ta zguba bode za njo začetek hudih skušnjav in nevarnosti. Pervo noč kar ni hotela v posteljo, tako zeló je žalovala; še le, ko so ji obljubili dati Marijno podobo, da bo pri nji, se je vlegla in sladko spala, tako kakor nedolžnost spi, tudi v najhujši nesreči.

Ni bilo zastonj, da se je sirotica tako po materi jokala. Po smerti tolikanj ljubljene pobožne matere se je vse spremenilo. Hčere so šle z očetom stanovat v veliko mesto Piačenco; tukaj se je začelo vse drugač, po gosposko, imenitno. Kaka sprememba za pobožno, pa še neskušeno deklico! Matere več ni bilo, ni jih bilo, da bi bili, kakor nekdej, s pobožnimi pogovori in nauki čedalje bolj vzbujene občutke njenega blagega serca proti nebu obračali; mesto branja svetniških izgledey, je prišlo zdaj v hišo mnogo nepotrebnih pogovorov in nečimernih veselíc.

Kakor njene sestre, morala se je zdaj imenitniše oblačiti in tako se nositi, kakor je zahtevala ravno vladajoča šega, „moda“. Ravno to pa bi ji bilo skorej v prav veliko nevarnost. Sama je pozneje o tem tako-le pravila: „Čudila sem se taki imenitnosti; kajti do tedaj

smo bile le priprosto izrejevane in imenitnega življenja kar nič navajene. Pa morale smo se ukloniti očetovi volji in čedalje bolj se mi je to prikupovalo. Za delo nisem imela veliko veselja, čeravno sem v eni uri več storila, kakor so mogli drugi celi dan. Tudi mi je bilo malo mar, da bi se bila kaj naučila; kar pa sem vidila, sem vse posnemala. Postala sem vsem nadležna. Že po naravi k jezi nagnjena, sem se za vsako malenkost tako stogotila, da sem začela kar z nogami cepetati.“

Vidite, kaka vojska se je vnela v njenem mladem sercu? Vendar z Božjo pomočjo je junaško premagala skušnjave in nevarnosti ter jela čedalje bolj rasti v čednostih. Gospod je ni zapustil; dajal ji je v serce ljubezen do pokore in zatajevanja, da so ji posvetne sladnosti življenja postale zoperne. Še ko so ji mati živeli, je bila jela posnemati sv. Katarino Sijensko, sv. Rožo iz Lime v lepem življenji, v pokorilih in zatajevanji. Rada je mislila na terpljenje Jezusa Kristusa, ki se ji je dvakrat veliki teden bil prikazal, ves z ranami obdan. To se je zgodilo, ko je bila 7 ali 8 lét stara; zlasti pa se je zmiraj na boljše obračalo, ko je šla čez dve leti prvičkrat k sv. obhajilu.

Misel na prebitko terpljenje Jezusovo jo je obvarovala v naj hujših skušnjavah. — Bila je še prav majhna triletna deklica, ko ji je nekikrat Jezusek rekel: „Križ te čaka!“ Uršika je premišljevala, kaj bi to govorjenje pomenilo; mislila si je „križ“ prav po besedi, kakor je, ter je menila, da ji Gospod zapoveduje, naj varuje vse križe, da se jim kaka nečast ne zgodi. Skerbno je tedaj pobiralo priprosto otročé vse, kar je kje vidilo „navskriž“ ležati, celó niti, bilke, terske, ki so križem ležale. Pa tako Gospod ni menil. In Uršika je tudi kmali spoznala, da besed ni prav umela. Brala je v življenji svetnikov Božjih, posebno v zgodbah mučenikov, kako so se v terpljenji in mukah za Jezusa veselili; koj ji je bilo jasno, kaj pomeni „križ“. Želela in hrepenela je tudi sama kaj terpeti za Jezusa, zlasti od tistega časa, ko se ji je bil veliki teden terpeči Jezus prikazal. Sama si je znašla mnogoverstna mala pokorila ter si jih je po spovednikovem dovoljenji nakladala. Če se je pa zgodilo, da ji je Bog sam poslal kako terp-

ljenje, kaj težavnega, kar sama ni iskala, je vse terpela s tiho poterpežljivostjo.

Nekikrat je sestra urno vrata zaperla, ko je Uršika ravno roko vmes držala. Zeló se prestraši sestra ter trepetaje zaupije: „Oh, sestrico sem ubila!“ Čeravno je bila roka preterta in je zeló kri tekla, se je vendar Uršika premagovala, hudo bolečino zatajila ter veselo zaklicala: „Le mirna bodi, sej ni nič!“ Drugikrat so ji hoteli mati noht na perstu prirezati; pa se jim je ponesrečilo, da se je globoko v meso zarezalo. Hudo jo je bolelo in zelo je kri tekla; mati se prestrašijo, otrok pa jih tolaži in še nikakoršnega zdravila ne mara na rano devati.

Če je slišala ali brala, kako ostro so se svetniki pokorili in zatajevali, pa ji spovednik niso dovolili enako ostrih pokoril, je izdihnila in molila: „Gospod, ko bi imela taka pakorila, bi jih tudi rabila, ker jih pa nimam, darujem Ti svoje želje!“

Kadar je imela priložnost pa tudi velike želje v sercu do kake veselice, zaslišala je notranji glas Gospodov: „Jaz sem pravo veselje. Kaj ga tedaj iščeš drugod?“ Na to je odgovorila dobra deklica: „Iz ljubezni do Tebe se odpovem tej veselici“, in ni šla.

Tako se je od leta do leta blagi deklici lepšalo in z raznimi čednostmi zališalo deviško serce. Tudi tisto se je med tem spolnilo, kar pravi pregovor: da „v zdravem telesu biva zdrava duša“. Tudi njena telesna prilichnost se je razvila z leti. Oče so jo zato čedalje bolj čislali, med vsemi hčerami naj bolj; menili so, da bode nekdanj gospodinila in za hišo skerbela. Toda mlada Uršula je čutila v svojem sercu ves drugačen poklic. Vedila je, da je zakonski stan pošten stan, a Gospod je dal svoji goreči služabnici spoznati, da je še veliko lepši deviški stan, da naj odločena od sveta samo njemu služi v samostanskem življenji.

Zdaj pa zdaj je že o tem kaj omenila očetu; toda oče niso hoteli kar nič slišati o tem, marveč le zahtevali so, da naj stori, kakor oni imajo namenjeno, in če že nikakor noče v zakon stopiti, naj saj pri njih ostane. Vendar Uršula se ne dá pregovoriti, odločno pa spoštljivo jim odgovori: „Oče, kaj pa hočem? Sej dobro čutim,

da me Gospod hoče za-se imeti; tudi On je moj oče, moj najvikši Oče, in ne le jaz, tudi vi, oba mu morava biti pokorna.“

Te besede ginejo očeta. „Prav govoriš, ji pravijo, in veseli me, da se hočeš popolnoma Gospodu darovati. Ne bom ti branil iti v samostan.“

Z otročjimi besedami je še tolažila očeta: „Če jaz zdaj grem v samostan, se bodo vam na zadnjo uro težave zmanjšale. Porabimo čas, ki ga imamo in nikar družega ne čakajmo. Vse reči na svetu prejdejo, kakor veter, in na zadnjo uro boste velik mir imeli, če svojo dušo v pravi red spravite; v tem vam ne morem nič pomagati, ko bi tudi pri vas ostala. Ker imate tedaj še čas, odločite se in opravite, kar je dobremu kristjanu dolžnost, namreč odkritoserčno skesano spoved.“

Te besede so bile tako ginljivo govornjene, da so očeta pretresle. „Zakaj tako govoriš z menoj?“ jo vprašajo. „Ker mi serčno čutilo tako vелеva“, je odgovor. Te in še druge prošnje niso bile zastonj, temuč so očeta močno spremenile.

Bila je 17 lét stara, in slednjič se ji je po mnogih ovirah posrečilo priti v samostan ženskega kapucinskega reda; tam je 50 lét živela prav v veliki svetosti, za katero se je že v nežnih otročjih letih tako lepo prizadevala.

---

7. Zveličana Marija Angeljska.

Mnogoverstnim priprošnikom in brezštevlnim izgledom, ki jih ima katoliška mladina v nebesih, so pridružili papež Pij IX tudi gorečo in zvesto služabnico Božjo, Marijo „Angeljsko“, katero so 24. maja 1865 v cerkvi sv. Petra slovesno med zveličane prišteli. Pač je ta rajska cvetlica zaslužila svojemu imenu pristavek, da so jo imenovali „Angeljsko“, ker je bila v resnici to, kar je ime pripovedovalo: pravi angelj že na zemlji. A to ime je dobila še le potlej, ko je bila sprejeta v samostan, s kerstnim imenom se je priprosto imenovala

Marijana; in ker nam je tukaj pregledovati le bolj njeno mladostno življenje, jo hočemo tudi tako imenovati.

Marijanica je bila iz grofovske hiše Fontanella, v Turinu rojena 7. prosinca 1661. Po materi je bila še v sorodu s sv. Alojzijem, s tistim angeljskim mladenčkom, kterega veselo imenuje vsak, ki hoče mladini z lepim naukom tudi lep izgled priporočiti.

Prejela je od Boga nenavadno veliko dobrega, mnogo natornih in čeznatornih milosti, znabiti več, kakor kak drugi otrok; a začela je tudi prav zgodaj take nenavadne darove si v prid obračati. Imela je dobre starše, ki so si toliko prizadevali, da bi jo odredili dobro in pobožno; imela je poleg družih časnih dobrot jako živahnega duha, jasno mišljenje, dober spomin, pohlevno, mirno in odkrito serce; imela je, da vam ob kratkem dopovém, naj boljšo podlago za naj lepše keršanske čednosti.

Te tolikanj plemenite zmožnosti je že kaj zgodaj tudi sv. Duh z obilnimi darovi posvečeval in k dobremu nagibal; imela je že mnogo hvalnega na sebi, na kar navadni otroci še le v poznejših letih začnejo misliti, česar se le polagoma privadijo, ali celó nobenkrat ne. Ko je začela umevati družih pogovore, poslušala je naj raje božje besede; ko je jela besede izgovarjati, izgovarjala je naj raje svete. In glejte čudo: komaj 4 leta stara, je že serčno hrepenela k sv. obhajilu iti in Jezusa sprejeti!

Večkrat je prosila starše, brate in sestre, naj ji kaj pripovedujejo o Bogu in svetnikih. Zvesto je vse poslušala, in gostokrat je zbrala druge otročiče okrog sebe, da jim je pravila, kar je sama slišala in jih podučevala, ko še sama ni bila 7 lét stara. — Zlasti ji je pa dobra dekla, ki so jo imeli, veliko veselje delala, ker ji je znala prav veliko lepega pripovedovati iz življenja svetnikov.

Vsakako je hotela Marijanica tudi svetnica biti. Vnele so se ji v sercu tolike želje svetnike posnemati, da se je neki dan dogovorila s svojim enako blagim bratcem, da bosta zapustila očetov dom ter šla v kako puščavo in bodeta tam spokorno živela. Dobila sta si popotno torbico, djala vanjo kruha in nekoliko vina;

za pot, sta si v svoji otročji priprostosti mislila, bode to zadostovalo. V puščavi bode že Bog za hrano skerbel. Dobro sta pazila, kam bodo zvečer djali ključ od vežnih vrat, da ga bosta drugo jutro zgodaj imela pri rokah, in mogla prav na tihem skrivaj odhajati. Vesela in zadovoljna ter svoje namere gotova, gresta k počitku. Toda glej! Zjutraj sta nedolžna otroka, oba, namesti na potovanji v puščavo — v terdnem spanji vsak na svoji posteljici, ko ju pride keršenica, kakor po navadi poklicat. Nad mero žalostna se začneta hudo jokati. Nihče ni mogel zvediti, zakaj toliko solz. Našli so sicer torbico, kruh pa vino, a dolgo je bilo zastonj vse spraševanje, kaj sta s tem nameravala; slednjič je Marijanica, že primorana, razodela otročje pobožni namen.

Ker se ji ni posrečilo, da bi v samoti življenje s. pušavnikov posnemala, trudila se je, da bi bila v domači hiši čedalje bolj svetnicam podobna. Z velikim strahom se je varovala vsakega greha, bala se je tudi naj manjšega razžaljenja Božjega. Sama pripoveduje, kako je bilo takrat, ko je bila 8 lét stara:

„V tisti dobi sem si iskala časa, da bi se z Bogom pogovarjala. Nisem bila tako hudobnega serca, da bi ne bila raje tisočkrat smert preterpela, kakor Božje veličastvo razžalila, če sem le kako reč spoznala za razžaljenje Božje. O moj Gospod! pač spoznam, kako nezmérno usmiljen si bil do mene. Dovolil si, da me zemlja smé nositi, in še ne zadosti, sam si me hotel nositi. Ljubeznjivo si mi podal roko in si me povzdignil nad nesnažnosti in norosti svetá, ktere so se mi studile in mi vzrokovale velike dušne bolečine.“

Nekako v tisti dobi je bilo, da je zelo nevarno zbolela. Zdravniki so bili že obupali nad njenim zdravjem. Vsi domači so bili močno žalostni in so se silno bali zanjo; zlasti je bila materna žalost neutolažljiva. Veliko so molili za njo, pa viditi je bilo, kakor bi bile zastonj vse molitve; ni se ji hotelo zboljšati.

V tej hudi stiski in britkosti svetujejo užaljeni materi nek dober pater frančiškan, naj se priporočé naj svetejši Devici Mariji in Jo prosijo, naj jim zavoljo neomadežanega Spočetja dete še pri življenji ohrani. Precej storijo, kakor je bilo nasvetovano.

V polnem zaupanju gredó grofinja k postelji serčno ljubljene bolnice ter ji velijo, naj pribeži k Materi Gospodovi, naj Jo priserčno prosi za ozdravljenje itd. Pri maternih besedah se umirajoča deklica, ki je do tedaj kakor v neki smertni omotici medlela, zopet zavé, nategne vse svoje zadnje slabe moči, da bi kakor vselej tudi zdaj svojo ljubo mamó ubogala, zakliče: „O Marija, pomagaj mi!“ in vse storí, kakor ji mama rekó. In glej! to prošnjo je dobra deklica s tako živo vero izrekla, da se ji je tisti trenutek neomadežna Devica prikazala in sicer z Jezusom na rokah, proseč Ga za njeno ozdravljenje. Mali bolnici se je v tej prikazni zdelo, kakor bi Jezus ne bil hotel precej uslišati prošnje Svoje Matere, da je pa dodelil prošeno milost, ko ni nehala prositi. In res! prikazen zgine, umirajoča pa, ki so se za njo že kakor za mrtvo tako milo jokali, je pri tej priči popolnoma zdrava. Koliko veselje je cela hiša obhajala, si lahko mislite; gotovo ni bilo veselje manje, kakor nekđaj pri Jairovih, ko jim je mili Jezus dvanajstletno deklico obudil.

Takó je Marijanica, rekel bi, življenje drugič od Boga prejela. Zato ga je hotela edino le Bogu samemu vsega posvetiti. Ne le prepovedanega, še celó dovoljenega svetnega veselja se je želela ogibati, da bi se toliko lože v Bogu vedno veselila in da bi ji za dobra dela in čednosti drazega časa ne zmanjkovalo. Če se je morala iz ljubezni in vljudnosti do domačih kterikrat kake veselice vdeležiti, storila je to, toda s težkim srcem, le zavoljo Boga, da ni bila nevljudna, razžaljiva ali nevbogljiva.

Bila je namreč že naravno prav vljudna, pohlevna, po vsem hvale vrednega, prikupljivega vedenja, krotkega, prizanesljivega govorjenja; zato so jo težko pogrešali, kakor bi bilo družinskemu veselju vselej nekaj manjkalo, kadar je ni bilo, tako je znala poživiti nedolžno razvedrovanje. Vendar ker vsake svetne veselice serce kolikor toliko od Boga odtegujejo in zbrano molitvenost kalijo, je hotel Bog v njenem jasnem duhu obuditi stud do njih, da se jih z mirno vestjo kar ni upala vdeleževati. Nastal je tedaj za ubogega otroka hud dušni boj.

Po eni strani je menila, da bi bilo nevljudno, ko bi drugim želje ne spolnila za tako dovoljeno razveseljevanje; po drugi strani se ji je pa tudi zdelo, da bi bila velika nehvaležnost, ko bi zavoljo puhlih igrač svoje serce in misli od Boga odvracala. Večkrat se je tedaj zgodilo, da je bila Marijanica še ravnokar zelo radostna in vesela s svojimi verstnicami, da se je pa na enkrat šumu odtegnila in se v kakem samotnem kotu v naj britkejši žalosti otročjega serca skesano izjokala pred Bogom.

Enkrat je bilo, da je po naključji našla Kristusa brez križa; roke in noge so bile odlomljene, sploh je bila podoba tako razdjana, da bi se moral tako nežen otrok, kakor je bila Marijanica, raje préd ustrašiti pred njo, kakor pa bi se mogel za pobožnost vnemati. Gotovo to najdenje ni bilo naključno; gotovo se ji Jezus ni brez posebnega namena v takem stanu — če tudi le na podobi — dal najti. Ko je Marijana tako zelo razlomljeno podobo svojega Zveličarja zagledala, je neizrekljivo usmiljenje čutila v sercu; častitljivo je pobrala podobo, jo djala na posteljico, je pokleknila in se tako jokala, da ni skor mogla nehati, ker se ji je zdelo velika neusmiljenost to, da so podobo v tak stan pripravili. Zdaj zadene žarek milosti Božje njeno serce. Ona sama, si misli, da je tista neusmiljenka, ki je s svojimi grehi Zveličarju to storila. Nezmérno gorjé občuti in prebitko kesanje. — To nežno razodenje usmiljenja, vere, kesanja in ljubezni je bilo Bogu všeč. Zveličar jo je spodbujal k ljubezni in ji navdihoval veliko hrepenjenje po čednosti. Po cele ure je pozneje molila pred to podobo, se otročje pogovarjala z Jezusom in čutila veliko dušno tolažbo in junaško vnemo za sveto življenje.

Kolikor bolj pa je z Jezusom občevala, toliko težje ji je bilo, če se je morala še včasih iz pokorščine ali dostojnosti ali iz kakega drugzega vzroka s posvetnimi rečmi pečati.

Materna želja in volja je bila, naj se hčerka pridno lepotiči, skerbno lase prireduje, naj se v zerkalu ogleduje ter se sploh ravná natanko po pismih, ki jih narekuje slepa žena — moda. Marijana pa ni marala kar

ničesar storiti samo zato, da bi ljudém dopadala. Hotela je le eno; hotela je po obleki, kakor po vsem djanji in nehanji, le samo Gospodu dopasti.

Mati so se večkrat veliko trudili ter ji lasé prav po novi šegi razčesali in razverstili in razobesili, a Marijana si je spet glavo z vodo zmočila, in tako nečimernost praznega lišpa precej spet razderla. Začetkoma so menili mati, da je kaj bolna in si tako z močenjem slabosti odganja; zato so jo nadlegovali še z raznimi zdravili. Le polagoma so spoznali njen vzvišeni namen in so jo potlej pri miru pustili.

Enako se je vèdla, ko je bila siljena učiti se plesa. Kadar je prišel mojster, da bi jo učil plesati, je rekla sestri Tinci (Kristini): „Začni se ti prva učiti; bom kmali spet prišla.“ Nato je kam šla, da je na skrivnem priserčno molila in se ostro pokorila. Ko je šla enkrat Tinca za njo, da bi vidila, kam vendar hodi, jo je našla ravno ko se je bičala. Marijana se ustraši, lepo prosi sestro in zaterjuje, naj za Božjo voljo nikomur tega ne pravi, in sicer zato ne, ker se je bala, da bi ji ne zabranili tako ostrega pokorjenja, ko bi se zvedilo.

Nekega dné je stala pred ogledalom in je imela ravno z lasmi opraviti; kar zagleda v zerkalu mesto svojega obraza obličje kervavečega, s ternjem kronanega Zveličarja. Zdelo se ji je, kakor bi Jezus rekel: „Hči! glej kaj je prestal tvoj Bog iz ljubezni do tebe. Hočeš biti lepa (okinčana), opêri se v moji kervi, in pogleduj se v mojem obrazu. Glej, jaz ti ponujam za obleko svoje rane in za venec svoje ternje.“ Tak pogled jo je presunil in ji serce močno pretresel. S potokom gorkih solz je odgovorila na to milo očitiranje Zveličarjevo. Pri tej priči je zalučila vse nepotrebno lišpanje raz sebe; odsihkrat je ni bil v stanu nikdo ne domačih ne družih pripraviti, da bi bila kaj nečimernega oblekla ali z lasmi se skazovala. Do tedaj se je sicer dala pregovoriti večkrat, čeravno ji je bilo v sercu zoperno, zdaj pa je sklenila odločno se ustavljati takim nečimernim zahtevam. Večkrat je bila vsled tega zaničevana, a to je ni zbegalo; vse je molcé preterpela in Jezus ji je poplašal to junaško stanovitnost z nepopisljivo serčno tolažbo, kakoršne je pred zastonj iskala.

Zdaj pridemo do tistega dne, ki je sicer za vsakega otroka tako zelo imeniten, da noben drugi ne tako; še vse bolj pa za tako ljubeznjivo dete, ki si je že toliko svetost pridobilo, kakor naša zares angeljska Marijanica. Menim prvo sv. Obhajilo.

Že sem omenil, da je od četrtega leta velike želje imela, Jezusa sprejeti v sv. obhajilu. To hrepenenje je bilo od dne do dne večje. Zelo hudo ji je bilo, da se ji ta vroča želja ni mogla spolniti. Veliko si je prizadajala, da bi te gnade že skoraj mogla biti deležna. Kolikorkrat je šla k spovedi, je priserčno prosila spovednika, naj ji dovolijo. Dostikrat je nagovarjala tudi mater. Pa do zdaj nikjer ni bila uslišana.

Da bi si koperneče serce vsaj nekoliko olajšala, se je privadila hoditi k nekemu okencu domače hiše, od kodar se je vidilo v bližnjo cerkev na veliki oltar, da je tako Jezusa v presv. Rešnjem Telesu obiskovala, pozdravljala in molila ter Mu večkrat v solzah potožila svojo serčno žalost, da mora tako „blizo studenca (žeje) medleti, kruh angeljski gledati, pa lakote umirati“!

Slednjič je Gospod uslišal njene vroče želje in prošnje in sicer tako-le. Bom tako zapisal, kakor je sama privovedovala: „V praznik Marije Snežnice mi je nekaj reklo, naj grem v mesto v cerkev sv. Roka. Materi si tega nisem upala povedati, ker me je skerbelo, da bi mi ne dovolili. Ker mi pa notranji glas le ni dal mirú, sem jim povedala. Precej sem dobila privoljenje. Šla sem tje s svojim bratom. Tam je bilo veliko vernih, ki so šli k sv. obhajilu. Kar tudi mene obide veliko hrepenenje, pristopiti k mizi Gospodovi. Ker pa nisem imela dovoljenja, sem se jokala, zdihovala in žalovala in s takim čutilom pokleknel pred duhovna, ki so tam spovedovali. Ne vedé, kaj bi povedala, se začnem hudo jokati. Vprašajo me, zakaj se tako jokam. Jaz odgovorim, da mi moj spovednik od dne do dne sv. obhajilo odlašajo; pa (pristavim še) to delajo prav po pravici, ker vidijo namreč, kako sem nečimerna, zlobna in hudobna. Blagi duhoven me še vprašajo, če bi hotela še večkrat k njim priti. Jaz jim pravim, da. Nato rečejo: „Tedaj pojdi, hčerka! odpiraj in zapiraj usta, kolikorkrat boš vidila druge obhajati, in obljubim ti, da Go-

spod bo prišel v tvoje serce. Jaz sem storila tako in sem bila polna tolažbe in veselja ter mi ni bilo ničesar več poželeti. Prav do poldneva sem ostala vsa zamaknjena v Boga, ne da bi bila kaj mislila na dom ali na svet.“

Marijanica se je po nauku tega duhovna za zdaj vsaj po duhovno obhajala in sicer s tolikim pridom, da je nekaj ur bila v sladkem zamaknjenji. Ko je bilo pa že poldne, in je še ni bilo nazaj, so bili domači zelo v skerbéh.

„Domá“, dalje pripoveduje, „so vprašali brata, kje me je pustil. Rekel je: „V cerkvi.“ Berž so poslali po me nekoga, ki me je še ravno tam našel. — Goreči duhoven so prevzeli vso skerb za mojo dušo; so me izprašali za sv. obhajilo in mi pomagali dobro spoved opraviti. Jaz sem jim naravnost kar vse povedala, kar sem storila; kajti kaj je greh, še nisem umela. Pa vse so mi razložili in pojasnili, in neizmérno sem se čutila olajšana, polna veselja in mirú. Cel svet bi bila dala za to. Za pripravljanje k sv. obhajilu sem smela devetdnevnicu opravljati. Med devetdnevnicu je bila moja pobožnost prav vneta, in prelivala sem obilne solze. Poznej so me vprašali, kako sem ta čas porabila. Odgovorila sem: „V solzah“, drugač nisem znala povedati. Presv. Rešnje Telo sem prejela na praznik vnebovzetja preč. Device. — Med tem so pobožni pater še dalje skerbeli za mene, ubogo rastlinico. Podučevali so me o pričujočnosti Božji, in če so me srečali, so mi vselej rekli: „Bog naj živi v tvojem sercu!“

Marijana je bila stara 11 lét in 8 mescev, ko je šla pervikrat k sv. obhajilu. Materi se je še zdaj zdela premlada in so zato ugovarjali spovedniku. Ali le-tá odgovorí, naj se vse njemu prepusti, ker spovednik že vé, kaj je storiti.

Kdo bi mogel dopovedati, s kolikim veseljem pride Jezus Kristus v nedolžno serčice pri prvem sv. obhajilu; kdo bi popisal, koliko gnad dodelí taki nedolžni duši! Če že Jezus v manj gorečih sercih takorekoč čudeže dela, kaj še le v tako pripravljenem hrepenečem sercu, kakor je bilo Marijanino! Ta dan so se na novo poživile prekrasne cvetlice njenih otročjih čednosti, da

so od dne do dne lepše rastle in se v čedalje večih vencih prikazovale. Napredovanje je bilo tako hitro in junaško, da ji je bilo dovoljeno sv. obhajilo po trikrat na teden; dovoljena pa ji je bila tolika prednost, ne le ker je bila vredna, temuč tudi zato, ker bi bila brez pogostnega obhajila toliko serčno žalost terpela, da bi se duhovnemu očetu bila smilila.

Ker je le to želela, da bi svoje dni v nedolžnosti in svetosti preživela, zraven pa je dobro vedila, da se med svetom to ne dá tako lahko; je za terdno sklenila iti v samostan. Toda starši ji ne pustijo, češ, da je še premlada; in ko še nekoliko spodraste ter ji v 14. letu oče umerjó, ji mati spet nočejo dovoliti, češ, da mora pomagati pri gospodinjstvu, med tem ko je brat gospodarstvo prevzel.

Blagi deklici tedaj ne ostane družega, kakor udati se za zdaj, s terdnim zaupanjem, da se ji bode pozneje dovolilo, za kar je do zdaj zastonj prosila. Zato si prizadeva nekoliko doma nadomestiti s tem, da veliko moli in premišljuje, zlasti v tisti sobi, iz ktere se je skoz okno vidilo pred veliki oltar, da tudi med obilnimi opravili, ki jih vestno izveršuje, vedno z Jezusom združena ostane.

Izmed obilnih čednosti, ki si jih je že pred pervim sv. obhajilom, zlasti pa potlej pridobila, naj omenim posebej le dve: njeno veliko poterpežljivost in ljubezen do bližnjega. Pobožno premišljevanje terpljenja Gospodovega ji je k njima veliko pripomoglo.

Nekega dne dobí v roke knjigo, v kateri je bilo lepo popisano terpljenje Jezusovo; močno ji je šlo k sercu in od takrat je bilo njeno naj ljubše in naj ginljivše premišljevanje. „Kar utopljena sem bila“, tako sama pripoveduje, „v terpljenje Gospodovo. Posebno sem se rada pomudila pri udarcu, ki ga je prejel na lice. Ta grozovitost me je zelo ginila. Vzбудilo mi je veliko sočutje viditi božje obličje tako kruto raztepeno in žaljeno. Zelo rada bi ga bila obrisala; ker mi pa ni bilo mogoče, sem se razjokala. Ko sem enkrat to skrivnost z velikim čutjem in ljubeznijo premišljevala, se mi prikaže Gospod. Njegovo obličje je bilo začernalo in bilo s kervjo zalito. Kakor mertva sem obstala pri tem

pogledu, in vse se je mojemu duhu tako globoko vtisnilo, da še zdaj ne morem misliti na to, da bi se ne jokala. Čutila sem močne želje, enaka postati v tem zasramovanju našemu Gospodu, in zdelo se mi je, da bi bilo pravo veselje za-me, ko bi tudi mene kdo tako vdaril. Za veliko milost bi si bila štela, ko bi bil mi Bog dal take sramote se ž Njim vdeležiti. Ko sem to pre-mišljevala, je v cerkvi pozvonilo za blagoslov. Grem tedaj s sestrami in družimi domačimi v cerkev. Pred velikim oltarjem, kjer se obhaja, pokleknemo. Ob enem pride tudi neki, kakor je bilo viditi, norčav človek in se postavi zraven mene. Sestra me pogleda, in se mi norčevaje posmeja. Potem dajo blagoslov. Ko se mašnik spet k oltarju obernejo, mi oni norec prav od daleč nameri in me na obraz tako zelo udari, da se je po vsej cerkvi slišalo in so vsi ljudje vstali. Ženske so šle okrog mene, možki pa so hiteli z orožjem za onim norcem, pa ga niso mogli vjeti, čeravno je bila velika množica ljudi v cerkvi in pred cerkvijo. In zelo so se zavzeli vsi, ker so menili, da so mi vsi zobje izbiti. Vdarec, ki sem ga prejela, se ni kar nič več poznal na obrazu. Moja sestra se je jokala zavoljo takega razžaljenja. Jaz pa sem se zahvalila Bogu, kakor za posebno milost, in nisem mogla biti žalostna ali le ene solze potočiti.“

Tako vedenje ji ni bilo prirojeno, ker po naravi je bila jako občutljiva, za veselje in žalost zelo dovzetna. Tedaj je bila tolika krotkost in pohlevnost le z velikim trudom pridobljena čednost, ginljivo posnemanje Božjega Jagnjeta.

Nekikrat se zgodi, da jo sestra Tinica s kertačo močno vdari v obraz. Marijanica poterpi to razžaljenje kakor naj pohlevniše jagnje, in se pri nikomur nič ne pritožuje. Mati pa zapazijo znamenje na obrazu in vprašajo, kaj neki to pomeni. Pohlevno, krotko in prizanesljivo dete se noče lagati, a zlobne sestrice tudi ne zatožiti, toraj se izgovarja z blagodušnim odgovorom: „Jaz nisem vidila, kako mi je to znamenje na obraz prišlo.“

Pa ne le do domačih je bila tako dobra, tudi do družih, zlasti do revnih in bolnih. Od terpečega Jezusa, ki je iz ljubezni do nas vsih grozovito smert preterpel,

se je učila plemenite ljubezni do bližnjega. Sama pripoveduje: „Veselilo me je ubozim milošnjo deliti, in vse bi bila razdala, ko bi mi mati ne bili odkazali mere in kraja. Veliko usmiljenje sem imela z nadložnimi in ker mi je bilo veselje ubožnim bolnikom streči, sem lepo prosila mater, naj me peljejo po bolnišnicah. Ko sem res enkrat šla v bolnišnico, in sem tam slišala neko deklico žalovati in zdihovati, me je to tako prevzelo, da sem omedlela in so me morali nesti domú. To je bil tudi vzrok, da me mati nič več niso marali tje peljati. Le z nadležnimi prošnjami sem jih še k temu pregovorila. Hudo mi je bilo, da sem bila tako vklenjena, da nisem smela in mogla, kakor bi hotela po svojih velikih željah, ki mi jih je Bog navdihoval. Ker sem se pa goderanja in mračnega kljubovanja zmir bolj bala kakor smerti, sem se zelo varovala, da bi z nikakoršno besedo ne žalila ljubezni in nikomur nejevolje ne pokazala.“

Taka je bila že Marijana preden je šla v samostan; kako lepa je še le bila njena duša, ko se je po 41letnem samostanskem življenji iz deviškega telesa preselila v rajske višave l. 1717! Spolnila se je namreč kmali njena priserčna želja: mati ji dovolijo v 16. letu v samostan iti in postala je karmelitanka, res vredna hčerka serafske matere sv. Terezije, zaslužila častno ime Marija Angeljska. Učeni g. pater, ki so njeno izgledno življenje popisali v debeli knjigi, pristavili so v popisu njene srečne smerti prelepe besede: „Že dolgo časa je živela bolj za nebesa, kakor za zemljo. Smert je lahko to pot koso na stran položila in se ji približala kot služabnica naj Vikšega s prijaznim povabilom: „Pridi, nevesta Kristusova! sprejmi krono, ki ti jo je Gospod pripravil. Vstani, hiti in pridi, ker zima je že minula.“ Namesti s koso se ji je smela bližati — z lilijo in palmovo vejo, kakor oznanovalka mirú, da jo prepelje k ženitnini Jagnjeta, v roke božjega Ženina, v naročje večne ljubezni.“

8. Zveličani Krispin Viterbski.

Viterbo je laško mesto, papeževa lastina. Tam je bil rojen Krispin 13. listopada 1668 in je pri sv. kersti dobil ime Peter; Krispin se je imenoval, ko je postal redovnik.

Dobri starši so kmali hvaležno spoznali izverstne lastnosti in zmožnosti ljubeznjivega Peterčka, in so se prav zgodaj z veliko skerbjo prizadevali zasejati dobro seme v rodovitna tla tega od Boga tako obilno obdaranega otročjega serca. Ker niso bili premožni, da bi mu preskerbeli svetnega premoženja, dajali so mu v tem večji meri nebeških darov. Skerbno so ga podučevali v keršanskem nauku, privajali ga natančne pokorščine in vbogljivosti; kazali so mu pot proti nebesom s priserčnimi besedami, še bolj pa z lastnim lepim izgledom.

Zlasti se je od matere navzél priserčnega česčenja in ljubezni do Matere Božje. Ko je 5 lét star, ga peljejo mati na praznik Marijnega oznanjenja v Marijno cerkev, kake pol ure od mesta, ter tam klečé darujejo ljubega sinka vzvišeni Kraljici nebeški. Potem se obernejo k malemu Petru, mu pokažejo Marijno podobo in pravijo z ginjenim glasom: „Glej sem, ta je tvoja mati! Njej te zdaj darujem. Ljubi jo zmiraj s pravim srcem in časti jo kot svojo Gospo!“ Te materine besede so se globoko vtisnile v voljno dečkovo serce in so v njem ostale tako živo zapisane, da je Marijo pri vsaki priložnosti imenoval svojo „Mater“ in „Gospo“ svojo.

Ko je že znal razločevati, kaj je dobro in Bogu dopadljivo, se je začel, kakor imajo prav pobožni navado, pred praznikom neomadežnega Spočetja M. D. postiti ob kruhu in vodi. To navado je ohranil vse svoje življenje. Že bolj spodrastel, je tako delal tudi vsako soboto in vselej tisti dan pred Marijnim praznikom.

Tudi v tem je materin nauk spolnjeval, da je v vsaki nesreči pribežal k Mariji in se Njeni priprošnji priporočil.

Nekega dne je bil splezal z dvema dečkoma na veliko drevo. Ravno ko so bili vsi trije na eni veji, se

veja ulomi in vsi padejo na tla. Peterček berž prvi trenutek zakliče Marijo, in kar nič žalega se mu ne zgodi; una dva si noge močno ranita.

Drugi pot ga splašeni konj podere in še tako silovito s kopiti proti njemu vdeluje, da vsi navzoči menijo, da ga bode ubil. Peter spet zdaj Marijo zakliče in se nepoškodovan zopet na noge spravi.

Njegova mati so hodili v samostan „sv. Roze“ delat, pa so včasih tudi Peterčeka seboj pripeljali. Pri tacih priložnostih je šel blagi deček v cerkev, posebno, ko je že bolj k pameti prišel, in je pred naj Svetejšim pobožno molil, dokler niso mati svojih opravil zgotovili. Nekaj časa se je to skrivaj godilo; enkrat pa ga nune zapazijo in se ne morejo načuditi toliki pobožnosti tako majhnega dečka. Ko pride nazaj v sobo, ki je za pogovor s tujimi, ga veselo nagovorijo, rekoč: „Oj, naš mali svetnik! Zdaj te ne bomo več imenovala Peterčka, marveč z novim pristavkom ti bomo rekle „dobri Peterček“.“

Ponižni deček ne odgovori na to nobene besede, ampak, kakor bi bil zelo osramoten, se začne jokati in mater za obleko vleči, češ, pojdiva berž domú.

Nune so to povedale g. kanoniku Zozzi-ju. Ta ga drugi dan slučajno srečajo, pa mu precej zakličejo: „Bog te sprimi, dobri Peterček!“ Peterček zarudi, in kakor bi sam ne vedil, od kod mu pride toliko serčnosti, odgovori: „Zdaj mi pač lahko nagajate; pa Bog utegne storiti, da se bo to še kdaj vresničilo.“

Peter je bil zmiraj rad sam. Naj rajše je hodil v razne cerkve po mestu k maši streč. Po 6 do 7 ur je stregel, pa ni hotel nikakoršnega plačila ali darila zato, čeravno je bil réven.

Drugo polovico dneva je doma kaj pomagal, in se učil brati in pisati.

Enajst lét star, je začel k jezuitom v šolo hoditi. Ker je bil dobre glave, priden, vbogljiv in lepega, blagega vedenja, so ga bili učitelji zelo veseli. Njegova prijaznost, pohlevnost in odkritoserčnost mu je pridobila spoštovanje in ljubezen tudi pri součencih.

Tudi zdaj je še zmiraj rad pri maši stregel, kolikorkrat je le utegnil, in pa zmir zastonj.

Neka grofinja je l. 1679 naročila svojemu oskerbniku, naj poravná za vse maše, ki se bodo v praznik sv. rožnivenca opravile v imenovani Marijni cerkvi, pa obdaruje tudi strežnike. Peter je ministriral od zgodnjega jutra do poldne. Ko mu hoče oskerbnik plačati, pravi: „Moja Gospa mi je že plačala.“ Uni je res menil, da mu je gospa grofinja sama plačala. Vendar je pozneje le poprašal in zvedel, da ni nikomur plačevala. Zdaj pokliče dečka in vpraša, zakaj je rekel, da mu je že plačano. Deček smehljaje odgovori: „Moja Gospa in Kraljica je v nebesih, ne pa gospa grofinja Maldacchini.“ Tudi zdaj noče nič sprejeti.

Neki dan je šel po šoli v frančiškansko cerkev, da bi tamošnjemu zakristanu pomagal; knjige in zvezke dene pod klop v stranski kapeli. Neki hudoben deček je to vidil, in med tem ko je Peter ves zamišljen v sveto opravilo, mu vse skup ukrade. Peter videč, da je okraden, gre ves preplašen in objokan pred oltar sv. Antona in zakliče: „O sv. Anton! Glej! jaz ti v zakristiji delam in drugi me v cerkvi oropajo; pomagaj mi vendar in daj, da svoje knjige nazaj dobim.“

Molitev je bila uslišana. Mladi tatič je bil komaj domu prišel s svojim plenom, kar ga strese huda huda merzlica. Iz strahú pred smertjo razodene svojo tatvino materi, da se hitro nese ukradeno nazaj.

Peter zverši latinske šole, ali starši ga niso hoteli dati v više šole. Zdelo se jim je učenje predolgo in sploh ne primérno za njihov ubožni stan. Sklenejo tedaj, naj se uči rokodelstva, da se bo mogel kmali preživiti. Ker je bil očetov brat za čevljarja, ga dajo k njemu v nauk.

Sploh vajej pokoršine, je tudi zdaj vbogal in se brez ugovora lotil čevljarstva. Stricu se je v kratkem tako prikupil, da so mu dali vsako soboto nekaj denarja, naj ga oberne, za kar sam hoče. Mladeneč si ni dolgo premišljeval, kaj bi z denarjem. Šel je na terg in si je nakupil cvetic, kar je najlepših mogel dobiti. S tem zakladom je potem hitel v cerkev ter prosil cerkovnika, naj podobo presv. Device ž njimi okinča.

Ker je pa stric zapazil, da je stričnik zmiraj tako suh, in tako bled in da ne raste, ga obide žalost, pa

tudi nejevolja zastran njegovega zatajevanja, posebno, da se vsako soboto posti ob kruhu in vodi, kakor se je bil navadil od staršev, ki so se tudi tako postili.

Vsled tega je grajal dobrega dečka in blago mater njegovo, jim nosil ob sobotah dobrih jedil in vina na dom ter silil, naj si le privošijo. Da bi ga ne žalil, je Peter jedel nekoliko več; pa zato ni bil nič čverstejši viditi, še celo po nekoliko bolehati je začel. Zdaj stric odjenja in pravi materi: „No, ga pa pusti, naj se posti; slednjič je vendar le boljše, da imamo medlega svetnika v hiši, kakor debelega hudobneža.“ Peter se z veseljem spet poprime svoje prejšnje navade in njegove telesne moči so od dne do dne krepkejše.

Vendar se je zmiraj očitniše kazalo, da rokodelstvo ni njegov poklic. Njegovi mladostni tovariši so mu prigovarjali, da naj bo vojak. Slednjič pa mu dá Bog jasno spoznati, kje Mu ima po Njegovi volji služiti.

Bila je namreč neko leto prav velika suša; bilo je veliko obhodov, da bi od Boga dežja sprosili. S tem obhodom šli so tudi kapucinski patri. Tu je imel Peter priložnost opazovati mlajše brate tega reda, in njihova pobožnost mu je bila tako spodbudna in ginljiva, da so se mu v sercu vnele vroče želje, postati kapucin. Vsako nedeljo in vsak praznik je šel v samostan, ki je bil zelo uro od mesta, da je tam molil in se od mladih pobožnih redovnikov gorečnosti učil. Sprosil si je pravila sv. Frančiška, jih je pridno prebiral, na pamet se jih učil ter jih je vedno seboj nosil v žepu shranjene.

Njegov sklep, v samostan iti, se je še bolj vterdil, ko je bil pri slovesni obljubi dveh mladih kapucinov; njuna ponižnost in pobožnost ga je tako ginila, da je zaklical: „Tem vojščakom hočem biti prištét. Križ sv. Frančiška čutim v sercu in ga hočem vedno v njem ohraniti.“

V samostanu poprosi za sprejetje, in precej je uslišan. Vesel hiti domú naznanit staršem in sorodnikom to veliko srečo.

Vsi se mu začudijo in si veliko prizadevajo, ga odverniti od takega sklepa. Celo mati ne morejo prikrivati svoje velike žalosti in se jokajo. „Zakaj se jokate?“ pravi Peter. „Ali me niste že petletnega otroka

darovali Bogu in Mariji? Zakaj hočete zdaj priderževati to, kar ste darovali? Dar je bil iz proste odločbe, brez pogojev in z mojim privoljenjem. Treba je tedaj, da se zverši, brez nadaljnih pomislikov.“

Hvaležno poljubi svojim staršem roko, se posloví z njimi in družimi sorodniki in prijatelji. Obilno je solz in joka, pa nobena stvar ga ne more uderžati; junaško nastopi pot proti svojemu odločenemu mestu; štirje mladenči, bližnji sorodniki, ga spremljujejo.

Na poti ga velik pes, ki je bil sicer miren, tako serdito napade, da so menili, da ga bo raztergal. Spremljevalci preplašeni odskočijo; Peter pa ostane miren in kakor je bil vaje, le zakliče svojo Gospo in Mater. In glej, pes ga popustí in Peter brez nesreče dalje potuje s sorodniki in ves vesel pride v samostan, kakor bi bila to prva stopinja v nebesa.

Takrat je bil star 25 lét in v samostanu je živel 57 lét v veliki svetosti. Papež Pij VII so ga imenovali l. 1806 „zveličanega“ ter rekli o njem:

„Krispin je bil oče ubogim, tolažnik žalostnim, imel je čisto, priprosto serce, bil je vdan častivec presv. Device in slaven z darom čudežev in prerokovanja.“

9. Blažena Marjeta Marija Alakok.

Med vsemi Gospodovimi prazniki, ki jih sv. katoliška cerkev slovesno praznuje, je v cerkvenem letu najzadnji prelepi praznik presv. Rešnjega Telesa. Kar je le moč, si prizadevajo pobožni kristjani, da bi ta dan Jezusa v cerkvi in še posebej zunaj pri procesijah vredno in spodobno počastili ter vsaj nekoliko se hvaležne skazali za neizmerno ljubezen, ki jo ima do nas Zveličar v najsvetejšem Zakramentu. Zbirajo se še v osmini po prazniku mnogoštevilno počastit nebeškega Kralja, ki se je ponižal med nami bivati v podobah kruha in vina.

Da bi pa ta velika skrivnost segla kristjanom še bolj globoko do serca, obhaja se precej po osmini v

petek ginljivi praznik presv. Serca Jezusovega, kateri, čeravno se ne obhaja slovesno, je vendar v tesni zvezi s praznikom presv. Rešnjega Telesa: sej je Jezusovo milo Serce ravno v naj svetejšem Zakramentu tako pričujoče, kakor je bilo nekdanj na zemlji, ali kakor je zdaj v nebesih, ali kakor bo enkrat v oblakih neba pri sodbi! Ker je pri Jezusu Božja in človeška natora v eni osebi združena, zato se Njegovo Serce po pravici imenuje Božje Serce, ter se po božje časti in moli!

In da se je ta tolikanj ginljiva pobožnost do Jezusovega Serca čedalje bolj širila ter se že zdaj po vesoljnem katoliškem svetu vstanovila, je po Božji milosti mnogo pripomogla preblaga devica, ktere mladost hočemo zdaj nekoliko opisati. Kajti Gospod jo je že od mladih lét pripravljaj za ta vzvišeni namen. Delil ji je nenavadne milosti, s hudim terpljenjem jo čistil raznih napák ter njeno življenje tako vodil, da je slednjič sklenila, popolnoma se darovati Njegovemu presv. Sercu in le zanj živeti.

Marjetica je zagledala luč sveta 22. julija 1647 na Francoskem. Njen oče je bil sodnik, zavoljo pravičnosti in poštenosti sploh priljubljen; tudi mater je imela kaj blago. Oba sta jo prav pobožno odgojevala; večkrat sta rekla: „Dobra odgoja je ob enem dobro preskerbljenje.“ Pri svojih starših je tedaj slišala le dobro in vidila le spodbudljivo; in ker je bila tudi sama že po naravi prav blagovitih lastnosti, nadjati se je bilo naj boljše prihodnosti. In res! že v prav nežni mladosti je imela velik stud nad vsakim, tudi naj manjšim grehom. Prestrašila se je že, le da je slišala ime: greh ali razžaljenje Božje. Bila je sicer jako živa; a kadar se je imela kaj spozabiti ali kaj napačnega storiti, je bilo zadosti, če so ji starši le rekli: „Otrok, to bi bilo greh, to bi Boga razžalilo.“ Precej se je jela premagovati in se je tudi premagala, samo, da bi ljubi Bog ne bil žaljen. Ko je bila štiri leta stara, so ji večkrat nekako nehoté prišle na misel besede: „Moj Bog, darujem Ti za vse življenje svojo čistost; obljubim vedno devištvo.“ Razumela sicer teh besedi še sama ni; pa ko je bila neki-krat pri sv. maši posebno ginjena, jih je med povzdigovanjem jasno in razločno izgovorila. Bog je poplašal

njeno dobro voljo za ta dar s tolikim nebeškim veseljem, da ga svoj živi dan ni mogla pozabiti.

Takrat jo je za nekaj časa vzela k sebi njena kerstna botra Marjeta. Skerbela ji je za poduk v branji in keršanskem nauku. Komaj je bilo dobro dete podučeno, da je Bog sicer povsod, posebej pa v Zakramentu sv. Rešnjega Telesa pričujoč, je rada in pogostoma hodila v bližnjo cerkev; tam je pokleknila, roki sklenila in nepremaknjeno molila pred oltarjem; mislila je na to, kar se je v keršanskem nauku naučila o terpljenji in smerti Jezusa Kristusa, ter se je prav priprosto in priserčno pogovarjala z Gospodom v tabernakelju. Ravno tako rada je hodila k sv. maši; res, da ni še dovelj razumela prevzvišenega opravila, vendar prizadevala si je v ponižnosti Zveličarja počastiti. Kako je bilo pač lepo in ginljivo tako majhno deklico viditi vso zamaknjeno klečati med sv. mašo! Kako se pa ti vedeš pri naj svetejši daritvi?

Druga posebna milost je bila, da se ji je že prav zgodaj v dobrem sercu vnela priserčna pobožnost do Matere Božje. Kaj rada in z velikim veseljem je mislila na Njeno življenje, Njeno visoko čast, na Njene obilne milosti in prelepe čednosti. Kakor sploh otroci, je tudi Marjetica imela svoje težave in potrebe; te je tako zapupno razodevala presv. Devici, kakor jih sicer drugi otroci svoji materi pripovedujejo. Terdno je sklenila, iz ljubezni do Marije postiti se vsako soboto. Ko se je naučila sv. rožni venec, ga je vsak dan molila. Mati Božja ji je poplačala toliko ljubezen in pobožnost; sama je pozneje pripovedovala, da jo je Marija takrat iz treh velikih nevarnost rešila.

Tako ji je preteklo 8 lét v otročji nedolžnosti. Takrat pa ji Bog očeta vzame; materi ni bilo moč zastran mnogoverstnih skerbi več tako skerbeti za otroka. Za nekaj časa jo prepustijo neki kmečki ženski, kmali potlej jo pošljejo v bližnje mesto, v samostan sv. Klare.

Z leti je pa rastla tudi živost Marjetina. Začela se je rada igrati, razveseljevati in kratkočasiti. To, se vé, da še ni bilo greh; vendar tako nagnjenje bi bilo lahko više narastlo ter ji potlej napravljalo veliko skuš-

njav in nevarnost. Ljubi Zveličar jo je hotel obvarovati tega; poboljšal jo je dvojni pripomoček.

Marjetica je smela že v 9. letu pervikrat k sv. obhajilu iti. Pri prvem sv. obhajilu ji je Gospod dal občutiti veliko dušno veselje; ob enem pa se ji je pristudilo prejšnje nečimerno nagnjenje do igrač in veselic. Če se jih je še kterikrat vdeležila, je koj potlej čutila toliko nemirnost in žalost v sercu, da je polagoma zgubila vse veselje do tacih reči.

Drugi zboljševalni pripomoček je bila huda bolezen, katero ji je Gospod poslal. Bolezen je bila tako silna, da ni mogla nič več hoditi, ne jesti, ne spati; komaj se je mogla še kaj premakniti. Tako je bolna ležala dve leti v samostanu. Potlej so jo mati k sebi vzeli na dom. Pa kakor so ji tudi ljubeznjivo in skerbno stregli, bolezen se le ni hotla umakniti, terpinčila jo je še dve celi leti.

Nobeno zdravilo ni hotelo pomagati. Zdaj ji pošlje Bog misel, naj si sprosi zdravja pri Materi Božji. To tudi stori. Obljubo naredi, če bo ozdravela, da pojde v samostan tacih nun, ktere se imenujejo hčere Marijne. Kakor se je tako obljubila, je bolezen izginila, in sicer tako hitro, da ste mati in hči v tem veselo spoznali milost iz nebes.

Odsihdob ji je kazala Mati Božja še večo ljubezen, kakor pred; Marjeta nam to sama pripoveduje v spisih, ki jih je na spovednikovo povelje morala spisati:

„Presv. Devica je od takrat skerbela za-me, kakor za svojo lastino in vodila me je, kakor stvar, ki je bila njej posvečena. Učila me je voljo Božjo spoznavati in spolnjevati ter me svarila zastran mojih napak. Ko sem enkrat rožni venec sedé molila, se mi je prikazala in me tako pokarala, da nisem mogla nikdar pozabiti. Rekla mi je: „Čudim se, hčerka moja, da mi tako vne-marno služiš.“

Marjeta je bila takrat menda 13 lét stara in je ostala nekaj časa jako goreča v službi Božji, v molitvi in mnogoverstnem zatajevanji. Pa čem bolj so nasledki hude bolezní zginjevali in se je krepko zdravje povračevalo, tem bolj se je njeno serce nagibalo k svetnim veselicam ter zgubljalo goreče veselje do molitve in

službe Božje. Čedalje bolj se je zatopljevala v posvetnost, kakor bi bila pozabila obljube, da hoče stopiti v samostan. Enkrat se je celo o pustu s svojimi brati in sorodniki nekega plesa vdeležila. To je pozneje vse svoje življenje britko objokovala.

Sicer ji ni bilo še nič posebnega očitati; bila je po zunanjem še zmiraj materi, sestram in drugim za izgled; vendar njena ljubezen, ki jo je bila popolnoma Bogu darovala, je bila razdeljena.

Marjeta je v poznejšem življenji sama premišljevala, kaj je bilo vendar vzrok nekdanje mlačnosti. Spoznala je, da je bilo to od tod, ker je premalokrat hodila k spovedi in si ni poiskala vnetega spovednika za vodnika na poti čednosti.

Zdaj pa se je tako zbegane device zopet usmilila ljubezen Božjega Serca. Prišlo je nad njo tako hudo terpljenje, da ji je slednjič vse svetno veselje ogrenilo.

Mati so bili namreč primorani, skerb za domačijo izročiti tujim osebam. To pa so bili silno čmerni in sitni ljudje; menili so, da smejo gospodariti v hiši po svoji volji. „Moramo varčevati“, so rekli, vse so zapirali in zaklepali ter materi in otrokom celo naj potrebniše reči kratili. Pri tem je Marjetica naj več terpela. Terdo je morala delati s posli, za plačilo pa terde besede slišati in stradati. Veliko solz je pretočila po dnevi in po noči.

Vendar ravno v tem hudem terpljenji se je pokazalo, da je bilo njeno deviško serce v resnici dobro, vredno Jezusove in Marijne posebne ljubezni; le omerznilo je bilo nekoliko v srečnih dnevih, britkosti pa so ga spet otajale. Ginljivo je brati, kako je bila ta blaga duša tudi tako zlobnim ljudem pokorna; brez dovoljenja si nikamor ni upala iti, še kruha ne vzeti z mize; in še pritoževati se si ni upala, ker je rekla, da bi bilo zoper keršansko ljubezen. Mislila je zmir le to, da sam Bog je poslal te tako terdoserčne in čudne osebe, da so le orodje v rokah Božjih za spolnitev Njegove sv. volje. Sama za-se pa je tolažbe iskala pred tabernakelnom in pred podobo Križanega, kjer je večkrat gorke solze pretakala. Kako ginljiv izgled za vse, katerim se težko zdi usmiljenje in poterpljenje imeti s slabostmi bližnjega, zlasti z domačimi in z verstniki!

To terpljenje je imela več lét. Terpljenje jo je učilo moliti; obilna molitev pa je zanimala čedalje večo ljubezen do Jezusa. Čutila je zopet veliko serčno tolažbo in od dne do dne ter od leta do leta je bila bolj pripravljena za stan, v kateri jo je Gospod klical in za vzvišeni namen, za kateri jo je odločil.

Stara 23 lét je stopila v Paray-le-Monial-u v red Marijnega obiskanja. Njeno sveto življenje je bilo sestram v samostanu v veliko spodbudo in veselje. Jezus se ji je večkrat prikazal. O enacih prikaznih se sicer pri mnogih svetnikih in svetnicah bere, a pri Marjeti je bilo še nekaj posebnega, nenavadnega. Vidila je namreč tudi njegovo Serce. Bilo je z ognjem in žarki obdano, svitlo kakor solnce; razločno je vidila rano v Sercu, ternjevo krono okrog in križ na verhu. Gospod sam ji je razložil, kaj ta podoba pomeni: da namreč vse grozovite britkosti, ki jih je imel prestati na zemlji, preterpel je iz ljubezni do človeštva; da priserčno želi, naj bi ga ljudje za toliko ljubezen tudi ljubili, ter da je njegovo Serce zelo užaljeno, ker so premnogi tako merzli do Njega. Rekel ji je nekikrat: „Poglej to Serce; tako zelo je ljudi ljubilo, da je vse poskusilo in se polnoma končalo, le da bi pokazalo, kako zelo jih ljubi. Za plačilo pa prejemam od večine le nehvaležnost; kajti zaničujejo me v tem zakramentu ljubezni, sprejemajo ga božjeropno, in nimajo spoštovanja, marveč le merzlo serce do njega. Zato hočem, da naj bo prvi petek po osmini presv. Rešnjega Telesa posebej posvečen v počeščenje mojega Serca.“ Tudi je rekel, da ravno njo, če tudi nevredno in nevedno, je izvolil, naj na vso moč pospešuje pobožnost do njegovega Serca; in da naj se naredi enaka podoba presv. Serca, kakor jo je vidila v prikazni, ter naj se povsod razširja med ljudi, ker mnogo milost bodo prejeli vsi, kateri njegovo presv. Serce vredno časté itd.

Vse svoje življenje je obračala v to, da je omenjeno pobožnost razširjala z besedo, s pisanjem in z izgledom. Veliko je imela zato terpeti; vendar ni nikdar zgubila serčnosti. Če tudi ni doživela praznika (umerla je 1690), vendar se je že pred njeno smertjo, zlasti pa po smerti, hitro širila pobožnost do najsvetejšega Jezu-

sovega Serca. Papež Pij IX so 1856 praznik zapovedali za ves katoliški svet.

Skleni tudi ti, ki imaš še mlado — in upam, tudi še nedolžno — serce, od današnjega dné prav goreče ljubiti, častiti in posnemati Jezusovo presveto Serce, ki je ravno mlada serca, kakoršno je tvoje, na zemlji naj bolj ljubilo!

10. Ivan Jakob Olier.

Ta zvesti služabnik Božji sicer še ni slovesno prištet med svetnike ali zveličane; vendar je bilo njegovo življenje tako bogoljubno in izgledno, da se prav veliko lahko učimo od njega. Rojen je bil l. 1608 na Francoskem, kakor že njegov francoski primek Olier (beri: Oljé) razodeva, in je bil jako imenitne rodovine.

Dvojne pobožnosti se je bil že koj v prvih otročjih letih s posebno vnemo poprijel, ter jo je s stanovitno gorečnostjo gojil do konca svojih dni; menim, serafsko pobožnost do presv. Rešnjega Telesa, in detinsko ljubezen do prečiste Device Marije.

Če se je takrat, ko je bil še celó majhen, kdaj jokal, in ga pestunja ni mogla nagloma utolažiti, nesla ga je v bližnjo cerkev; tam, blizo Najsvetejšega, se je umiril, kakor bi bil že umel, na kako svetem kraji je.

Ljubezen do Matere Božje mu je tako rekoč sama izrastla iz blazega serca, tako kakor otroku ljubezen do lastne matere. In ko je videl, da njegovi tovariši in prijatelji nimajo tacega veselja in tolike ljubezni za Marijo, se je temu kar čudil. Kajti menil je, da vsi ljudje Marijo ljubijo in častijo, da še drugače biti ne more. Kadar je dobil novo obleko, šel je v njej k Mariji, tako rekoč pokazat se svoji nebeški Materi. Šel je namreč pred kako podobo Matere Božje in je tam molil, naj nikar ne pripusti, da bi v tej obleki Njenega Sina kdaj razžalil.

„Ko sem pozneje zapazil“, tako sam pripoveduje, „da nobeden mojih znancev ni imel take navade, se mi

je časih nespametno zdelo, kakor bi bila to nekoliko pretirana služba Marijna. Pa če sem jo opustil, in obleke nisem posvetil Mariji, je kmali kazen prišla. Še tisti dan ali pa kmali potlej se mi je obleka raztergala, ali kakor bodi poškodovala. Take primérljeje sem imel za očitno kazen, ki me je imela svariti, da bi ne zašel več v tako napako.“

To se vé, da Olier ni bil dolžan tako Marijo častiti, in da mu ni bil nikakoršen greh, kadar bi bil to posebno češčenje opustil. Toda Bog mu je po posebni milosti posebno ljubezen zasadil v mlado serce, in sam je imel naj večo korist od te milosti. Zanemarjenje takega posebnega darú Bogu nikakor ni moglo biti všeč in zato mu je očital po takih malih kaznih njegovo nezvestobo.

Tako se mu je godilo tudi pri družih priložnostih. Kadar se je imel kaj naučiti, je imel navado préd moliti češenamarijo. Če pa kdaj ni molil, ni mogel naloge razumeti, in če jo je tudi razmel, je ni mogel v spominu ohraniti, dokler ni spet pozdravil Marije, ki je sedež modrosti. Še bolj se je tega prepričal v viših šolah.

Leta 1617 se je vsa družina zarad spremembe očetove službe preselila iz Pariza v Lijon. V tem mestu so imeli očetje Jezusovega reda očitno šolo. In v to zanesljivo šolo je bil zapisan Ivan, takrat devet lét star. V tej šoli je prav hvale vredno napredoval.

Vendar prav vse ni bilo pri njem hvale vredno. Ko so se njegove moči razvijale, zapazili so na njem skerbni starši nekaj, kar jih je zelo žalostilo. Hudoben ali zloben ni bil, tega ne smemo reči; a bil je (kakor pravimo) preveč „živ“, časih celo lahkomišljeno prederzen. Mnogokrat je šel ali plezal na take kraje, kjer je bilo njegovo življenje v nevarnosti. Nekega dné se je igral v četertem nadstropji domače hiše s ptičkom; kar se ptiček izmuzne njegovim rokam in zletí na bližnjo streho. Streha je bila še viša, kakor okno one sobe v četertem napstropji, kjer se je igral. Najpred moli molitvico v čast angelju varhu; potlej pa gre za ptičkom po strehi, kakor bi bilo po tléh. Njegov učenik sliši šum in hití gledat, kaj je. Kako se prestraši, viditi svojega učenca v toliki nevarnosti! — „Jaz sam“, je po-

zneje pravil Olier, „se še zdaj zderznem, če mislim na to. Moj učenik je potem pač tako z menoj ravnal, kakor sem zaslužil. Kako zelo sem hvaležen ljubezni in milosti Božji za to dobroto, katero mi je naklonila takrat, ko je še spoznati in ceniti nisem znal. Moj dobri angelj, ki je bil priča in mu je vse znano, naj zato Boga po vrednosti zahvali.“

Pobožni starši so bili take vihraste nemirnosti ljubljenega otroka zelo žalostni. Materi je še posebno šlo k sercu, kar so tolikrat vidili, pa odverniti niso mogli.

Nekega dne pride v Lijon sveti škof Geneveški, Frančišk Saleški. Do tega so imeli mati veliko zaupanje, pri njem so se hoteli posvetovati zastran nagajivega otroka. Peljejo tedaj Ivana k svetniku in mu potožijo njegovo napako. Svetnik pa, ki je znal vsacega človeka dobro presoditi, jim odgovori: „Le nekoliko poterpljenja, dobra gospa! Mladini je treba že kaj spregledati; vesele muhe niso naj hujše; jaz vam le rečem, da sem Boga poprašal o poklicu vašega otroka. Bodite mirni, Bog ga je ohranil za čast in tolažbo svoji cerkvi.“

Olier je med tem šole v Lijonu serčno in vspešno nadaljeval. Pri njegovem šolanju je bilo posebno čudovito to, da se je njegovo učenostno napredovanje nekako vjemalo z dušnim napredkom.

Če se je kdaj kaj pregrešil (na velike grehe ni tu misliti), takrat ni bil zmožen razumeti in ohraniti tega, kar se je učil. Bilo mu je, kakor bi mu temen oblak zakrival duha, in osenčil vse dušno življenje. Pozneje je sam pravil: kadar mu je bilo očitno govoriti, moral se je več časa préd vsacega greha varovati. Viditi, da se součenci niso tolikanj greha bali, pa se vendar dobro učili, se je Olier zelo čudil; kajti menil je, da je vsim tako, kakor njemu.

Pač je res, da vsim dijakom Bog ne odtegne precej milosti in blagoslova pri učenju. Vendar se to dovelj gostokrat zgodi; učenci le tega vselej ne spoznajo. Če večkrat kateri zapazi, da kak dan ali več časa pri vsej pridnosti nima vspeha za pismene ali ustmene naloge, in bi si hotel resno prevdariti, bi sprevidel, da je tisti dan ali pa že več časa molitev zanemarjal, ali pa kak greh storil in se ga še ni skesal in spovedal. — „Bogo-

ljubnost“, pravi sv. Pavel, „je za vse koristna“, posebno tudi za to, da svojemu delovanju Božji blagoslov in dopadajenje Božje naklonimo.

Bog je to tudi zato storil, da si je mladi Olier prizadeval za vedno čistejšo in tankejšo vest. In blagi mladeneč gnade Božje ni zanemarjal. Posebno se je z velikim strahom bal tudi naj manjše sence, ki bi mu bila utegnila sveto čistost omračiti.

Nekega dné se je kopal in vadil se plavanja v reki. Da bi se odpočil, je hotel na nasprotni breg priplavati. Bil je že truden in skor nemožen se nad vodo vzderževati, ko je tje prišel; tu pa zapazi, da so blizo ljudje. Čeravno je imel spodobno obleko za plavanje, se je vendar sramoval v takem stanu se pokazati. Hitro se oberne in plava, ne brez nevarnosti za življenje, nazaj k onemu bregu. V sredi reke ga moči zapustijo; več ne more dihati, jame se utapljati. K sreči se uprè njegova noga na kol, ki je bil skrit pod vodó. Ko je Olier to pripovedoval, je pristavil: „Zahvalim se Božji dobrotljivosti, da mi je takó zopet darovala življenje. O da bi mi ga bila ohranila za Božjo službo!“

Olier se je v 17. letu zopet povernil z družino v Pariz. Tu se je učil bogoslovja in se pripravljaj za duhovski stan. Postal je (kakor je nekdaj njegovi materi napovedoval sv. Frančišk Saleški) silno goreč duhoven; ne le priprostim je kazal pravo pot v nebesa, ampak še posebej je vstanovil hišo (St. Sulpice) za odgojevanje mladih duhovnov. S tem je silno veliko koristil sv. Cerkvi, ne le za tisto dobo, marveč tudi za poznejše čase, kajti slabi in mlačni časi se dajo zboljšati in ogreti le po gorečih duhovnih. Zato je zlasti na Francoskem nepozabljivo njegovo ime. Umerl je 12. mal. travna 1657, star 48 lét.

---

11. Sv. Roza Limanska.

Kakor pri vsih družih rečéh, tako so ljudje zbirčni tudi pri cveticah; nekteri imajo raji cvetice zelo živih

barv, drugi bolj temnih, in tretjim se še naj bolj priljubijo one, ki vedno zelene, pa redkokrat ali nikdar ne cvetó. Vendar se sme reči, da ena izmed cvetic se je skor vsim prikupila in je še zdaj vsim priljubljena in ta je: vertnica ali roža. In kar je vertnica ali roža med cveticami, to je sv. Roza Limanska med bogoljubnimi otroci. Rojena je bila v Limi v južni Ameriki 20. aprila 1586, hčerka španjskih staršev. Pri sv. kerstu sicer ni dobila tega imena, keršena je bila na ime Izabela ali Elizabeta; a ko je bila tri mesce stara, prikazala se je nad njeno glavico prelepa roža, ki je kmali spet zginila. Mati to viditi, od veselja poljubijo preljubeznjivo dete rekoč: „Odslej te bom imenovala le Rozo“ (t. j., Rožo).

Ko se je Rozika jela zavedati, jo je skerbelo, da so njeno kerstno ime pozneje premenili, češ, da zavoljo njenega lepega obraza, in ni rada slišala, če so jo tako klicali. V takih otožnih skerbéh zastran svojega imena gre v kapelo sv. rožnega venca in tam jokaje potoži svojo težavo Materi Božji. Naenkrat zagleda čudovito prikazen in iz ust nebeške Kraljice zasliši besede: „Roza! to tvoje imé je všeč mojemu Sinu, imenuj se odslej tudi po mojem imenu Roža Marijna!“ Zveličar sam ji je nekega dné dal ime: „Roža mojega Serca!“ Koliko je to dete dobrega storilo, kako nebeško lepo je živelo, da si je tako ime zaslužilo, hočem vam zdaj popisati.

a) *Kako bogaboječa je bila Rozika.*

Roza je bila že v prvi nežni mladosti nekako podobna sv. Katarini Sijenski; bila je tudi tako tiha, krotkega serca, neizrečeno ljubeznjiv otrok. Ko je bila še v zibeli je niso nikdar slišali jokati ali kričati, razun enkrat, ko so jo hoteli nesti v neko tujo hišo. Tako ni bila nikomur nadležna, marveč vsim domačim in drugim, ki so jo poznali, veliko veselje.

Boga prav spoznavati in ljubiti je že začela, ko je bila pét lét stara. Čudovito ji je k temu pripomogel ta-le primérljej.

Nekega dné se igrá z bratom in družimi otroci. Med igranjem ji verže brat nekaj cestnega blata na lasé.

Roziki zelo hudo dé, da ji je tako lahkomišeljno lasé pomazal, ker je v vseh rečéh snažnost ljubila; z nejevoljnim obrazom gre nekoliko v stran od njih. Brat hití za njo, se vstopi pred njo, in kakor oster pridigar ji začne očitati: „Sestrica! kaj si tako razžaljena, če sem ti lasé malo umazal? Mar ne veš, da so deklic lepi lasje tista verv, s katero hudobni duh duše mladih ljudi loví in v pekel vleče? Le vedi, da Bogu ne dopadejo tvoji lepi lasje, ker so tebi tako všeč!“

Kakor ostre pušice zadenejo te bratove besede njeno mlado voljno serce. Ob enem pa tudi sveti Duh razsvetli to nedolžno dušico s tako svitlo lučjo, da čeravno še tako majhna, zdaj pervikrat prav jasno spozná, kolika hudobija je greh in kaj se pravi: Boga razžaliti. Prešine jo nepopisljiv strah in groza pred peklom, o katerem ji je brat govoril, in groza pred vsakim grehom.

Goreče začne moliti, po dnevi in po noči brezštevilkokrat, na glás in po tihem ponavlja besede: „Jezus, bodi hvaljen! Jezus, bodi pri meni! Amen.“ Skrivaj, da mati ne vejo, vzame škarje in si odstriže — vse lasé!

Pač je imel brat prav, ko je mali Roziki pridigoval, da je nečimernost mladim dekletom naj nevarniša reč. Zato se je, razsvitljena od sv. Duha, odsihdob zlasti zoper tega sovražnika hrabro vojskovala. Ne le lepih lás se je znebila, marveč ogibati se je sklenila vsega, kar bi jo utegnilo v očéh nespametnih ljudi povzdigovali, pred Bogom pa poniževati. To pa ji je bilo jako težko, kajti sama je bila silno čedne postave, zraven pa je še imela tako mater, kateri ni bilo prav, da se svetá in svetne nečimernosti s toliko skerbjo ogiblje. A blaga Rozika je pokazala celemu svetu, Ameriki in vsim deželam, ki so na naši strani zemeljskega kroga, da nedolžnost zmaga, če le resno hoče.

Posvetni materi so bile n. pr. Rozine snežnobeke roke nad mero všeč. Da bi vedno take ohranila, ji kupijo nalašč zato napravljene, lepodíšeče rokovice, ki naj bi jih vsaj po noči na roke natikala. Rozi se zdi, kakor bi morala v živo žerjavico roki vtakniti; a vendar mater vboga. Gredó spat, a kmali se prebudí ter čuti jako pekočo bolečino na rokah. Zato rokovice sleče, in glej! goreči plameni švignejo iz njih, razsvitljajoči vso spal-

nico. Jaderno jih verže od sebe in kmali zgine vsa bolečina na rokah. To zjutraj z otročjo priprostostjo pové materi in ostrašena mati jo nehajo nadlegovati.

Toda kmali pride spet druga nečimerna nespamet na versto, nova muka za Rozo. Materna želja je, naj se berhka hčerka z zlatimi verižicami, uhani, perstani in zapestnicami kinča, lasé si kodrá in obraz lepotiči itd., da bode njena lepota ljudém tem očitniša. Dobra Rozika se vsega tega silno prestraši in prosi mater tako dolgo odloga, da se more s svojim spovednikom posvetovati; sv. Duh ji je dal to misel. Mati dovolijo, Roza hití k spovedniku. Spovednik gredo sami z deklico k materi in resnobno opominjajo, naj nikar več ne žalijo dobre deklice ter je ne napeljujejo dalje k prevzetnosti. To je šlo materi k sercu in je pomagalo. Roza je smela nositi bolj temno priprosto obleko ter bolj skrita ostati.

Celo do solz ginljivo je, kar se je pri drugi priložnosti zgodilo. Mati in Roza ste bili nekikrat v imenitni družbi pri tujih ljudéh. Tam na mizi je bil prelep cvetlični venec. Mati hočejo viditi, kako lepa bi bila Roza s tem vencem na glavi ter velijo, naj si ga dene na glavo. Ponižna deklica, ki se je tolikanj bala nečimerne hvale, prosi, naj ji bode prizaneseno. Toda vse njene prošnje nič ne zdajo; mora pa mora vbogati. Roza sicer dene venec na glavo, toda kaj si zmisli nedolžnost?... Ob enem si pod vencem zabode še dolgo bodečo iglo v glavo!

Veče žalosti za Rozo ni bilo, kakor če je zvedila, da je Bog žaljen. Če je vidila, da je kdo v cerkvi govoril, jo je to tako bolelo, da je lepo prosila, naj nikar več Boga ne žali v cerkvi. Ljudje, kateri so jo poznali, so dobro vedili, da blaga deklica vsako krivico in razžaljenje rada preterpí, le tega ne more prestati, da bi kdo Boga tudi z naj manjšim grehom žalil. Zato so se zelo varovali vpričo nje kaj govoriti, kar bi ne bilo čisto spodobno. In če so domači prinesli domú kako slabo besedo ali napačno pesem, ki so jo drugod slišali, se je začela Roza jokati, tekla je k materi in klečé pa v obilnih solzah je tožila, da se ljubi Bog žali. In če kje kaj grešnega ni mogla ubraniti ali odpraviti, se je glasno jokala in se ni dala utolažiti.

Laži kar ni mogla terpeti. Imela je navado reči: „Lagati ne smemo ne za nebo ne za svet, kajti Bog je resnica.“ In če je slišala kdaj kaj pripovedovati, kar ni bilo popolnoma res, je pripovedovalca koj zavernila, rekoč: „Prosim, to ni tako“, ali pa: „Meni se dozdeva, da ni bilo tako.“ — Eno ure pred njeno smertjo pridejo duhoven, ki jih je Roza še želela viditi. Neka gospa jih nagovori: „Gospod, ravno prav pridete, Roza je že hotela poslati po vas. Umirajoča Roza napne svoje slednje moči in pravi: „Le resnico govorimo; jaz sem pač želela vas, Gospod, še viditi in sem to tudi rekla, več pa ne.“

Tako je imela blaga Rozika Boga vedno pred očmi in obvarovala se je greha ter ostala do smerti bela duhteča roža; bila je res „Roža Marijna“, „Roža Jezusovega Serca“.

b) Kako zelo se je Rozika zatajevala.

Roza je bila od sv. Duha dovelj razsvitljena in je dobro spoznala, da se ubogi človek brez lastnega vojskovanja ne more greha varovati in si brez zatajevanja ne more pridobiti keršanskih čednosti. Zlasti lilija čistosti nikjer ne cvete, če ni obgrajena z gostim ternjem premagovanja in zatajevanja. Zato si je nakladala sv. Roza toliko naj ostrejših pokoril, da se moramo kar čuditi.

Ko je bila 4 leta stara, si je večkrat naložila težko poleno na šibko ramo in ga je v spomin Kristusovega križevega pota tako dolgo nosila, dokler vsa utrujena ni opešala. Tega ni nikomur povedala, kakor le dekli Marijani, kateri je več skrivnosti razodela. To zvesto deklo je večkrat peljala na kak samotni kraj in jo je priserčno prosila, naj ji naloži na rame težkih kamnov, katerih sama ni mogla vzdigovati. To težo je delj časa obderžala, dokler ni spet dekla prišla in ji odložila, da bi mati ne zvedili. — Ko še 14 lét ni bila stara, je večkrat po noči vstala, je šla na vert in je tam bosa nosila dolg težek križ na rami.

Enkrat je prav pazno ogledovala podobo s ternjem kronanega Zveličarja. Ta pogled je močno ginil mlado

serce. Ko je že bolj velika, jame premišljevati, kako bi tudi sama mogla podobna postati s ternjem kronanemu Zveličarju. Tu si domisli, napraviti si kronico iz zacinjjenega kositra, v katero natakne bodečega ternja in poostrenih žeblicev. To tako ostro pletenico si Roza pritisne na glavo in jo nosi več lét; in da bi je nihče ne videl, jo skerbno zakriva s sprednjimi lasmi in s tančico. Deset lét pred smertjo pa si dá narediti srebern obroč in vanj vdlati v treh verstah 33 poostrenih žeblicev v spomintistih 33 lét, ki jih je Jezus na zemlji preživel. Lahko si mislite, kako velike so bile njene bolečine; komaj je še mogla spregovoriti; kolikorkrat se je ganila, so se bolečine ponovile; naj hujše jo je takrat zbolelo, kadar je zakašljala ali kihnila, ali kadar si je za večo pokoro s posebnim trakom sreberni obroč bolj ob glavo pritisnila. Nosila je tudi okrog pasa trojno verigo, katero si je bila prav tesno zadergnila, s ključavnico zaklenila in ključ proč vergla.

Enako je z ostrim postom pokorila svoje deviško telo. Že kot šibka deklica se je vžitka slehernega sadja zderžala. Naj so jej dali še tako lepega in sladkega sadja, ni se ga dotaknila, marveč razdelila ga je družim otrokom. Od svojega šestega leta ob sredah, petkih in sobotah ni nič kuhanega jedla, zadovoljna je bila z vodo in suhim kruhom. Tudi sicer je malo vživala in še to si je navadno ogrenila in neslastno storila z grenkim zeliščem, z žolčem, s pepelom itd.

Posebno pa se je zatajevala v spanji, ki je zlasti mladini naj slajša potreba. Mora se misliti, da le s posebno pomočjo božjo je mogla vse to prestati, in da Bog je hotel mehkužnemu svetu v tem otroku poseben izgled zatajevanja dati. Bila je še celo majhna in vendar ni hotela spati na mehki posteljici, naj rajše je počivala na terdem, na golih tléh. Pa tolikega pokorila mati nedolžnosti ne dovolijo, marveč zahtevajo, da mora Rozika na materni postelji poleg matere spati. Pridna deklica koj uboga, toda kaj stori? Komaj mati oči zatisnejo, berž blazino in kar je mehkega odmakne, in leži na golih deskah! Poznej je imela svojo posteljo, — pa káko? Čedalje več ostrosti in nezložnosti si je iznašla: gerčevega lesa si je po njej razpoločila, vmes pa prav

gosto nastavila ostrih lončenih in steklenih čepinj, opek, kamničkov itd. Njena odeja, od zunaj gladka, je bila od znotraj bodeča ko ščetine. Pri zglavji je imela posodico žolča, da si je ž njim pred počitkom usta zmočila. Večkrat se je Roza te postelje sama prestrašila in si skor ni upala na njo. Nekdaj pa se ji Zveličar sam prikaže v ljubeznjivi podobi in pravi: „Pomisli, moja hči, koliko terja je bila moja postelja na Kalvariji, na kateri sem v smerti za-te zaspal! Ali ne veš, kaj sem takrat terpel? Nisem ležal na čepinjah in opekah, marveč poostreno železo mi je vzdrževalo roke in noge, dokler nisem svoje duše izdihnil. To premišluj na postelji svojih bolečin, in ljubezen ti poreče, da je tvoja posteljica polna cvetlic.“ To je dalo Rozi toliko moč in tolažbo, da je celih 15 lét na tej strašni postelji kratko svoje spanje živela!

Kaj ne, da se vam ne bo nič več čudno zdelo, da je Rozika pri tolikem zatajevanji na duši in na telesu kakor angeljček čista in nedolžna ostala? Ali vas ne bo to ganilo, da se tudi vi vsak dan vsaj kaj malega zatajajte, saj je temu toliko priložnosti: pri jedi, pri spanji, doma, na prostem, v družbi, v samoti itd.!

c) Kako poterpežljiva in usmiljena je bila Rozika.

Lepa duhteča vertnica na vertu ni brez ternja; tako tudi ljubeznjiva Rozika ni bila brez ternja britkega terpljenja, še poverh onega, ki si ga je sama nakladala. Pa kakor ternje ne rani vertnice, takó tudi terpljenje ni ranilo mali Roziki krotkega serca z nikakoršno nejevoljo ali jezo.

Ko je bila še le tri leta stara, pride po nesreči mali palček desne roke med pokrov velike skrinje, ravno ko se je nagloma zaperla. Grozovita je bila bolečina; mati v velikem strahu pritečejo. A Rozika skriva palec pod predpertič, in kar nič ne pokaže, da bi jo kaj bolelo. Čez malo dni se ji palec pod nohtom razgnoji in zdravnik ji mora noht z mesom vred odrezati. Kakor krotko jagnjiče terpi Rozika to strašno bolečino tako, da se ji pri tem obraz čisto nič ne spremeni in se mora še zdravnik čuditi junaški poterpežljivosti nežnega otroka.

Štiri leta stari se naredi ulé na ušesu. Zdravnik ji mora zopet ves razboleni del odrezati; a Roza poterpí, kakor bi bolečine ne čutila.

Kmali potem ji je glava vsa kakor v eni rani. Po maternih mazilih ji je še hujše, tako hudo, da se na vsem životu kar trese. Vsim se smili. Pa na materno vprašanje, če jo močno boli, odgovori: „Le nekaj malo“. In celo noč v naj hujših bolečinah tiho in mirno sedi. Zjutraj ji snamejo obezo z glave, kar vidijo, da je vsa v mehurjih in ranah. Prestrašeni zakličejo: „Pa, ubogo dete, kako si vendar moglo celo noč v tolikih mukah prestatí brez potoženja?“ Roza molči; a ko mati s prašanjem ne odnehajo, odgovori: „Bolečine je bilo že moč prenašati.“ Zdaj spet pokličejo ranocelnika, ki jo 42 dni zdravi. Bolečine jo zdelujejo po dnevi in po noči; a Roza tako voljno terpi, da tega pri otrocih ni mogoče razumeti.

Kakor z lastnimi bolečinami, enako je imela poterpljenje s slabostmi in zopernostmi bližnjega, zlasti domačih. Če je bila zaničevana ali celo pretepana, za vse je Boga hvalila, vsim je odpustila. Domačo deklo je celo resno prosila, naj jo terpinči.

Nesrečni ljudje so se ji zelo smilili. Ko je pomislila, da je po Ameriki in drugod še toliko ljudi, ki ne poznajo Boga in v malikovalstvu živijo, se solz ni mogla zderžati. Večkrat je znane duhovne prosila, naj gredó onim nesrečnim narodom sv. evangelij oznanovat. Žal ji je bilo, da je ženska, sicer bi bila šla sama okrog sv. vero učit in pokoro oznanjat, kri in življenje bi bila hotela dati za uboge nejevernike. Čeravno sama ubožica, je sklenila nekega sirotnega dečka za svojega sprejeti, ga s pomočjo usmiljenih ljudi odrediti, mu precej v mladosti goreče želje po misijonu vcepiti, in ko bi bil mašnik, ga med ajde poslati. Le smert jo je prehitela, da se ji to ni posrečilo.

Do revežev je bila tako usmiljena, da so se berači pri njenem pogrebu glasno jokali in klicali: „Oh, naša mati in rednica nam je umerla!“ Če je kaj posebno dobrega v dar prejela, gotovo so potem reveži dobili. Nekikrat jo pride zelo revna oseba prosit darú. Roza ravno ni nič imela; to ji je tako hudo djalo, da je skle-

nila en teden se ostro postiti, da bo s postom prihranjeno mogla oni osebi darovati. Naj večje veselje ji je bilo bolnikom streči, jim rane obezovati in milošnjo deliti. Razun v cerkev ni nikamor tako rada šla, kakor v bolnišnico; in čem nadložniši so bili bolniki, tem radovoljnije jim je stregla.

d) Kako zelo je Rozika svoje starše ljubila

Starši b'age Rozike niso bili bogati. Težko jim je bilo tedaj odgojevati in rediti mnogo otrok, ki so jih imeli. Pomanjkanje, ki je ljubim staršem življenje grenilo, je tudi njo bolelo. Otročja ljubezen ji ne dá pokoja; čeravno še tako slabotna, si vendar na vso moč prizadeva s svojim delom staršem pomagati. Večkrat do polnoči dela, da bi ne bilo treba staršem stradati.

Na vertu si obdela nekoliko gredic, jih obseje in obsadi z lepimi cveticami, iz njih nareja krasne šopke, ktere nosi dekla na terg prodajat. Kar se skupi za nje, veselo materi donaša. Neki duhoven jo vprašajo, kaj more pač staršem koristiti s tem cvetličjem, s tako uborno kupčijo. Pa nasmehljá se in pravi: „Korist je v resnici majhna; toda Zveličar zná dobiček pomnožiti.“

Če so mati ali oče kaj zboleli, je vse drugo pustila in noč in dan čula pri postelji, da bi jim mogla precej postreči, karkoli bi poželeli. Naj več pa jim je ob taki priložnosti pomagala z molitvijo.

Čudovita je bila njena pokorščina do staršev. Brez maternega dovoljenja še piti ni hotela, in če ji mati kterikrat v nejevolji niso dovolili piti, je ubogo dete več dni žejo terpelo.

Vselej je mater pred za dovoljenje poprosila, preden je vzela iz skrinje to, kar je za delo potrebovala. Mati jo nekikrat vprašajo, zakaj neki zmiraj dovoljenja prosi, saj ni skrinja zaklenjena. Roza odgovori: „Delo moje ne donaša veliko, pa bi rada mali dobiček pomnožila z zasluženjem pokorščine.“

Roza se je bila navadila lepe cvetlice vesti (všivati). Da bi se prepričali njene pokorščine, ji enkrat mati zapovedó, jih narobe narediti. Rozika koj uboga, brez pomislika. Ko so bile svilnate cvetlice zgotovljene, nalašč kažejo mati hudo nejevoljo in jamejo kregati

Rozo: „To so mi pa lepe cvetlice, to! Kaj pa si delala? Zdi se mi, da si spala pri delu?“ Dobro dete prav pohlevno odgovori: „Meni se je tudi zdelo, da tako ne bode prav, kakor ste mi rekli, pa naredila sem po vaši volji. Če hočete, bom vezenje razderla, in če vam je všeč, bom spet od kraja začela.“

Že préd je bilo povedano, kako zelo se je Rozika zatajevala. Mati so ji morali v tej reči marsikaj prepovedati. Rozika je sicer točno ubogala, a zuala si je vselej kako drugač hude težave in bolečine napravljati, tako, da se je zgodilo po materni volji in pa tudi po njenih spokornih željah. Tako je n. pr. Rozika devala že več časa v blazino terdo poleno. Mati ji zapovejo, naj v blazino dene volne, da bo na mehkiem zglavji počivala. Roza stori, kakor je bilo ukazano, a med volno si dene čepinj od ubitega verča. Tudi to zapazijo mati čez kaj časa in Rozika je hudo kregana, celo zmerjana; zdaj ji zapovejo, naj si dene samo volne v blazino. Roza tiho in mirno poterpí zaničevanje, napolni blazino samo z volno, toda tako zeló natlači, da je bila terda kot les. Tudi to spet zapazijo mati. Toda zdaj je ne kregajo več, marveč z nekim stermenjem ji pravijo: „Že vidim, ljubo dete, ti si ubogalo in še preveč si ubogalo, ter si s svojo pokorščino volno spremenilo v kamen. Pač vem, Rozika, zakaj si to storila. Zoper moje povelje nisi hotela ravnati, zraven pa si hotela vendar le kaj terpeti. Zdaj delaj, kar hočeš.“

Naj lepše pa je pokazala Rozika spoštovanje in ljubezen do staršev z veliko poterpežljivostjo, katero je imela za njihove slabosti in napake.

Njena stara mati Izabela, po kateri je Roza kerstno ime dobila, nikakor ni mogla pozabiti in preterpeti, da je bilo otroku kerstno ime odvzeto in z družim nadomesteno. Zato ni hotela Rozike nikdar drugač imenovati, kakor „Izabelo“. Če je tedaj deklica ubogala na to ime, kaznovali so jo mati; če je pa poslušna bila imenu „Roza“, tepena je bila od stare matere. Pa vse to je molčé prestala, kakor tudi vse zaničevanje in kaznovanje, ki jo je zadelo vsled njene pobožnosti in spokornosti.

Enako krotko in poterpežljivo je prenašala vse, kar so ji žalega storili bratje in sestre in drugi domačini. Se vé, da jo je v serce bolelo, pa misel, koliko je Zveličar za njo preterpel, ji je dajala moč in serčnost za tako nebeško poterpežljivost in ljubezen.

e) *Kako molitvena in pobožna je bila Rozika.*

Ljubezen do Boga kaže dobro dete nekako tako, kakor ljubezen do staršev. Otrok, kateri v resnici ljubi svoje starše, ni nikjer tako rad, kakor pri njih. Drugi otroci ga vabijo k raznim igračam, po ulicah in cestah ga mnogokaj zanima; a raji se igra in zgovarja v tihi sobici pri svoji ljubi mami in opravlja poleg nje svoja otročja dela, za ktera je že zmožen.

Tako se je obnašala tudi ljubeznjiva Rozika do Boga. Ni ga imela pravega veselja nikjer, kakor le pri Bogu. Večkrat so prišli k njej otroci bližnjih sosedov. Prinesli so seboj raznih igrač in so jo silili, naj se igra ž njimi. A Roza se ni dala pregovoriti, marveč umaknila se je v kak skrit kotec, kjer se je mogla prav iz globočine svojega otročjega serca pogovarjati z nebeškim Očetom. Tako jo najde nekda j njen brat. Vpraša jo, zakaj se noče z družimi otroci igrati in zakaj je raji v tako zaprašenem kraji? A ona mu odgovori, kakor ji je bilo ravno pri sercu: „Le pusti me samo; kajti ni gotovo, če imate vi pri svojih igrah ljubega Boga med seboj.“

S časom se je molitve tako privadila, da je tudi med delom in pri raznih opravilih vedno imela Boga pred očmi in se je v svojem sercu vedno z Njim pogovarjala. Roza je bila, kakor solnčnica, ki s svojim velikim rumeno-cvetečim očesom vedno proti solncu gleda in se v enomér za njim ozira od jutranjega vzhoda do zvečernega zahoda. Če je predla, šivala ali vezla; če je brala, jedla ali z družimi se pogovarjala; če je bila doma ali iz doma; če je šla po ulicah ali pa je v cerkvi klečala: vedno je mislila na Boga, njena deviška duša je bila vedno proti nebu obernjena. Pa čeravno je toliko na Boga mislila, je vendar vsa dela prav točno in natančno opravljala.

Da bi je pri molitvi in v njenih nadzemeljskih mislih nobena stvar ne motila, bila je naj rajše sama. Na vertu pri zidu za velikim brinjem si je poiskala samotni prostorček, tam si je naredila malo kočico, kakor samotarski šotorček. Brata Ferdinanda je naprosila, da ji je pomagal. Ob zidu je napravila oltarček in je nanj postavila križ, ki ga je bila iz debelega papirja izrezala. Ta križ je bil še večji, kakor ona sama. Tje je nanesla svetih podob, kolikor jih je mogla dobiti in veliko cvetic z verta.

V to kolibico, rekel bi -- kapelico — je Roza prav gostokrat zahajala. Pri solnčnem vzhodu je že klečala pred okinčanim oltarčkom; tam je večkrat celi dan ostala, tam delala in molila. Ako jo je kdo iskal, reklo se mu je: „Ako hočete Rozo najti, pojdite le na vert.“

Neki večer je prav dolgo na vertu ostala in molila. Že je bilo tema. Kakor njena mati, se je tudi ona strahov zelo bala. Mati hočejo iti po njo, pa si sami prav ne upajo po temnem vertu. Morajo jih še oče spremiti. Ko Roza zagleda starše, jim teče naproti in gre ž njimi vesela v hišo. Po poti ji pride na misel: „Glej! mati gredo po vertu in se nič ne bojijo, zato ker gredó oče ž njimi. In jaz naj bi se bala temne noči, ker imam Gospoda Boga ne le poleg sebe, temveč v svojem sercu?“ Od tiste ure je zgubila ves strah in vso plašljivost.

Še ljubša, kakor ona celica za zidom na vertu, ji je bila ona celica, v kateri Jezus Kristus noč in dan prebiva — sv. tabernakelj v cerkvi. Prav velikokrat je šla tje Zveličarja obiskat. Enkrat za vselej si je v cerkvi zvolila svoj gotov prostorček, in je zmiraj le tje hodila in le tam molila. Bilo je ravno velikemu oltarju nasproti. Če je bilo v kaki cerkvi presv. Rešnje Telo izpostavljeno, je šla tje svojo pobožnost opraviti.

Po sv. obhajilu je imela blaga deklica veliko hrepenenje. Na njeno prošnjo in zarad njene nedolžnosti in svetosti so ji spovednik dovolili po dvakrat na teden sv. obhajilo. Prav z veliko skerbjo se je vselej pripravljala in je vselej pred sv. spoved opravila. Zato jo je tudi Gospod poplašal z nenavadnimi milostmi. Nek gospod jo enkrat vpraša, kako ji je potlej, ko presveto Rešnje Telo zavžije. Rozika odgovori, da ji je tako,

kakor bi solnce vzhajalo v njenem sercu. Kajti, kakor solnce na nebu razveseljuje vso naravo s svojim bliščem in svojo gorkoto, daja rastlinam rast in cvetje, zori sadje, lepša hribe in doline, budí ptičkom veselje, da pojejo ter vse razsvetljuje z zlatimi žarki: ravno tako dobrodejna je Kristusova pričujočnost v njenem sercu. Veselja, ki ga je čutila po svetem obhajilu, nikakor ni mogla popisati.

Še en prostorček imamo omeniti, ki se je Roziki enako zelo prikupil. V dominikanski cerkvi v Limi je bila čudodelna podoba Matere Božje. Kapelico, kjer je bila ta podoba, imenovali so kapelo sv. rožnega venca. Ker je Rozika tolikanj ljubila Jezusa, je tudi priserčno častila Njegovo ljubljeno Mater Marijo. Zato je bila razun velikega altarja in celice na vertu ta kapelica njen naj ljubši kraj. Kolikókrat je bila v kaki potrebi, je pritekla in jo je potožila Mariji z detinsko zaupljivimi besedami; govorila je z Marijo, kakor se otrok pogovarja s svojo telesno materjo.

Svetujem vam, večkrat se priporočite sv. Rozi za pravo gorečnost in pobožnost v molitvi!

f) Kako so bile Roziki celo živali prijazne.

Spretnim ljudém se po velikem trudu večkrat posreči, da naučijo ptičke kako besedo izgovarjati, ali zapeti kaj, kar so jim več časa žvižgali ali igrali na orgljice; tudi druge živali se dajo priučiti mnogokaj. Vse to kaže, kako bi človek imel gospodovati nad vsemi stvarmi, ki mu jih je Bog dal v oblast. Toda po prvem grehu v raji se je v tej reči močno spremenilo; ker je človek, krona stvarstva, odrekel Stvarniku pokorščino, odrekle so jo tudi stvari človeku. Vendar pa neskončno dobrotljivi Bog še kterikrat pokaže pri svojih izvoljenih, ki so prav nedolžni, kaj bi človek bil, ko bi ne bil v greh zabredel.

Tako je bilo pri naši ljubeznjivi Roziki.

Njena mati so imeli kaj lepega petelina. Otrokom je delal veliko veselja. Petelin se je opital in odebelil, pa tudi tako polenil, da je skor zmiraj pod stopnjicami počival in le molčal. Zdaj ga hočejo mati končati in

speči. Ko Rozika to sliši, teče k petelinu in mu začne otročje-priprosto prigovarjati: „Poj petelinček moj, poj no, da ti ne bo treba umreti!“ — In glej! komaj Roza to izreče, koj se petelin postavi, udari s perutimi ter prav mogočno zapoje. Potem moško koraka po sobi pa poje, in poje tolikrat, kolikorkrat mu Roza peti veli. Mati in otroci in posli se začnejo smejati; in čem bolj se smejajo, tem glasneje poje petelin.

To se vé, da je zdaj smel še živ ostati.

Kadar je Rozika zjutraj prišla na vert, klicala je vsa zelišča in drevesa, cvetlice in rastline ter vse stvari, naj z njo hvalijo Stvarnika. Rada bi bila dala vsim stvarém glas in besedo, da bi bile častile in hvalile nebeškega Očeta. In glejte, kaj se je zgodilo zadnje leto njenega življenja?

O postnem času je pred solnčnim zahodom vsak dan priletel ptiček slavček k njej na vert. Tam se je usedel na drevo, ki je bilo blizo okna njene celice, pa čakal.

Ko Rozika ptička zagleda, mu začne peti kratko pesmico, ki jo je sama naredila, in v njej slavčka opominja, naj hvali Boga Stvarnika; ona pa hoče poveličevati Boga Odrešenika. In res začne ptiček peti; od kraja z milim tihim glasom, potlej čedalje čverstejšje in močnejše, slednjič na vso moč glasno in živo. Ko ptiček izpoje svojo, tedaj začne Rozika z nedolžnim glasom hvaliti svojega Zveličarja in Odrešenika. Ona utihne, in spet poje slavček, zdaj tiho, zdaj glasno; in za njim zopet Rozika svojo kitico. Tako se verstita po celo uro. Ko bîje ura šest, slavček spet odletí. Rozika še za njim poje:

Zdaj ti me ptiček zapustiš,
Od mene daleč proč zletiš;
A ta, ki zvest mi je vselej,
Je Bog moj, hvaljen vekomaj!

In končevaje večerno zahvalo, zapoje še nebeškemu Očetu:

Ljubiti Te, Gospod in Bog,
Spominja vse me tu okrog;
Še bolj, ko vse karkol' živi,
Tega spominjaš sam me Ti.

Viditi je bilo, kakor bi živali nekak svet strah imele pred Roziko, kakor nekdanj pred Adamom v raji.

Ž njo vred v celici so stanovali celi roji komarjev, ki so ji tako rekoč pomagali Boga hvaliti, in kadar jim je velela k pokoju se podati, so zopet utihnili berneti ter so se poskrili za dilje v celici. Neka sestra dominikanskega reda jo pride obiskat v celico in končá en merčes, ki ji je roko opikal. Rozika, to viditi, pravi: „Zakaj mi moriš moje goste?“ Sestrica odgovori: „Reci raji, tvoje sitneže; ali ne vidiš, kako se je žival moje kervi napila?“ Nato odgovori Roza: „Je li to toliko, če se tako majhina živalica naše kervi nasiti, ker nas njen Stvarnik tolikrat s svojo lastno kervjo nasituje?“

Ko je bila 12 lét stara, je nekaj časa s starši stanovala v indijanski vasi. Tu gre neki večer z materjo in bratom s polja domú. Naproti jim pridirja ves zdivjan junec. Vse je v strahu, vse se urno umika. Tudi Rozina mati hočejo z otrokoma bežati. Roza pa obstane, oberne oči proti nebu ter moli; in glej, razdivjana žival beži memo njih, kakor bi jih še ne bila zapazila.

O drugi priložnosti se je Roza z materjo iz cerkve domú peljala. Na tergu so ljudje kričali in kamenje metali za divjim volom. Razjarjena žival se besno zalletava sem ter tje, skače, z rogmi zemljo razkopava, polena kviško meče, in kar pení se divjosti. Zdaj se spusti proti vozu, kjer je sedela Roza. Mati in voznik se močno prestrašita in že hočeta z voza skočiti. Toda Roza jima brani, moli in pravi: nič se ni bati. Kakor je rekla, se je tudi zgodilo. Divja žival se naenkrat ustavi in spet nazaj oberne. Roza se priserčno zahvali svojemu Zveličarju in pravi: „Nič se ne bojim, ker si Ti pri meni, o Gospod!“

O kako dober je Bog svojim izvoljenim!

* * *

Če pa zdaj vprašate, kako je mogla ta bogoljubna deklica že tako zgodaj do tolike svetosti dospeti, vam moram odgovoriti: Bog jo je po nenavadni poti k sebi vabil, ker je vedel, kako zvesto si bo v prid obračala

Njegove obilne gnade. Iz dobre zemlje je setev Božja lepo zrastle in dozorela, kaj družega?

Razun tega je bila pa še neka posebnost precej odločivna. Ko je bila Rozika še le pět lét stara, je dobila popisano življenje sv. Katarine Sijenske. Prav željno ga je brala, in kar je brala, si je prepisala — ne s černilom, marveč z gorečnostjo in terdno voljo v svojo lastno djanje in nehanje. In čem bolj se je po tem berilu ravnala, tem več je razumela. In tako je prišla slednjič, kakor sv. Katarina, v tretji red sv. Dominika, stara 20 lét. V njem je živela 12 lét. V letu 1671 je bila med svetnice prišteta. Sv. Roza je prva svetnica v Ameriki in patrona Peruanskega kraljestva.

O rožica sloveča,
 Prebela in rudeča,
 Nebeškega ti verta kras,
 Oziraj se na revne nas!
 Devištva limbar dije,
 Pokore roža klije
 Na dnu naj mladega serca:
 To sprosi nam, o Rožica!

12. Sv. Francišek Saleški.

Beseda „omika“ ali „olika“ ti je, ljuba mladina, gotovo že znana in bode ti še mnogokrat pred očmi in v ušesih. Olikanega imenujejo navadni ljudje vsakega, ki se je kaj več šolal, da zná n. pr. veliko in mikavno govoriti ali spretno pisati, lepo se oblačiti in sploh gibčno pa prikupljivo se vesti. Gleda se pri tem prerado le na zunanost, za serce pa, kakšno je, svet ne vprašuje. In vendar je v resnici olikan le tak človek, ki je iz svojega serca odpravil vse, kar je strastnega, sramotnega, grešnega in ki se je privadil raznih keršanskih čednosti: le kdor ima krotko, ponižno, čisto, pravično, blago serce, se smé tako imenovati; kdor ga nima, ne zasluži tega imena, ko bi bil po zunanjem še v tako

svitlem blišči; podoben je le pobeljenim grobom, ki so od zunaj lepi, znotraj pa skrivajo polno smradú in gnjilobe.

V resnici olikani, zares dobri in blagi ljudje so bili vsi oni naši srečni bratje in sestrice, ki se zdaj veselijo nad nami v nebeški radosti: svetniki in svetnice! In eden naj ljubeznjivših naj žlabtniših med njimi je bil tako priserčno-krotki in goreče-pobožni škof sv. Frančišek Saleški, ki se je od prve mladosti do groba ne navadno veliko trudil za lepoto svojega in družih serc.

a) *Dober začetek.*

Sv. Frančišek je bil sin prav imenitnih in bogatih, pa tudi pobožnih staršev, rojen v grofovskem gradu Sales-u 21. vel. serpana 1567. Ko so ga od sv. kersta prinesli in pobožni materi, grofinji Frančiški, v naročje položili, so ga blaga mati pobožno poljubili in z velikim verepolnim veseljem izrekli pomenljive besede: „Zdaj si družbenik angeljev, bratec božjega Deteta Jezusa, tempelj sv. Duha, ud sv. katoliške Cerkve, zastava ljubezni Božje. Bogu bodi posvečen!“

Že v zgodnji mladosti je razodeval nežni deček nekako čudno ljubeznjivost v svojem obnašanju in nekako priserčno milino v vsem djanju; kakor angelj nebeški je rastel med ljudmi; bil je miren in krotak, poln dobrote in blagodušnosti. Za take lepe lastnosti se je imel posebno dobri materi zahvaliti. Vse so si prizadjali in nikakoršnega truda se niso ustrašili, da bi le ljubljene sinček bil dobro odgojevan. Nikdar si ga niso upali izpustiti izpred oči; sami so ga prva leta oblačili in slačili. Nič jim ni smelo biti prikrito, kar je delal in govoril. Dobro so pazili na vse, kaj so mu drugi pripovedovali in skerbno so odvrčali vse, kar bi mu utegnilo biti nevarno, ali bi mu moglo le misel na kak greh obuditi. Rekli so: „Sinček moj! rajše bi te vidila v grobu, kakor pa v smertnem grehu“. Kar je imel moliti, je z materjo molil in mati so ga učili prav zgodaj Boga spoznavati in s prav otročje priprostimi besedami so mu skušali dopovedati, koliko dobrega je Bog storil človeku po svojem stvarjenju, odrešenju in posvečenju. Besedo

dobrote in ljubezni pa razume že tudi naj manjši otrok. Tako je prišlo, da je tudi Francek, ki je do tedaj le nekatere besede težko izgovarjal, naenkrat veselo spregovoril: „Bog in mati me imata zelo rada!“

Pa tudi oče so vestno pomagali; zlasti, če je bilo treba kdaj kaznovati.

Nekega dne dobí Francek na tleh jopič rokodelca, ki je v gradu delal, in pri zaponi zagleda pisan svilnat trak. Pisani blišč tega lepoticja otroka tolikanj omami, da se dá zapeljati in ga skrivaj vzame. Ko rokodelec po skončanem delu zapazi, da je ob trak, ga išče in poprašuje pri grajskih poslih; toda zastonj, svilnatega traka ni najti. Ko to oče zvejo, jim pride na misel: kaj ko bi ga bil otrok spravil? Zato ga koj pokličejo in ostro primejo. Francek kar odkritoserčno pové in se nič ne izgovarja, da ga je on uzel. Ob enem se spusti ves skesan pred očeta na kolena in ves objokan jih prosi odpuščenja. Vsi pričujoči so se jokali, tako so bili ginjeni, in so hoteli očeta prositi zanj. Toda oče se ne dajo preprositi; dobro vedoč, kako hude nasledke bi utegnil tak prvi pregrešek imeti, ga kar vpričo družih udarijo z bičem in pristavijo, da ga za zdaj zato tako malo kaznujejo, ker je vpervič in je sam odkritoserčno obstal; ko bi se pa še kterikrat kaj enacega primerilo, bode kaznen drugač večja.

Tudi to je čednost, če otrok zaslužno kaznen poterpežljivo prenese ter si jo v prid oberne. Francetu ni nikdar več na mar prišlo, da bi kaj brez dovoljenja uzel, še sadja ne na vertu ali na polji. —

Da bi podučljivemu in vbogljivemu otroku še bolj resno in živo pred oči postavili lepoto in srečo pravega keršanskega življenja, so se skerbna mati posluževali tudi tega-le pripomočka. Večkrat so mu kaj brali iz življenja svetnikov, in mu vselej razkladali, kar je bilo že zanj primérno ter mu prigovarjali, naj tudi tako dela. S tem so zanetili v njegovem rahločutnem sercu vroče želje, svetnike posnemati. Večkrat je med branjem zaklical: „Mati! jaz bi bil tudi rad svetnik!“ S solzami veselega ginjenja v očéh so potlej odgovorili grofinja: „Ljubi otrok! ako resno hočeš, ti bo Bog k temu potrebno gnado dal.“ — Pobožna mati so kmali vživali

sad tako lepe odgoje in neizrečeno jih je veselilo viditi, kako skerbno se ljubeznjivi otrok varuje vsakega greha. Tako n. pr. bi bil raji še toliko kazen prestal, kakor pa se kaj zlagal. Mati so mu namreč večkrat rekli: „Le lagati nikar, ljubi France! laž nas sramoti pred Bogom, pred ljudmi in pred lastno vestjo. Laž je od hudobnega duha, in kdor laže, postane otrok hudobnega duha!“ Tako vesten je bil sv. Francišek že v prvi mladosti!

b) *Mali apostelj.*

Kakor hitro se je jel Francek glasiti, so ga mati učili izgovarjati presv. imeni Jezus in Marija pa lepo prekrizati se. Ko je pa toliko napredoval, da je več besedi skupno mogel izgovarjati, so ga s pomočjo nekega duhovna naučili moliti očenaš, češenamarijo, apostoljsko vero, tri božje čednosti ali vero, upanje in ljubezen, molitve pred jedjo in po jedi ter naj poglobitniše resnice iz keršanskega nauka. Prav velikokrat je ponavljal molitve in to kar se je naučil, in lepo je prosil, naj ga le še več naučijo. In čeravno ni še znal brati, so ga vendar mati in že omenjeni duhoven veliko naučili iz katekizma, ker je jako zvesto in pazno poslušal, kar so mu pravili.

Pa s tem še ni bil zadovoljen. Njegovo dobro serce in ognjeviti značaj ga je nagibal, že takrat s svojo malo vednostjo drugim koristiti. Ko se je navadil gotovo število vprašanj in odgovorov, je ves vesel zapustil učilnico, uzel je zvonček, ki so mu ga bili starši za igračo dali, ter je skliceval ž njim vse sosednje otroke skupaj; potem jih je postavil v versto okrog sebe, jim je prav živo pripovedoval, kar je sam vedel, potlej pa jih je spraševal in ž njimi tako dolgo ponavljal, da so tudi znali.

Včasih je tega petletnega aposteljčka gorečnost še dalje gnala. V tistih krajih se je bila namreč Kalvinova kriva vera vgnjezdila in razširila. Če se je zgodilo, da ga je kateri tistih krivovercev srečal, se mu je brez straha bližal in mu začel z besedami, kar jih je že iz katekizma znal, živo dokazovati, da je v zmoti. Njegovi napadi so bili včasih že presilni, in drugač mu niso

mogli ubraniti, kakor da so ga v kako sobo skrili in zaperli, kadar je kak krivoverec prišel v grad. To je bil nekak začetek tistega velikanskega spreobračanja, ki ga je imel kot duhoven in škof tako slavno zveršiti!

Še celó svoji materi je blagi deček skor nekakšno za učenika postal. Kadar je videl mater žalovati, jel jih je ljubeznjivo tolažiti, rekoč: „Ljuba mati! k dobrotljivemu Bogu pribežimo, on nam bo pomagal.“ Če jih je med težavnimi opravili slišal zaklicati: „Oh Bog! pomagaj nam!“ je nato odgovoril: „Prav ste rekli, ljuba mati! recite to večkrat, le recite prav iz dna serca in vidili boste, da vam bo Bog pomagal.“

c) *Mladi dobrotnik.*

Dobrota blagega serca ne more skrita ostati; marveč kakor solčni žarki blagodejno ogrevajo povsod, kamor posijejo, tako istinito dober človek osrečuje in oveseljuje vse, ki se mu bližajo. Dober človek — pravijo — nosi na rokah svoje serce!

Saj pri našem blagoserdnem Francetu je bilo tako. Še le dve leti je bil star, in že se je kazala njegova ljubezen do revežev. Če je videl revežev, in posebno če je zagledal kake male otročiče, jim je razdal, kar je v rokah imel; če ni nič imel, se je obernil proti pestunji in je prosil milošnje najpred z milim pogledom, potlej s solzami ter ni odnehal, dokler ni revež kaj dobil. Tako je bila njegova pestunja že privajena in primorana vselej seboj vzeti sadja in drugih reči, kadar je kam šla z otrokom. Njegovo največe veselje je bilo, kadar je kaj prejel, da je mogel milošnjo deliti. Če je zaslišal revežev glas pred vratmi, precej je pritekkel z darom; če je bilo to ravno med kosilom, nesel mu je kar en del svojega kosila; če pa ni imel kaj dati, prosil je, — prav prisersčno prosil očeta in mater, naj nesrečnemu pomagajo. Dobri starši nekterikrat niso hoteli precej dati, da bi se otrok v poterpežljivosti vadal; pa ob taki priložnosti ga je usmiljenje do revežev tako premagalo, da so mu stopile solze v nedolžno očesce in se je še le tedaj utolažil, ko je bila milošnja izročena.

Take ljubezni pa ni imel samo do ubogih, marveč sploh do vsakega.

Njegov strežnik mu kupi nekega dne par rokovic za precej nižjo ceno, kakor je kupec začetkoma zahteval; kupec mu jih sicer dá, toda (kakor imajo prodajalci že večkrat navado) terdi, da ima zgubo pri njih. „Koliko pa morate še dobiti“, vpraša deček, „da ne boste imeli nič zgube?“ — „Toliko in toliko“, je odgovor. — „Tedaj náte še to“, pristavi France ter potegne iz mošnjička toliko denarja, kolikor je kupec še zahteval.

Drugokrat je šel čez most, pred katerim je čakal delavec, ki je bil oni most popravil, in je od čezgredočih zahteval nekaj malega za plačilo one poprave. France zapazi, da njegov hlapec ni nič plačal, beržkone zato, ker so bili plemenitniki prosti. „Oh kaj neki“, reče berž deček, „ti ubogi ljudje delajo v potu svojega obraza, da nam postrežejo in mi bi jim nič ne plačali? To bi ne bilo prav.“ Pri teh besedah vzame iz žepa potrebni denar in ga dá delavcu s tako prijaznostjo, ki ceno dobrega djanja še bolj povikša.

d) *Izverstni učenec.*

Ko je dopolnil Francek šesto leto, ga peljejo oče v malo mestice, dve uri od grada oddaljeno, da se tam brati in pisati nauči. Čez dve leti ga pošljejo oče od tam v mesto Annecy (r. Anesí) na latinske šole. Tu ostane France pět lét. Potlej potuje 13letni mladeneč v Pariz, kjer se poprime viših učenosti.

Vso šolsko dobo se je tako lepo védel in v učenju ves čas tako sijajno napredoval, da so se mu morali njegovi učitelji čuditi. Zavolj njegove velike pridnosti, zveste porabe časa in nenavadnih dušnih zmožnosti je sedel vedno na prvih prostorih in dobival prva darila.

Dobro je vedel, da na Božjem blagoslovu je vse ležeče, zato si je prizadeval z obilno in pobožno molitvijo sprositi si nebeški blagoslov za vspešno in srečno učenje. V desetem letu je bil pri prvem sv. obhajilu; potem je pristopil vsako prvo nedeljo v mesecu k mizi Gospodovi, potlej še večkrat in kmali potem vsaki teden. Tako je delal tudi pozneje, ko se je že v Parizu šolal. Če ga je kdo vprašal, zakaj tolikrat prejema sv. obha-

jilo, je odgovoril: „To delam prav iz enakega vzroka, kakor se večkrat pogovarjam z učeniki, od katerih lahko veliko znamenitega izvém. Jezus je učenik za učenost svetnikov; zato grem večkrat k Njemu, da me v tej svetniški vedi podučuje. Kajti malo bi mi bilo na tem ležeče, da bi veliko vedel in bil učen, ko bi pa ne bil tudi svét.“ Vsako sv. obhajilo ga je poterdilo in napolnilo z novo gorečnostjo za izverševanje dobrega; tu je vnemal in ogreval svoje serce z ognjem ljubezni; tu je zajemal življenje in moč, ki ga je vzderževala v naj večih nevarnostih in skušnjavah.

Da bi bil pa res vreden večkratnega sv. obhajila, se je junaško trudil vsako napačno nagnjenje v svojem sercu popolnoma zatreti in ukrotiti vsakoršno strast. Zlasti pohlevnost in krotkost mu je prizadjala marsikako hudo vojsko, predenj si jo je popolnoma prisvojil, ker prirojena mu je bila velika živost, ki ga je mnogokrat v jezo in nejevoljo napeljevala. Pa z dolgim stanovitnim prizadevanjem je svojo natoro tako predrugačil, da je bil kakor jagnje krotak.

„Ko sem bil še deček“, je pozneje pravil nekemu jezuitu, „sem se s posebno gorečnostjo vadil v krotkosti in poterpežljivosti; več lét nisem družega mislil, kakor to, kako bi si te čednosti pridobil.“ — In že v poznejših letih kot škof je bil enkrat zelo razžaljen, pa kar nič se ni jezil. Nekdo mu je zameril in očital, da tako mirno in ponižno poslušá obrekovalca in preklinjevalca. Svetnik pa mu odgovorí: „Že dvajset lét se vadim poterpežljivega se skazati v tácih priložnostih, zakaj bi zdaj naenkrat to navado opustil? Je li vredno, da bi zasluge, ki sem jih, ako Bog dá, do zdaj nabiral, naenkrat pogubil?“ Enkrat sreča enega svojih najbolj zakletih nasprotnikov, prijazno mu roko podá ter reče: „Vem, da me sovražite, jaz pa vas ne; ko bi mi tudi eno oko izderli, bi vas še z drugim prijazno pogledal.“

Vsi njegovi tovariši so ga spoštovali in skoraj so se ga bali, tako velika se jim je zdela njegova svetost. Že njegova pričujočnost je zadostovala druge hudega obvarovati. Kadar so ga vidili prihajati, so rekli: „Modri bodimo, svetnik gre.“ To jim je bilo dovolj, da so nehali se prepirati, kregati ali sicer lahkomišeljno se

vésti. Ko bi se bil pa kateri spozabil in izrekel kako kletev, laž ali katero nespodobno besedo, ga je pobožni deček s krotko resnobo posvaril in prosil, naj pazi na svoje besede. Tako je obvaroval svoje součence mnogo hudega, in veliko lepega so se od njega navzeli. Mnogi so pozneje sami spoznali, da za čednost in pobožnost, ki jo imajo, se morajo razun Bogu le sv. Frančišku zahvaliti, njegovemu ljubeznjivemu izgledu, pa njegovim besedam.

Kadar se je šel s svojimi tovariši sprehajat, je navadno nektere odbral in šel ž njimi med samotno germovje; tam, v senci kakega velicega drevesa, je ž njimi pokleknil in molil ali pél litanije Matere Božje; potlej pa jih je kakor mlad pridigar opominjal, naj se ogibljejo grešne priložnosti, naj se prizadevajo za čednost ter napredujejo v pobožnosti. Svoj kratek ogovor je navadno skončeval s temi ali enacimi besedami: „Tovariši! zgodaj se učimo, kako naj ljubega Boga častimo in Njemu služimo, dokler nam k temu še čas daja.“ Kteri drugikrat jim je pa pripovedoval spodbudne reči, ki jih je bral v življenji svetnikov, ker to branje mu je bilo zmir naj slajše veselje in razvedrilo.

Posebno rad je peljal svoje tovariše spomladi zjutraj na kak lep hrib ali grič, da jim je tam pri pogledu krasne narave, misli obračal na Boga, Stvarnika vsih reči. „Začnimo s tem“, jim je rekel, „da Gospoda kličemo in slavimo; kajti On nam je dal ta lepi dan; to gosto germovje, te prijazne travnike in te čiste potoke, ki tako rahlo šumljaje hitro meno nas bežijo — vse to je On naredil.“ Po takem vvodu jim je naglas molil; in še le, ko so molitev pobožno skončali, se je začelo veselo igranje ali vedrilno sprehajanje.

Kako goreče je druge k dobremu napeljeval, pokazalo se je tudi pri neki drugi priliki, ko je bil že v pariških viših šolah. Nek pobožen mladeneč ga pride v njegovo stanovanje obiskat. Franc ga povabi, naj pride drugo jutro, da bo žnjim zajuterkoval. Mladi mož sprejme to prijazno povabilo in res pride ob določeni uri.

Francu je bila znana njegova pobožnost, zato ga nagovori: „Priatelj, jaz grem zdaj v jezuitovsko cerkev, da bom tam pri spovedi in pri sv. obhajilu; ali si tudi

ti za to partijo?“ Tacega predloga oni pač ni pričakoval; nekoliko pomisli in reče: „Naj bo, jaz sem tudi za to.“ In oba gresta k spovedi in k sv. obhajilu. Ko po opravljeni pobožnosti iz cerkve gresta, reče Franc svojemu prijatelju: „To je bila velika poedinja, na katero sem te povabil; zdaj hočeva tudi telo nahraniti.“ Zdaj gresta v njegovo stanovanje ter ostaneta ves dan skupaj. France prijateljsko deli ž njim svojo hrano in opravlja ž njim svoje navadne pobožnosti, ter ga razveseljuje s svojimi ljubeznjivimi pogovori in mu streže kolikor more. Pač se je srečnega štel oni prijatelj, da je dan preživel v tako nedolžnem veselju.

e) *Vsim vse.*

Dobri izgled in podučljive besede mladega grofa so bile posebno zato tako koristne in izdatne, ker je vsak lahko videl, da izhajajo iz prave keršanske ljubezni. Kajti ljubil je vse svoje součence in ljubil jih je iz vsega serca. Vsakemu izmed njih je bil pripravljen karkoli na ljubo storiti, ko bi mu bilo tudi samemu neprijetno ali težavno. Kar je nje veselilo, veselilo je tudi njega; njihove britkosti so bile tudi njegove britkosti. Kazni, ki so jih morali drugi prestati, so mu šle tako do serca, da si je večkrat resno želel mesto njih kaznovan biti.

Nekega dne je imel njegov sorodnik Gašpar Saleški kaznovan ter tepen biti. Ves preplašen in objokan ter neznansko kričeč se ubožec verže učitelju k nogam; France to viditi priskoči med učitelja in kaznjenca pa priserčno prosi, naj njega pretepejo mesto onega; učitelj ga odganjajo, France pa ne odjenja od svoje prošnje. Slednjič učenik sprejmejo ponudbo; Gašpar sme iti, nedolžni terpi kazen za njega, ki jo je zaslužil. Ko so iz šole gredé nekteri tovariši nejevoljno godernjali, češ, da so mu učitelj krivico storili, jih France zaverne in se prav odločno potegne za učitelja.

Ob drugi priložnosti se je služabnik nekaj pregrešil zoper domačega učitelja, in ta ga je hotel kaznovati za pregrešek. France je lepo prosil zanj, naj mu odpusti; pa ni bil uslišan. To ga ni ujezilo ali ostrašilo, ampak

le še dalje je prosil zanj. Tu pa mu je učenik v nagli razdraženosti mesto odgovora dal gorko zaušnico. Dobrega Franceta tudi to ni kar nič razjezilo, ampak tako mirno in veselo je odhajal, kakor bi bil uslišan.

Posebno skerbjen je bil doma med počitnicami za svoje brate. Imel je tri; imenovali so se Gal, Ljudovik in Janez. Vsi trije so se mu zdeli kakor nežne rastlinice, ki jih mora oskerbovati in varovati, mlade duše in nedolžna serca, ki jih mora proti Bogu voditi in k čednosti nagibati. Skušal si jih je tedaj pridobiti s tem, da jim je v vseh rečeh, kar je le mogel, veselje delal, jim otročje želje spolnjeval in se po otročje ž njimi igral, kakor bi bil še sam enako majhen. Po tej nedolžni zvijači se mu je posrečilo, da jih je popolnoma pridobil v svojo oblast; in ko je videl, da so mu mlada serca z bratovsko ljubeznijo tako udana, začel jih je učiti, kako naj molijo, kako naj Boga ljubijo in kako radi se morajo med seboj imeti. Tako je vodil kakor dober angelj svojih bratov prve njihove stopinje na poti keršanskih čednosti.

Mati so hvalili gorečnost ljubljenega sina in so ga podpirali v njegovem prizadevanji. „Ljubi otroci!“ so djali njegovim mlajšim bratcem, „svojega brata Franceta morate posnemati; poslušajte njegove dobre svete in storite, kar vam poreče.“ To je pomagalo, in materi je bila zelo olajšana odgoja mlajših, ker so si pred toliko prizadjali za starejšega. Saleški grad je postal prava šola čednosti, izgled keršanske družine. Priserčna ljubezen je vse združevala in storila, da večega veselja niso poznali, kakor sami bivati skupaj.

Še prav posebna prijaznost pa je nastala med Francetom in bratom Ljudovikom; kajti to dvoje angeljskih serc se je tako med seboj vjemalo, da je bilo viditi, kakor bi ne moglo nikdar eno družega zapustiti. Ljudovik si ni ničesar tolikanj želel, kakor da bi mogel svojega priserčno ljubljenega brata v vseh rečeh ubogati in posnemati ter ga smel povsod spremljati. Janeza pa ni imel tako rad, ker je bilo njegovo serce bolj k nasprotnosti, zamerljivosti in nezadovoljnosti nagnjeno. Da bi ta napaka za ljubeznjivo družinico ne imela ne ljubih následkov, se je prizadeval blagodušni France

vselej njemu prednost nakloniti. Če so si kdaj kaj delili med seboj, je znal s čudovito spretnostjo že tako obrniti, da je bil naj boljši del vselej njegov; in če je oni kazen zaslužil, se je koj ponudil, da bi jo sam namesti njega prestal. Tako se je ohranila zmiraj bratovska edinost in ljubi mir med njimi in ko je bilo nekikrat govorjenje, kako so si bratje dobri in prijazni med seboj, se je France pošalil rekoč: „Mi trije skupaj bi napravili kaj dobro salato: Janez bi bil jesih, zato ker je tako močan, Ljudovik bi bil sol, ker je tako moder, ubogi France bi bil pa olje, ker mu je toliko za krotkost.“

Tako je osrečeval France svoje, kadar je prišel domú na počitnice.

f) Pobožni Marijin otrok.

Da je tako dober otrok, kakoršen je bil France Saleški, tudi Marijo priserčno častil, to se pač že tako vé. In sam ne vém, kako bi rekel: ali je bil ta izvoljeni mladenček zato tako ljubeznjivo dober, ker je Marijo tako goreče častil, ali pa je zato Marijo tolikanj goreče častil, ker je bil tako priserčno dober. Toliko sem prepričan, da po svetosti se meri tudi ljubezen do Marije: čem večja svetost, tem večja Marijna ljubezen! In blago življenje, ki ga vam tukaj popisujem, me vnovič poterjuje v tem prepričanju.

Francek je bil še majhno dete, ko se je pri dobri materi učil Mater Božjo častiti in pozdravljati. V grofovskem gradu mu je bilo namreč naj večje veselje, da si je narejal oltarčke, jih olepšaval z mnogoverstnimi podobami in cveticami in potlej večkrat pred njimi glasno molil molitve, katerih se je bil že naučil. Pri tem detinsko pobožnem opravilu pa so mu bile naj ljubše Marijne podobe in molitve Matere Božje. Z leti je rastla tudi njegova ljubezen do Marije.

Ko je v Parizu hodil v šolo, je vsak dan obiskal kako cerkev ali kapelo, ki je bila Materi Božji posvečena. Naj rajše je hodil v cerkev sv. Štefana, kjer mu je bil posebno priljubljen krasen oltar Matere Božje. Tu je razodeval svete želje svojega ginjenega serca naj

svetejši Devici, ki jo je ljubil kakor svojo Mater. Ni se mogel ž Njo pogovarjati, da bi mu ne bile priigrale gorke solze v oči. Njej je izročeval in priporočeval svoje težave in svoje veselje. Večkrat ga je tako prevzelo neko sveto navdušenje, da je zaklical: „Oh! kdo bi Te ne ljubil, preljuba Mati? Tvoj hočem biti na veke; in kakor jaz, naj vse stvari živé in merjó iz ljubezni do Tebe!“ In pri tem se je vnetost njegove serčne gorečnosti tudi na obrazu kazala.

Pogostoma je daroval svoje serce Jezusu Kristusu, pa naj rajše tako, da mu je presveta Devica posredovala to daritev; molil je to-le molitvico: „O Bog mojega serca! Ná tukaj serce, katero je Tvoje; vzemi ljubezen, ki Ti jo darujem po rokah Tvoje najslajše Matere. Sprejmi, o sveta Devica! ta dar, shrani mi to darilo in daj, da ne bo nikoli nič družega ljubilo moje serce, kakor Tvojega Božjega Sina in Tebe!“

Da bi ga Marija tolikanj rajše sprejela v svoje milo varstvo, je v ravno tej cerkvi obljubil in večkrat Materi Božji ponavljal obljubo, da hoče do smerti neomadežano ohraniti deviško čistost, tisto prelepo čednost, ki je nebeški Kraljici med vsemi naj bolj všeč. To naj lepšo čednost si ohraniti, so si od nekdanj vse blage duše resno prizadevale; tudi France, ta angeljski ljubljenec Marijin, je kar gorel za njo. S povzdignjenimi rokami in solznimi očmi je prosil Kraljico devic, naj sprejme njegovo čistost za zmiraj v svoje mogočno varstvo.

V tej cerkvi je bil tudi rešen nekih prav hudih in nevarnih skušnjav.

Lotila se ga je namreč naenkrat silno velika žalost in obupnost. Začela se je ta grozovita otožnost s tem, da si je mislil sam pri sebi: „Znabiti nisem v gnadi Božji, in ko bi bila nevarna priložnost, bi znabiti v velik greh privolil. Take otožne misli si je sicer iz glave spravljal, vendar skušnjava ni hotela odjenjati, le še čedalje hujše mu je bilo. Vsa tista sladkost, ki jo je pred čutil v molitvi in ljubezni Božji, je zginila; pred tako vneto serce mu je omerznilo za vse, kar mu je bilo nekdanj naj večje veselje. Začnejo ga begati mračne misli, češ, da ga je Bog zapustil in za vekomaj zaverigel,

da ni in ne bode med izvoljenci Božjimi. Lahko si mislite, kako grozovito hudo je bilo to za tako dušo, ki je Boga tolikanj goreče ljubila! Skušal se je samega sebe utolažiti ter si mislil, da ni treba naprej vediti, ali bo zveličan ali ne bo; dosti, če voljo Božjo spolnuje kolikor more; da je Bog dobrotljiv, usmiljen itd. Vse ni nič pomagalo. Pa ta misel, da bi imel v peklu vekomaj terpeti, ga še ni tako terpinčila; še hujše mu je djalo, če je pomislil, da v peklu Boga ne ljubijo, ampak sovražijo. „Oh Gospod!“ tako je zdihoval, „če mi ni dano, da bi Te ljubil na onem svetu, hočem Te vendar v sedanjem življenji vsak trenutek tako priserčno ljubiti, kolikor morem. Vendar nikar ne daj, da bi Te vekomaj sovražil! Ali res, da ne bi jaz nikdar gledal lepote nebeške?“

V tem britkem času mu je telo zelo shujšalo in opešalo; lepa cveteča barva mu je zginila z obraza; obličje mu je upadlo in obledelo; ni mogel ne jesti, ne piti, ne spati, toliko, da je še ostal po konci. Vendar vsled tega ni prenehal svojih navadnih molitev, ampak še več je molil, če tudi pri molitvi ni čutil nikakoršnega veselja in nobene sladkosti. „O Gospod“, je molil, „moje serce je ravno tako pripravljeno za Te terpeti, kakor veseliti se s Teboj. Zgôdi se mi po besedi Tvojih božjih ust: Nočem smerti grešnikove, ampak da se poboljša in živi.“

Vendar ura rešenja se je približala. Nekega dne pride ves otožen iz šole ter gre v cerkev sv. Štefana pred tisto podobo molit, kjer je bil storil sklep, da hoče vedno ohraniti deviško čistost. Pridši v cerkev poklekne pred podobo Matere Božje in začne moliti tako priserčno in zaupljivo, kakor še malokdaj, sv. Bernarda znano molitev: „Spomni se, o presladka Devica itd.; tudi še stori obljubo vednega devištva ter se zaobljubi, da bo v spomin te obljube vsak dan sv. rožni venec molil. Pri tej priči začuti prečudno prenovljenje na duši in na telesu; zopet se mu poverne cveteče zdravje; solnce čistega miru zopet zasije v njegovi duši in ne neha sijati do konca njegovih dni. O kako je Boga častil in hvalil za toliko dobroto! Kajti prepričan je bil, da neskončno dobri Bog je bil v njegovo korist pripustil tako skuš-

njavo. Tudi je odsihdob vsak dan molil rožni venec in prelepo molitev, s katero si je bil po Mariji sprosil rešenje tolikih težav.

Mladi grof je po doveršenih šolah stopil v duhovski stan. Kot duhoven si je posebno mnogo trudil krivoverne Kalvince nazaj pripeljavati k pravi veri. Zato je imel silno veliko preterpeti; pa njegovim svetim besedam in izgledom se je posrečilo, da je 72.000 krivovercev za katoliško cerkev pridobil. V letu 1602 je bil izvoljen za škofa genoveškega; umerl je v veliki svetosti 55 lét star. Vstanovil je tudi ženski red „obiskanja Device Marije“; nune tega reda, Salezijanke, do sedajnih časov silno vspešno delajo za keršansko odgojo ženske mladine. Papež Pij IX so sv. Frančiška Saleškega prišteli „cerkvenim učnikom“ in on je devetnajsti, ki ima to nenavadno veliko čast.

13. Pobožna Ana Garcias.

Blagor mu, kdor vsa leta svojega življenja in zlasti mladosti zlate dneve v čast Božjo in v korist bližnjega prav in koristno obrača. Kako lahka in sladka je takemu zadnja ura, kako prijetna ločitev! In ako Bog dá takemu človeku čakati višo starost, s koliko radostjo se lahko nazaj ozira na leta svoje nedolžne mladosti; s kolikim veseljem si v mislih lahko pregleduje vse steze in pota svojih mladih dni, ker nikjer ne najde njegov spomin posebnih napačnosti, pač pa veliko veliko čednosti in dobrih del! Oj kolika nepopisljiva sreča za stare dni je spomin nedolžne preteklosti!

To bi lahko dokazal z mnogimi izgledi, a zadostuje naj tu le to, kar nam je zapisala iz svojih mladih lét bogoljubna Ana Garcias.

Živela je ta posebno izvoljena ženska ob času sv. Terezije, in je že prav mlada stopila v samostan, ki ga je bila sv. Terezija vstanovila v Abuli na Španjskem. Sv. Terezija je večkrat rekleo njej: „Meni le pravijo „svetnica“; ona ima pa dela svetniška.“ Ta služabnica

Božja je bila pozneje prednica raznih samostanov in je umerla v visoki starosti 7. rožnika 1626.

Na povelje viših je morala svoje življenje sama popisati. V tem obširnem popisu nam o svojih otročjih letih tako-le pripoveduje:

„V imenu Jezusovem začnem pisati, da vstrežem poveljem svojih viših.

„Rojena sem bila 1. vinotoka 1549 na Španjskem, v nekem tergu blizu Ubalde v stari Kastiliji, kjer so moji starši imeli mnogo posestva in veliko živine. Oče in mati, oba sta bila zelo bogaboječa in čednostna. Vsako nedeljo so delili ondotnim revežem kruha in vina; posebno pri sercu so jim bili bolniki, katerim so preskerbovali zdravila in kar je bilo sicer treba. Če so slišali moja mati kakega otroka jokati na ulicah, so precej vprašali, ima li še očeta in mater? Če je bil sirotej, so ga sprejeli v hišo in so ga odgojevali z največo ljubeznijo in prijaznostjo.

„Ko sem bila še celó majhna, kake tri leta stara, in še nisem znala dosti govoriti, slišala sem sestro praviti o grehu, in ne vedé, kaj delam, sem povzdignila oči proti nebu in sem vidila, kakor se mi je zdelo, nebesa odprta in Gospoda v veliki moči in veličanstvu. Prestrašila sem se te čisto nove in nenavadne prikazni; sveti strah mi je napolnoval serce; kajti spoznala sem, da je bil Bog, ki me bo enkrat sodil.

„Ta prikazen mi je storila, da sem od tedaj vedno morala misliti, kako mi je Bog povsod pričujoč in da sem velik strah imela, da bi Ga ne žalila. In ko sem bila pet let stara, se mi je ravno tako zdelo, kakor bi Boga z očmi vidila zmiraj zraven sebe, kakor bi bil moje starosti.

„Ko sem bila stara sedem let in mi je prišla misel, da zdaj bi se že mogla pregrešiti, sem se začela britko jokati. Ena izmed sester me vpraša, kaj mi je, da se tako milo jokam. Odgovorim ji: „Ker se bojím, da bi Boga ne žalila.“ Pač bi bila rajše umerla, preden j bi mi bilo mogoče se kaj pregrešiti.

„Imela sem takrat toliko obilo ljubezni do Jezusa, da sem si priserčno želela, da bi me On vidil pri vsem mojem opraviilu, da bi pri vsem Njemu dopadla. Več-

krat sem pogledala skoz okno, če bi Ga kje mogla zagledati. Tako sem delala v veliki priprostosti in nedolžnosti. Veselilo me je tudi igranje z otroci moje starosti. Pa predenj sem se šla z njimi igrat, sem Mu rekla: Moj Bog, dovoli mi, da se smem nekoliko poradovati s svojo tovaršijo; hočem priti kmali nazaj. In zdelo se mi je, da Mu je vseč moja priprosta prošnja.

„V devetem letu sem čutila močno nagnjenje, v marsičem si pretergovati in ojstrih pokoril se poprijeti. Bratje in sestre so me zato grajali.

„V desetem letu so mi umerli starši. Tega sem bila zelo žalostna. Zdaj so mi veleli bratje in sestre ovce pasti. Od kraja se mi je to zdelo zelo težko. Pa Gospod mi je dal pri tem občutiti veliko serčnega veselja in gozdi so se mi začeli zdeti kakor prijetni vertovi; ptičje petje me je veselilo in povzdigovalo tako, da je bilo moje serce, kakor so zapeli, ubrano za premišljevanje in po več ur kar zamaknjeno.

„Tudi se mi je prikazal Jezusček in me je večkrat prišel obiskat. Neizrečeno je bil ljubeznjiv, posebno Njegove oči so bile tako nebeško lepe, da jih je bilo nezmérno veselje gledati. Kaj sem tedaj občutila, ne morem izreči; tako mi je bilo, kakor bi bila v raji, in rada bi bila brez jedi in pijače ter skrita v samoti, da bi živela zmiraj toliko veselje.

„Moja duša je bila od otročjih let polna pobožnosti in ljubezni do britkega terpljenja našega Odrešenika in Zveličarja. Če sem tudi le na kaki podobi zagledala to britko terpljenje, so mi začele solze kapati, in serčno sem želela biti revna in zaničevana in zatirana — iz ljubezni do križanega Jezusa. Živéč še pri bratih, dajala sem ubožcem od svoje obleke in vsega, kar sem mogla uterpeti. Tudi jedi, ki so mi jih dajali, sem skrivala in revežem delila.

„Bila sem še prav majhna in primerilo se je, da so pri nas na veliki petek pridigovali imeniten pridigar. Šla sem v cerkev z naj večim veseljem upajoč, da nam bodo prav veliko lepega povedali o ljubezni Gospoda Jezusa in o Njegovem terpljenji.

„Dobri Gospod pa niso kar nič po mojih željah govorili, temuč so razkladali le neke bolj učene bogo-

slovske reči. To me je tako žalostilo, da sem se morala vso pridigo jokati; in ko so me sestre vprašale, kaj se jokam, sem odgovorila: „Oh gospod niso prav pridigovali; ko bi jaz smela pridigovati to, kar čutim, bi veliko bolje naredila.

„Že odrastlo so me mislili bratje in sestre omožiti. Meni je bilo pa noč in dan le to skerb, kako bi mogla svojemu ljubljenemu Gospodu dopasti. Moških sem se vedno in povsod ogibala in terdno sem sklenila, nikdar se ne možiti. Mislila sem namreč, kako velike in nenavadne gnade mi je Bog dajal, in da sem že iz hvaležnosti za tolike gnade dolžna Božjemu veličastvu veliko čistoto in zvestobo.

„Kar mi rekó pobožen in učen duhoven: „V Abuli je vstanovljen nov samostan. (Bil je ta namreč prvi, ki ga je vstanovila sv. Terezija.) Če hočete poprosim tam za vas.“

„Samega veselja sem se jokala in si mislila, da zdaj se mi je nebo odperlo. Razodela sem bratom, kam sem se odločila; spremili so me v Abulo; nune so me jako prijazno sprejele. Toda za takrat niso družega odločile, kakor to, da bodo že naznanile, če mi bo treba priti. Šli smo spet domú in jaz sem bila Bogu hvaležna za to milost.

„Hudobni duh mi je le še bolj nasprotoval, zdaj po prijateljih in sorodnikih, zdaj spet po notranjih skušnjavah. Pa Gospod me je oserčeval s svojo milostjo, s svojim duhom in močjo.

„Bratje so mi grozili in rekli, da hočejo poskušati, če je moj duh in moje zaželenje od Boga. Morala sem kakor težak delati in taka bremena nositi, katerim so le možaki kos. Še hlapci so spoznali, da bi njih dva ne mogla storiti toliko, kolikor sem sama. Jaz pa sem se smejala; kajti vsaka teža se mi je zdela, kakor bilka lahka.

„Ženjci so povezovali za-me še enkrat tolike snope, kakor za možake in so menili, da jih ne bom znesla in spravila na voz. Jaz pa sem jih s tako lahkoto na voz metala, da so me vsi gledali in jim ni bilo jasno, od kod pri meni tolika moč.

„Po dolgih in hudih poskušnjah, ko so me že nune dvakrat hotele imeti, sem slednjič šla v samostan v Abulo, en brat in ena sestra sta me spremila.“

Tako je pravila Ana o svojem mladostnem življenji med svetom, preden je prišla v samostan h karmeličankam.

14. Japonski otroci.

Tam unstran Azije proti solnčnemu vzhodu je velik otok z manjšimi obdan, imenuje se Japan, ali Japonija, in je velika država. V tej japonski državi do polovice 16. stoletja še ni bila znana sv. keršanska vera. Ljudje so bili zgoli neverci in so molili odurne malike. Sicer pa so bili Japonci hrabro, podučljivo, prebrisano ljudstvo.

L. 1549 je prišel sv. Frančišek Ksaver iz Jezusove družbe v tisto deželo oznanovat sv. katoliško vero. Čeravno njegov misijon tukaj ni imel tolikega vspeha, kakor pred v Indiji, ker je svetnika prezgodnja smert pokosila; vendar je bil začetek storjen, in kmali je prišlo za njim še veliko družih sobratov misijonarjev ter v kratkem času, v kakih 40 letih, se je prečudno razcvetla prava vera na Japonskem. Več knezov s svojimi družinami, mnogo maliških duhovnov, ki so se bonci imenovali, ter brez števila ljudi izmed priprostega naroda je sprejelo sv. vero. Misijonarji so zelo upali, da bode v kratkem času vse kraljestvo Kristusu pridobljeno.

Pa Božja previdnost je pripustila, da se je na Japonskem hudo hudo preganjanje pričelo ter je 60 lét terpelo. To preganjanje je bilo tako grozovito, da tako silnih zgodovina malo pozná. Veliko tisoč kristjanov je v najhujših mukah za Jezusa življenje dalo.

Preganjali, terpinčili in morili so jih enako, kakor v prvih letih keršanstva, ob času neverskih rimskih cesarjev; le še hujših muk so iznašli. Kristjanom so z razbeljenim železom na čelu globoko vžigali japonsko besedo „Quirixitan“, kar je pomenilo „kristjan“; grozovito so jih pretepali; porezovali so jim nosove, ušesa

itd. itd. Naj grozovitejše muke so morali terpeti ne le močni možaki in priletne ženske, marveč tudi šibki mladenci in nežne device, celo slabotni otroci in nezmožni otročiči.

Pa s kolikim veseljem so terpeli! Ginljivo je brati dotična sporočila, kako so celo otroci — sicer tako boječi — kar goreli za mučenišvo.

Desetletni sin nekega pobožnega kristjana iz mesta Meako je bil takrat, ko se je preganjanje pričelo, v jezuitovskem vstavu, ki je bil za tri dni hoda daleč od onega mesta. Blagi oče mu pišejo, da bodo morali umreti za vero; povejo mu, koliko blaga in denarja mu zapustijo in kakšna je skrinja, v katero so mu vse to spravili. Mladeneč mahoma hiti domu v Meako. Tam očetu reče, da ni prav imenovati ga dediča pozemeljskega blaga, pa kratiti mu zaklade, ki jih daje mučeniška smert; da je tedaj odločen z očetom umreti; da bi bilo pač pred Bogom in ljudmi sramotno, če bi sin svojega očeta pri tej tako častitljivi daritvi ne spremljal.

Drugi, desetletni deček, ki je stanoval v hiši frančiškanov in videl, da ga vojščaki nočejo zapisati zaradi mladosti, se je začel bitko jokati in se ni utolažil, dokler niso tudi njegovega imena zapisali.

Desetletna deklica je bila siljena svojo teto zapustiti in k staršem iti, da bi bila pri njih zavarovana, ker so vsi drugi ljudje iz tetine hiše imeli biti obešeni in križani. Deklica pa se jame jokati in prositi: „Ako morajo biti kristjani pomorjeni, moram umreti tudi jaz z njimi, ker sem tudi kristjana. Nikar se za-me ne bojte; kajti če sem tudi mlada, imam vendar dovelj serčnosti, in če pri vas ostanem, se smerti ne bom bala.“

Preganjavci videči, da celo naj manjši otroci posnemajo izgled svojih staršev in stanovitno terpijo bolečine in smert za božjega Zveličarja, si izmislijo še neko posebno grozovitost. Naberejo si več keršanskih dečkov, po 10 ali 11 lét starih, in jim zapovejo, naj molijo izmišljene bogove — malike. Dečki nikakor nočejo. Potem jim vpričo staršev potegnejo kožo z rok in jih silijo takó oderte roke držati na žerjavico, ali pa žerjavice v rokah, rekoč, da berž ko bodo roke umaknili, ali pa žerjavico raztresli, ima to že odpad od vere

pomeniti. Toda verli dečki so stanovitno zderžali in neko petletno otroče se celo ni dalo omajati s tem, ter je bilo celo noč z ognjem in železom terpinčeno.

Ker je bila pri Japoncih navada, da z očetom so kaznovali tudi mater in otroke, je bilo že vsled tega mnogo mnogo keršanskih otrok mučenih. Popisavati vse, bi bilo sicer silno lepo, toda predolgo in tudi nemogoče; zato berite tolikanj pazniše o teh, o katerih vam tu podajam nektore bolj znane čertice.

a) *Ljudovik japonski deček.*

Ta blagi otrok je že v sedmem letu za Jezusa kri pretil. Eden naj imenitniših plemenitašev kraljestva Fingo, Ivan Miksami Gorosaimon, ga je bil za svojega sprejel, ker je bila njegova teta Magdalena, Ivanova žena.

V kraljestvu Fingo je kraljeval l. 1602 kralj Kanziogo. Bil je ljut sovražnik kristjanov, katerih je bilo nad sto tisuč v njegovem kraljestvu. Dal je zapoved, da se mora vse vse odpovedati keršanstvu; kdor bi se ne, naj zgubi vse premoženje in prihodke. Da bi pa za gotovo zvedil, kdo se je veri odpovedal, kdo ne, je zapovedal, naj si pustijo kristjani na glavo položiti mališko knjigo, Foquexus imenovano, v znamenje, da verujejo vse, kar je v njej zapisanega.

Tega, se vé, da kristjani niso smeli, ker bi se to reklo pravo vero zatajiti. Kdor pa se je branil, moral je umreti.

Ivan in Magdalena sta neki večer dolgo v pozno noč sedela z dvema družima možema in se pogovarjala o verskih rečéh. V ravno tisti sobi je spal tudi mali Ljudovik. Naenkrat se zbudí in glasno zakliče: „Mati, mati! jaz nočem, ne dam si ne položiti „fokeksa“ na glavo.“ Mati mu pravijo: „Kaj pa tu govoriš? le tiho bodi, kar miruj; ne bomo ti ga pustili položiti.“

Potlej je opominjal mali obojne starše, naj si tudi oni ne pustijo na glavo djati tistih bukev. Zdaj Magdalena odvede otroka v drugo sobo. Tam se vleže na posteljo, pa večkrat med spanjem ponavlja besede: „Nikdar ne dovolim, da bi se moje glave dotaknile tako gerde bukve.“ — Tem večkrat ponavljanim besedam so se pričujoči zelo čudili.

Kmalo potem stopi kraljevi vradnik v hišo in skrivši odpelje očeta k mališkemu duhovnu, ki mu hoče po sili položiti na glavo tisto knjigo. Njegova žena Magdalena pa teče za njim in vpije: „Pazi, pazi, kaj delaš! Če storiš zoper dolžnost, te nočem nikdar več pogledati, nikoli več govoriti s taboj, in nič več te ne spoznati za moža.“

Ivan je ostal zvest svoji veri. Pri mališkem duhovnu so ga bili tako terdo zvezali, da se ni mogel gani, pa tudi ne ubraniti, da bi mu ne bili knjige djali na glavo. Toda dvakrat je pljunil na njo v znamenje, da jo zaničuje, in kraljevemu namestniku je pisal pismo, v katerem očitno poterdi, da „fokeksu“ ni časti skazal: da je kristjan in da boče kot kristjan umreti.“

Zdaj zapové kralj, naj mu glavo odsekajo. To se tudi res zgodi 8. grudna.

Drugi dan je bila smertna sodba oznanjena tudi njegovi ženi Magdaleni in malemu Ljudoviku. Oba sta se je zelo razveselila, sta Boga hvalila za to gnado in se začela precej za smert pripravljati.

Magdalena prav z materno skerbljivostjo opominja malega Ljudovika in pravi: „Dete moje, zdaj greva v nebesa, da bova tam pri očetu. Kadar bodeš z razpetimi ročicami na križi, nikar ne pozabi prav do smerti vedno ponavljati besedi: „Jezus! Marija!“ Deček odgovori: „Ne bom pozabil ne, ljuba mati! te imeni bom izgovarjal, dokler bom živ.“ Magdalena vsa vesela tako serčne odločnosti poljubuje ljubeznjivo dete in toči solze nad njim.

Ker so se sovražniki punta bali, so sklenili ta dva in druge v enako smert obsojene ponoči umoriti. Komaj se stamní, že prinesó nosilnico pred hišo in Magdalena mora z Ljudovikom vanjo, da ju odnesó. Oba sta bila v naj lepši obleki, pa vsa v veselji, in rada bi bila peš šla ta križev pot, kakor njun božji Zveličar. Pa jima ni bilo dovoljeno.

Pridejo na morišče in privežejo najpred Magdaleno na križ, potlej malega Ljudovika. Ko je tega rabelj zgrabil, je nekdo izmed pričujočih rekel: „Pa otrok, ali se ne bojiš nič bližnje smerti?“ — „O ne“, pravi Ljudovik, „kar nič se ne bojim“. Ko so ga pa tako terdo

na križ privezali, da je bilo za njegove mlade ude celo vse preveč, je prosil, naj z vervmi nekoliko odjenjajo. Ta otročja prošnja je celo rabeljna do solz ganila in prosil je, naj ta posel komu družemu izročijo.

Tako so mater in otroka oba na križ privezali, potem vzdignili in enega proti drugemu postavili. Ljudovik je z nepremaknjnim očesom gledal na mater; ona otroka opominjala: „Zdaj pojdeva v nebesa; le vesel in serčen bodi in le zmiraj reci: Jezus, Marija!“ Fantek je izgovarjal sladki imeni, mati pa za njim. Pri- dejo ju umorit na križu. Rabelj zamahne s sulico po malem Ljudoviku, pa mu sulica odskoči. Mati zatrepe- tajo, boječ se, da bi to dečka ne zbegalo, in zakličejo: „Jezus, Marija!“ Ljudovik odgovori: „Jezus, Marija!“ in ostane miren, dokler ni zaboden in umorjen — to nedolžno jagnjiče! S sulico, ki je bila namočena v sinovi kervi, prebodejo še materno serce.

To pa kraljevi grozovitosti še ni zadosti. Zaukaže še, naj te nedolžni daritvi ostanete celo leto na križih, da se bodo kristjani bali in tresli. Misijonarji pa so pod križa postavili dve „trugi“, da bi se doli padajoče kosti nabirale in v cerkev prenesle v Nangasaki, kar se je tudi zgodilo. Vse to so prečastiti škof japonski, Lju- dovik Cerqueira, naznanili papežu in kralju španjskemu.

b) Anton, Ljudovik in Tomaž.

Pred več leti je bilo v Ljubljani v frančiškanski cerkvi jako ginljivo opravilo. Obhajali so častiti oo. frančiškani in pobožno ljudstvo ljubljansko spomin 26 japonskih mučencev, ki so bili 5. febr. 1597 v mestu Nangasaki na križih umerli in so jih papež Pij IX na binkoštni praznik l. 1862 za svetnike razglasili. Bilo je 6 frančiškanov, 3 jezuitje in 17 japoncev; med slednjimi trije dečki: Anton 13, Ljudovik 12 in Tomaž 14 lét star, vsi trije frančiškanom pobožni mašni strežniki. Omenjeno opravilo se je zato tako slovesno veršilo, ker je bilo 6 fančiškanov vmes, jaz pa vam o tej ginljivi dogodbi tukaj zato pripovedujem, ker so bili med njimi tudi trije dečki — nedolžni otroci, ki so morali grozo- vito smert preterpeti.

Ti mučenci so bili razun dvéh, ki sta se jim še le med potjo pridružila, nekaj časa zaperti v mestu Meako. Tu je prišel v ječo imeniten gospod k malemu Ljudoviku in mu je obetal, da bo prost, če svoj kerst zataji. Serčni deček pa se nikakor ne dá pregovoriti, ampak resnobno odgovori skušnjavcu: „Tudi ti moraš kristjan postati; kajti družega pomočka ni za zveličanje“.

Pot iz tega mesta do Nangasáki, kjer so jih čakale palmove veje mučeniške zmage, je bila daljna in mučna.

Po z'mi, 2. jan. 1597, so bili iz ječe peljani na skrajni konec mesta. Tam so vsakemu odrezali kos levega ušesa; potlej so jih naložili po tri in tri, kakor je bila japonska šega, na sramotni vozič ter so jih po vsih velikih ulicah vlačili. Vojščak pa je spredaj nesel na drogu smetno obsodbo. Od vsih strani je ljudstvo skupaj vrelo in se v milem sočutji in tih žalosti čudilo nedolžnim žertvam. Posebno ginljivo je bilo gledati one tri dečke. Vsi veseli so bili in radostnega obraza, in peli so s čistim glasom očenaš, angelovo češčenje ter druge molitve. Celo vojščakom je šlo tako do serca, da se niso mogli solz zderžati.

Čez dva dni so svete spoznovalce posadili na meršave konje, jih še enkrat po ulicah vodili, potem so jih vlekli v mesto Sacay in tudi tam po vsih ulicah peljali. Tudi tukaj so jim bili prebivalci sočutni in so jih ginjeni milovali, posebno, ko so zagledali tako mlade vernike z zvezanimi rokami in z okervavelimi lici. Povsod so se slišali izdih: „O grozovitost! o grozovitost!“

Od tod so imeli biti peljani v Nangasaki, pa ne po vodi, čeravno je bilo bliže, temuč po suhem težavnem potu skoz Nangojo; trinog je hotel tako svoje podložne preplašiti, da bi ne prestopali h kerščanski veri. Napotijo se 6. januarja; veliko vojščakov jih spremljuje. Spoznovavci imajo silno veliko terpeti zaradi rân na ušesih, ki jim jih niso bili zavezali, pa tudi zaradi hudega mraza v ostri zimi. Tako so bili milovanja vredni, da so se celo nejevernikom smilili in so jim sem ter tje med potoma kaj postregli.

V Nangoji jih je že pričakoval namestnik japonskega cesarja, Fozambure. Tazagleda mladega Ljudo-

vika, pristopi k njemu in pravi: „Tvoje življenje je v moji oblasti; če mi hočeš biti za služabnika, te bom oprostil“. Ljudovik odgovori: „Jaz nisem sam svoj, temuč storil bom, kar hoče brat Peter. Peter, iz reda sv. Frančiška, pravi, da utegne sprejeti ponudbo, če le smé še kristjan ostati. „Nikakor ne“, odgovori namestnik, „kerščansko vero mora zapustiti“. Na to reče Ljudovik: „S to pogojo pa ne maram živeti, kajti za uborno, časno življenje zgubil bi večno, srečno življenje“.

Slednjič, 4. februarja, pridejo v mesto Nangasaki, in precej drugi dan jim je bil odločen za mučeniško smert. Zunaj mesta na nekem gričku so pripravili 26 križev.

Japonski križ je podoben navadnemu križu, le s tem razločkom, da je pri nogah še drugi nekoliko krajši les počez djan in tudi v sredi stebela kos lesa priterjen, da je križani opert nanj. Na križ obsojeni se v tej deželi ne pribijajo z žebliji, ampak z železnimi obroči ali z vervmi se za roke in noge in za vrat na križ privežejo; tudi drugi život se še z vervmi k križu priterdi. Vse to se zgodi na tléh, potlej še le se križ s križanim navpik postavi in v zemljo zasadi. Nato pride rabelj z jako dolgo in spičasto sulico in mu jo zabode na levi strani skoz serce.

Tako so storili tudi 26 mučencem. Po mestu se je koj razvedilo, da bodo križani; ljudje, zlasti kristjani, so v trumah hiteli na morišče gledat tužno smert prvih japonskih mučencev.

Anton, ki je bil iz tega mesta domá, trinajstletni ministrant P. Petra, je imel gredé na morišče še hudo skušnjavo prestat; a prestal jo je zmagovito. Njegovi starši, ali še neverci ali pa premalo vterjeni kristjani, mu pridejo naproti, mu v solzah prigovarjajo, naj zatají kerščansko vero, da si reši življenje. Oče mu celo ponujajo vse svoje premoženje, precej naj bo njegovo. Blagi deček, vnet goreče ljubezni do Zveličarja, pa odgovori: „Kar mi ponujate, je pozemeljsko, minljivo blago; a moj Gospod Jezus Kristus, kateri v nebesih kraljuje, mi hrani večno bogastvo.“ Potem sleče, kakor nekdanj sv. Frančišek, suktno in pravi: „Náte, tu vam dam obleko, katero sem od vas prejel“. In še pristavi: „Ne

jokajte se za me, objokujte rajši te nevérece. Jaz bom kmali pri Bogu in vekomaj Ga bom gledal in tam za vas prosil“.

Okrog petih zvečer pridejo na tisti griček. Vojščaki se v krogu tako vstopijo, da je med njimi in med križi kakih 7 do 8 stopinj prostora, in nikogar ne pustijo blizo, razun obsojenih, rabeljnov in dveh jezuitov, ki sta jim bila še zadnjo uro za tolažbo. Sveti spoznavci, ki bodo kmali tudi sveti mučenci, zapojejo hvalno in zahvalno pesem. Vsak križ je imel ime tistega kristjana, kteremu je bil namenjen.

Mali Ljudovik precej vpraša, kateri križ bo njegov; in ko mu ga pokažejo, teče k njemu in ga objema s tolikim veseljem, da so malikovavci kar stermeli. Zdaj jih križajo in križe po 4 stopinje narazen postavijo. Vsi kažejo čudovito stanovitnost in nebeško radost, zlasti pa ljubezajivi Ljudovik. Nek kristjan mu je zaklical, da bo kmali v nebesih, in s perstom je pomajal in v obrazu pokazal veliko veselje. Anton, ki je bil precej zraven Ljudovika na križu, je obračal proti nebesom oči, klical imeni Jezus in Marija ter začel je peti 122. psalm, ki se ga je bil pri keršanskem nauku navadil: „Hvalite, otroci, Gospoda“ itd. Skončal pa ga je z angeljci, kajti pri besedah „Čast Očetu“ ga zadene sulica.

Takrat, ko so jih začeli rabeljni s sulicami prebadati, so okrog stoječi kristjani zdihnili: „Jezus, Marija!“ in družega ni bilo čuti med njimi, kakor presunljivo jokanje in ihtenje. Nagloma so bili mučenci prebodeni in pomorjeni, že so nesli nebeški angelji vence naproti — pervencem japonske cerkve!

Zdaj ni mogla nobena sila več kristjanov zderžati; nič več se niso vojščakov bali, prihiteli so, rute in obleko pomakali v mučeniški kervi ter rezali kosce od njihove obleke. In s koliko vnemo in priserčnostjo so častili in slavili spomin tako hrabrih in stanovitnih bratov v Kristusu, si lahko mislite.

Pa ne le v daljnem japonskem cesarstvu je ostal med kristjani nezbrisljiv ta spomin; ne, Bog je hotel, da jih častijo in se jim priporočajo vsi katoličani.

Papež Pij IX so vsih 26, kakor je bilo že rečeno, vverstili med svetnike na binkoštni praznik leta 1862.

Povabili so k tej slovesnosti v Rim vse škofe katoliškega sveta. In menda do tistikrat še ni bilo nikoli tako lepo v Rimu. Da bi zmago prvih japonskih mučencev slavili, se je v Rimu zbralo okrog sv. Očeta: 43 kardinalov, 5 patrijarhov, 53 nadškofov, 195 škofov, 1100 prelatov, 9000 mašnikov, 50.000 različnih gostov. Zarés, prečuden je Bog v svojih svetnikih!

c) *Ginljiv odgovor.*

V prejšnji dogodbi imamo še to-le čertico pristaviti. Namestnik japonskega cesarja, Fozambure, je bil v Nangasaki sporočil, naj pripravijo 30 križev, tedaj več, kakor je bilo kerščanskih jetnikov. Zato se je jelo potem po mestu govoriti, da so vsi ondašnji kristjani v smert obsojeni.

Take pogovore je slišal tudi nek deček iz prav imenitne hiše. Zato koj vpraša g. misijonarja iz Jezusove družbe, če je to res, kar ljudje pravijo, da bodo namreč prišli neverniki in bodo vse kristjane križali.

Misijonar odgovori, da se res kaj enacega namérja in vpraša otroka: „Kaj pa boš odgovoril, ko bi te vprašali, če si kristjan?“

Deček odgovori: „Rekel bom, da sem kristjan“.

Misijonar vpraša nadalje: „Kaj pa, ko bi te imeli križati, kaj bi storil?“

Otrok odgovori: „Potlej se bom za smert pripravljal“.

Misijonar se še dalje zgovarja z dečkom: „Kako pa se boš pripravljaj za smert?“

Zdaj povzdigne deček ročice na kviško in reče s čudovito odločnostjo: „Dokler bom mogel govoriti, bom klical: Jezus, bodi mi milostljiv! Jezus, bodi mi milostljiv! Jezus, bodi mi milostljiv!“

Misijonar se je moral v stran oberniti, da je prikriil svoje obilne solze.

d) *Lepo mertvaško oblačilo.*

V tistem prežalostnem času je nekega dné japonka, mati treh otročičev, delala lepo obleko. Približa se pa šivajoči materi šestletna deklica in vpraša, za koga in

za kaj bo to prelepo oblačilo? Mati pravijo, da ga delajo za-se in za tisti dan, ko jih bodejo križali. Kristjani so namreč imeli za naj srečniši dan v življenji, za naj večji praznik, tisti dan, ko so smeli za sv. vero kri preliti. Pa je bilo res; kajti ta dan je nehal za nje delavnik, in začela se je večna nedelja v nebesih. Mlada deklica je to že tudi razumela in tako mislila; zato je prosila mater, naj tudi njej napravijo tako oblačilo za taki dan. Mati odgovorijo, da imajo že dvojno zgotovljeno, za njo eno in za mlajšega bratca eno. Otrok se zelo razveseli tega odgovora; le to še dela deklici skerbí in žalost, zakaj neki niso mati naredili prazničnega oblačila še za tretjega otroka, za njenega starejšega brata. V takih skerbéh gre poiskat starejšega bratca in mu reče: „Ti, za te pa mati niso naredili lepega oblačila. Pa prosim te, — če bodo nas križali, tebe pa pustili živega: glej, glej, da ne odpadeš od Jezusa Kristusa!“

e) *Tomaž in Peter.*

Dva imenitna japonca Mihael Fikojemon in Ivan Ingor sta že štiri leta zdihovala v hudi ječi. Zdaj se jima naznani, da bosta ob glavo. Pa taka kazen se jima še ne zdi zadostna, marveč od rabeljnov zahtevata, naj ju le mučijo z vsemi mukami, ki si jih le morejo izmisliti. Pa te junaške želje se jima niso spolnile; kar ven pred mesto so ju peljali in brez družih muk obglavili.

Grozovita je taka smert, če se človeku glava odseka, ob enem pa je neizmérno častita, če se glava odseka — svetniku. Pa še bolj je poveličalo to dvojno mučeniško smert junaško obnašanje njunih sinov, ki so ju tudi poiskali, da s svetima očetoma umerjeta.

Mihael je imel dečka, ki se je imenoval Tomaž in je bil 12 lét star. Ivanovemu sinu pa je bilo ime Peter, ki je bil še nežen, šestleten otrok. Tomaža so kmali našli in pripeljali k očetu na morišče. Starši so ga bili v kerščanskem nauku prav dobro podučili in tudi za mučeniško smert pripravili.

Ko se je o neki priliki, ne vém zakaj, jokal, so mu rekli: „Tomaž, če se boš jokal, nisi sposoben za mučenika.“ — Precej se je nehal jokati.

Rabeljni ga ravno doma dobijo. Kar nič se ne ustraši; brez obotavljanja se berž z veselim obrazom poslovi pri materi, pri starem očetu in pri nekterih tovariših. Potem se obleče v naj lepšo obleko ter tako jaderno in veselo hiti na morišče, kakor bi šel h kaki veselici ali pojedinji. Vojščak ga hoče peljati za roko, da bi lože hodil. Toda Tomaž teče pred njim, da bi — če le še moč — pred očmi svojega očeta umerl.

Ravno pred mestnimi vrati doide očeta. Berž steče k njim in zakliče: „Poglejte oče! svojega Tomaža; le nikar ne skerbite za me; z veseljem grem danes umret za kerščansko vero.“ Oče pohvalijo njegovo junaštvo.

Najpred so imeli biti oče na versti. Da bi pa to Tomaža preveč ne ostrašilo, ga hočejo na stran peljati; toda junaški deček pravi rabeljnu: „Tukaj, tukaj pri očetu hočem umreti“. Zdaj odsekajo glavo očetu, a Tomaž ne potoči nobene solze, ne pokaže nikakoršne žalosti.

Peljejo ga k teršu, ki je bil kervav očetove kervi. Deček pade na kolena, povzdigne roke, kolikor more (kajti na eni je bil bolan), ter smebljaje še ponudi vrat. Klicaje naj svetejši imeni Jezus in Marija se zgrudi nedolžno jagnje pod rabeljnovim mahljemem.

Potem je bil ob glavo djan drugi, gospod Ivan, oče malega Peterčka.

Peterčka ni bilo pri očetovi smerti, ker ga niso bili vojščaki doma našli. Bil je ravno takrat precej daleč z doma, pri starem očetu. Pobožni oče njegov so dobro vedeli, da trinog tudi otroku ne bode prizanesel, zato so ga večkrat poklicali k sebi v ječo, ga očetovsko-ljubeznjivo podučevali in pripravljali za sveto mučeniško smert. Nekaj dni pred očetovo smertjo je sinek rekel svojim: „To je dobro, da bodo mojega očeta kmali umorili; oh koliko terpijo v ječi; nikogar nimajo, da bi jim jesti prinesel. Potlej bodo tudi mene umorili zato, ker sem kristjan. Že se veselim tega, ker bom potlej marternik“.

Ko so prišli vojščaki v hišo starega očeta, je Peterček ravno spal. Precej ga pokličejo. Prečudno je bilo njegovo veselje, ko je zvedel, da so vojščaki ponj prišli.

Precej gre z vojščaki na morišče. Tamkaj vidi ležati svojega očeta in Mihaela in Tomaža — brez glave. Pa ta pogled mu ne vzame serčnosti. Berž poklekne, sklene roke, ponudi vrat in v tem pobožnem stanu pričakuje tiho jagnjiče smertnega udarca. Ob enem pa je sijalo iz njegovega obličja toliko veselje in tako ljubeznjiva nedolžnost, da se je vsim pričujočim močno smilil, in je bilo vsim hudo zanj. Še rabeljnu je bilo pri tem serce tako omehčano, da je spravil meč v nožnico, odstopil in rekel, da tega otroka ne more umoriti. Dva druga, ki sta imela sodbo izveršiti, sta bila enako ginjena in sta tudi ihté odstopila. Nobenega beriča niso mogli pripraviti, da bi bil roko položil na to nedolžnost, tako, da so slednjič morali za to vzeti nekega suznja s Koreje; ta pa ni bil ne dosti spreten, ne dovelj močan, pa še serčnosti mu je manjkalo. — Pervi mahljej zadenene otroka na ramo, in ga na tla pobije; dva druga sicer zadeneta vrat, pa glava se še ne loči od telesa, — mora se nekako odžagati. Vsi pričujoči se jamejo jokati in ihteti, ko tako nedolžnega otroka tako grozovito neusmiljeno koljejo. — Trinog ukaže glave štirih mučencev na sulce natakni in nad mestna vrata posaditi; trupla pa so ondašnji kristjani v spodobno varstvo spravili.

f) Mati s petero otroci.

Neka japonska gospa, po imenu Tekla, je bila s svojimi 5 otroci obsojena v smert; vsi so imeli biti sežgani. Nepopisljivo ginljivo je bilo gledati, ko so peljali junaško mater s serčnimi otroci na morišče. Velika množica jih je spremljevala. Nobeno oko ni bilo suho. Pridši na morišče, se vstopita mlajša dva otroka zraven matere na desno in levo, triletno hčerko Lucijo deržijo na rokah, in starejša otroka sta nasproti postavljena in na križ privezana. Zdaj pri nejo še mater na križ, s ktereга ljubeznjivo pogledujejo otroke ter k poterpežljivosti opominjajo. Potem se pod križi zakuri smertni ogenj. Že je bila hčerka Katrica skor na pol sežgana, kar zakliče: „Mama, jaz nič več ne vidim“. Mati pa pravijo: „Le serčnost, ljubo dete, kmali boš Boga gledala od obličja do obličja“. Mati, čeravno sami v nezmérno pekočih bolečinah, mislijo le na svoje otroke, zlasti na malo Lu-

cijko v naročji. Priserčno pritiskajo nežno jagnjiče k sebi, mu solze brišejo, dokler smert obéh ne preseli v srečno deželo, kjer ni nobene solze več.

g) *Štirje mladi mučenci.*

Japonsko cesarstvo je bilo razdeljeno v več kraljestev. Med družimi je bilo posebno kraljestvo Arima, kjer so kristjani silno veliko terpeli. Tam je bil namreč Dajfusama, drugi cesar, ki je kristjane preganjal, za kralja postavil nekega odpadnika Mihaela, ki je bil zato vero zatajil, da je kralj postal. Da bi se kervoločnemu cesarju bolj prikupil, dá grozovito povelje, da morajo vsi njegovi podložni kerščansko vero zapustiti, ali pa v pregnanstvo in smert iti.

Kristjani se začnejo pripravljati z molitvijo, s pokoro in sprejemanjem ss. zakramentov za grozoviti boj. Pet sto plemenitih se s prisego zaveže, ter prisego lastno-ročno podpišejo, da hočejo vsi rajše umreti, kakor vero zatajiti. Duhovni noč in dan vérne oserčujejo in za smert pripravljajo. In ker sami ne morejo vsemu kaj, razpoširjajo zanesljive pobožne kristjane od hiše do hiše, da podučujejo in bojazljivim serčnost dajejo. Zlasti kerščanske ženske plemenite in pobožne gospé skerbno spodbujajo k stanovnosti.

In res se niso dali kristjani z naj hujšo silo premagati; pripravljani so bili kar koli prestati za sv. vero; celo veselili so se mučeništva vsi, — tudi otroci.

Dva 14letna dečka sta na popir spisala obljubo, da hočeta rajše umreti, kakor sv. vero zatajiti, in sta to obljubo podpisala z lastno kervjo, ki jima je po hudem pretepanji iz rán tekla. Enega izmed nju najde vojščak in zahteva od njega rožni venec. Deček pa mu ga noče dati, zato ne, ker je malikovalec. „Te bom umoril“, pravi vojščak, „če mi ga ne daš“. Deček odgovori: „Le umori me; to mi je ravno prav“. To rekši se spusti na kolena, razgali vrat, sklene roke ter tako pričakuje smertnega udarca. Vojščak se čudi dečkovemu pogumu, ga objame in pohvali ter mu nič žalega ne stori.

Neki kristjan je rekel vpričo svoje 8letne hčerke, da rajše umerje, kakor bi križ Jezusa Kristusa sovražni-

kom izdal; le mala deklica, je djal, ga skerbí, ker ne vé, kaj se bode z njo zgodilo po njegoví smerti. Otrok pa očeta začudeno pogleda in pravi: „Oče, le brez skerbi bodite; jaz vé m za pomoček: prosite rabeljna, kateri bo vas umoril, naj mene pred umorí in tako boste mirno umerli“.

Posebno ginljivo je bilo pa to-le:

Kralju je bilo nasvetovano, naj enega izmed naj imenitniših kristjanov v smert obsodi, da bo s tem druge preplašil. Zato pokliče k sebi Tomaža, preslavnega vojvoda, ki je že njegovemu očetu zvesto in hrabro služil, ter mu z lepo prigovarja, naj odstopi od vere. Toda Tomaž naravnost in odločno pové kralju: „Kdor zastavo svojega kralja zapusti pa k sovražniku uide, ta stori smerti vredno zločinstvo. Jaz sem po svoji veri prisegel na zastavo Kralja vsih kraljev, in prosim, mi o tem nič več ne govoriti; kajti moje serce take slabosti in take izdaje ni zmožno“. — Kaj pak, da tako odločna beseda mu je smert naklonila. Tomaž se posti, moli, prejme ss. zakramente in že drugi dan je bil z zmečem končan.

Ta blagi vojščak Jezusov je imel dva sina; eden se je imenoval Jakob in je bil 9, drugi pa Just, in je bil 11 lét star. Kralj zapové, naj zdaj pripeljejo in umorijo še oba dečka in staro mater Marto. Le materi Justi je prizaneseno. Kakor je bilo veliko materno veselje zastran tolike sreče, da bosta še oba sinova za Kristusa umerla, tako globoka je bila njena žalost, ker ji ni bilo umreti z možem, s sinoma in staro materjo.

Pri odhodu še enkrat s solznimi očmi pogleda ljubljena otroka in tako zelo se joka, da komaj izreže: „Z Bogom“. Otroka pa pravita: „Mati, midva greva pred vami tje kamor boste kmali tudi vi prišli. Midva greva k očetu in tam vas bova pričakovala“. — Zdaj pa nehajo mati jokati ter še otrokoma prigovarjajo: naj le stanovíno in poterpežljivo smert preterpita; naj si sama vrat razgalita in rabeljnu ponudita; naj se pač varujeta drugače storiti, kakor oče.

Dečka obljubita materi, da bosta vbogala. Zdaj gresta iz domače hiše na morišče; Marto, staro mater, nesó v nosilnici, vnuka pa gresta vsak na eni strani.

Ko pridejo na morišče, poklekmeta naj pred dečka in se pripravljata za smert. Jakob se spomni maternih besedi, precej sam vrat razkrije in ponudi rabeljnu. Potem trikrat zakliče „Jezus, Marija!“ in glava mu odleti pod mečem.

Just to vidi, pa se ne prestraši kaj, marveč po bratovem izgledu zakliče tudi on ime „Jezus“ in veselga obraza prejme smertni udarec.

Stara mati je serčno in veselo gledala moritev verlih vnukov. V malo trenutkih udari tudi za njo zadnja ura.

To se je zgodilo 28. jan. 1613. Za tako in enako grozovitost cesar pohvali kralja Mihaela. In pohvala ga spodbuja še k hujšim grozovitostim. Nečloveški kralj odpadnik zdaj celo sklene, svoja mlajša brata Franca in Mateja v smert obsoditi. France je bil 8, Matej 6 lét star.

Kralj je bil še na cesarjevem dvoru in kar od tam je pisal svojemu namestniku, naj berž na skrivnem umori oba brata.

Kraljev namestnik pokliče otroka, ju dá zapreti v temno ječo, kjer ostaneta 40 dni. Med tem pa dá sporočilo, da sta šla oba s sestro v Meako.

Nedolžna dečka se pripravljata za smert z molitvijo in postom, kakor vesta in znata. Ko pride zadnji večer čas večerje, pravi France: „Nocoj se menim postiti za napako, ki sem jo danes storil“. Zdelo se mu je namreč napak, da je vojaka stražnika v šali za glavo prijel, ter se je bal, da bi ga ne bil s tem razžalil. Vojak koj naravnost spozná, da se čisto nič razžaljenega ne čuti in priserčno prosi Franca, naj le večerja z Matejem. France spolni to željo.

Na to gre Matej na posteljo in hitro zaspi. France pa poklekne na tla in moli pet češenamarij. Potem vstane in stojé ves zamaknjen premišljuje in se slednjič britko zjoka.

Nek kerščanski deček plemenitega rodú, po imenu Ignacij, ga vpraša, zakaj se tako hudo joka? France mu odgovori: „Ravnokar sem premišljeval terpljenje Gospodovo, in prišlo mi je na misel, kako so nesrečni oni, kateri te velike dobrote ne poznajo; to me je do takih solz pripravilo“. Plemeniti deček se pri teh be-

sedah sam začne jokati. Ta mladi plemenitnik je vedel, da bosta oba otroka še tisto noč v spanji umorjena. Pa tega si jima ni upal povedati. Vendar, da bi še čuječega Franca nekoliko pripravil, začne ž njim na glas moliti:

„O sveta mati Božja in Devica Marija! po zasluženji prebritkega terpljenja tvojega Sina Jezusa Kristusa Te milo prosim, spomni se me, ko bi moral še nocoj umreti. O dobra Mati! Tvojim deviškim rokam izročim svoje telo in svojo dušo.“ France z veliko pobožnostjo ponavlja te besede in tri in tridesetkrat izreče imeni: „Jezus in Marija“. Potem se pokropt z blagoslovljeno vodo in gre spat.

Brezskerbno spita kraljeva sinčka; deček plemenitega rodú pa moli, priserčno in z obilnimi solzami moli za dva angeljčka, ki se na tem svetu ne bosta več prebudila.

O polnoči pride vojščak in z ostrim bodalom prebode oba spijoča. Njuna smert je z žalostjo napolnila vse kristjane, imenitne in priproste. Le brat angeljskih mučnikov, odpadnik kralj, ostene brez blagega čutila in začne še hujše preganjati kristjane; dokaz nam je:

h) Jakob, japonski deček.

Z grozovitostjo odpadnika Mihaela cesar še ni bil zadovoljen. Zato skliče ves preplašen ter jokaje prosi svoje dvornike, naj saj za nekaj časa skrivajo svojo vero in ga na videz vbogajo. Pa vsi ostanejo stanovitni; zato ukaže kralj, naj se jih osem izmed njih odbere in počasi sežgé. Med temi je bil tudi Jakob, 11letni deček, njegov oče Leon, mati Marta in starejša sestra Magdalena.

V nedeljo zvečer, 4. oktobra 1613, so šli vsi veseli v ječo. V sredo zjutraj že dobijo naznanilo, da bodo še tisti dan na ogenj verženi, ker so kristjani. Osmorica blazih serc pa se zelo razveselí tega sporočila; kajti zdaj je prišel dan, ko bodo iz ljubezni do svojega Izveličarja in Boga umerli in šli v večno veselje. Tedaj se vsi začnejo veselja jokati.

Ko so še jokali, prišla je k njim velika množica kristjanov. Nekteri so jim srečo vošili, ker smejo za

Jezusa umreti; nekteri so se jim priporočali, naj za-nje Boga prosijo, ali pa so že'eli še kak spominek od njih dobiti. Toda blaženi mučenci bili so ponižni; osramoteni so djali, da niso svetniki naj nikar tako častno ž njimi ne ravnajo. Tudi dečku Jakobu so se kristjani priporočali, naj bi molil za nje, in so ga imenovali „mučenca“. Tega pa v svoji detinski ponižnosti ni mogel slišati, marveč je rekel: „Kako me morete mučenca imenovati, sej še muk nisem prestal? Vidim sicer mučeniško krono, pa je še nisem prejel, upam pa, da jo bodem po Božji dobroti prejel in grem ji naproti z velikim serčnim veseljem.“

Zdaj se jetniki pripravijo za smert. Delavniško obleko slečejo in oblečejo pražno. Kristjani so jim prinesli lepo belo in do'go oblačilo. To so oblekli vsi. Ko je napravljenih vsih osem, pridejo vojščaki v ječo; prosijo jih za odpuščanje, rekoč, da na kraljevo povelje morajo kristjane moriti. Mučenci jim prostovoljno roke podajajo, naj jih zvežejo. Dečka Jakoba pa vojščaki nočejo zvezati; to mu je tako hudo delo, da jih je večkrat prosil, naj tudi njemu roke zvežejo. Vojščaki pa pravijo, da za njegove male roke imajo prevelke verige.

Zdaj zapustijo ječo. Zunaj se je bilo že nabralo do dvajset tisoč kristjanov. Ko pridejo mučenci iz ječe, začne se tako rekoč veličastna procesija. Naprej so se pomikale dolge verste po pet, šest ljudi vštric; za njimi je šlo osem mučencev v belem oblačilu — drugi za drugim, enako oddaljeni; zraven njih so šli predstojniki neke bratovščine s prižganimi svečami. Nazadnje še druga množca. Mnogi so svetili in prepevali litanije Matere Božje.

Med pobožnimi gledavci je bil nek imeniten mož. Ta bi bil tudi rad kaj storil za mučence; ker pa ni vedel kaj, je stopil k malemu Jakcu in ga je hotel na rame djati, da bi ga nesel po blatni poti na morišče. Deček pa mu reče: „Ali je Jezus jahal, ali vozil se k smerti na križu? Menim, da ne. Tedaj pusti tudi mene, da grem peš umrét. Sej po trudu pride počitek.“

Ta modri lepi odgovor je še le prav vnel blagega moža. Zdaj zgrabi z močno roko šibkega mučenca, in ga nese; nič mu ne pomaga braniti se.

Komaj pridejo mučenci na morišče, kar prihitijo od vsih strani kristjani, kakor da bi jim bil kdo ukazal, se pobožno dotikajo robú mučeniške obleke, in si celo male kosčke odrezujejo, da bi jih imeli kot svetinje v svetem spominu. Mučenci, se vé, da se branijo, pa ne pomagá nič.

Na morišči je bilo postavljenih osem lesenih stebrov in na stebrih streha z bičjem in slamo krita. Okrog in okrog je bilo kupe derv in drugih vnetljivih reči, da bi se ogenj polagoma mučencem približal in počasi žgal sveta trupla.

K tem stebrom privežejo mučence. Med privezovanjem hiti še eden na streho in začne zbrani množici tako ginljivo pridigati, da se začne vse jokati in ihteti, da se njegov glas ne more več slišati med obilnim jokom. Potlej stopi spet doli in se dá krotko privezati k steburu.

Zdaj začnejo vojščaki na vseh stranéh zažigati; okrog stoječi kristjani zapojejo svete molitve; mučenci se začnejo peči, pa ves čas hvalijo Boga in se med seboj opominjajo k stanovitnosti.

Vezi, s katerimi jo bil mučenček Jakob privezan, pregoré, in on teče od svojega stebra po žerjavici k materi. Mati ga objamejo, rekoč: „Moj sin! ozri se proti nebesom; reci Jezus! Marija!“ Deček izgovori še trikrat te besede, potlej se zgrudi poleg matere na tla; kmali pade čezenj mertvo truplo materno.

Jakobova sestra Magdalena, dvajset lét stara devica, je stala nepremaknjena v plamenu, dokler ji ogenj ne prežgè vezi. Berž pa ko čuti proste roke, se sklóni, pobere žerjavice in si je dene na glavo, kakor bi se hotla s cvetličnim vencem venčati za nebeško ženitnino.

Tako je z grozovito smertjo pričalo osem blagih serc, koliko premore živa vera!

i) Ignacij

L. 1616 je umerl poprej imenovani cesar Dajfusama. Za njim pride na prestol njegov sin Ksogun, tretji preganjavec kristjanov.

Ta je dal en dan 52 kristjanov umoriti. Ta dan — 22. sept. 1622 — so potlej imenovali „veliki muče-

niški dan“. Do 30.000 kristjanov je prihitelo gledat mučenike, da bi vsled tacih junaških izgledov sami imeli več serčnosti in poguma.

Pred mesto Nangasaki na nek griček peljajo junaške spoznovavce, da bi tam nektere sežgali, druge pa obglavili. Med poslednjimi je bila portugalska gospa; njen mož je bil že prejšnje leto z ognjem umorjen. Imela je malega 4letnega otročiča; ime mu je bilo Ignacij. Še le pred letom ga je bil jezuit P. Spinola kerstil. Spinola je bil zdaj tudi med mučenci in je imel biti sežgan. Ko so beriči pripravljali vse, kar je treba za mučenje, je pater še zadnjikrat pridigoval; tu pa zagleda pred seboj imenitno portugalko in se spomni nje-nega otroka; ker ga ne vidi pri njej stati, vpraša, kje ima malega Naceta.

Zdaj vzdigne mati svojega ljubljence, ki je zraven nje stal, z obema rokama kviške in ga pokaže sv. misijonarju, rekoč: „Poglejte, pater, tukaj je; z menoj umerje in se veseli; Bogu ga hočem darovati; to mi je naj dražje, kar imam na zemlji“. Potlej pravi sinku: „Glej, dete, tam le so pater, ki so te storili otroka Božjega, prosi jih blagoslova“.

Mali poklekne, sklene ročice in prosi patra, naj ga blagoslovijo. Tu se začnejo vsi pričujoči na glas jokati.

Med tem je bilo vse pripravljeno in začne se morija. Najpred tridesetim glavo odsekajo. Perve tri glave se privalijo pred noge malemu Nacetu, pa se ne prestraši. Četerta glava je bila materna. Nacek jo vidi na tléh, — zdaj zaviha srajčko za vratom, pripogne vrat in mirno prestane smertni mahljej. Potem so še druge ob glavo djali. Slednjič so one počasi pekli in žgali, ki so bili na ogenj obsojeni, med njimi je bil tudi pater Spinola.

Preganjanje japonsko je terpelo še do l. 1645. V tem času so bili mučeni vsi duhovni po celi deželi in z njimi brez števila kristjanov. Cesar Togsogno je prepovedal, da ne smé noben Japonec dežele zapustiti; tudi od drugod ne smé nihče v deželo priti; in kdor je prišel, je moral na meji križ pohoditi, v znamenje, da ni kristjan. Tako je ostalo skor do naših časov. Še le l. 1857 smeli so Evropejci zopet v deželo. Našli so še

200.000 kristjanov, ki so na skrivnem živeli v katoliški veri. Kmali so zadobili več prostosti. L. 1861 je bila tam zidana in posvečena že prva katoliška cerkev. Vendar tudi zdaj še zmiraj ondotni kristjani veliko terpé in mučenje še ni popolnoma prenehalo. Naj nas taki priserčni izgledi kerščanske stanovitnosti spodbujajo, da bomo dolžnosti svoje svete vere vselej natanko spolnovali, ko bi bilo še tako težko in neprijetno!

15. Sv. Germana.

Kakorkoli so si ljudje različni po širokem svetu, v eni reči smo si vendar vsi enaki: srečni namreč bi bili vsi radi. Serce človeško je že tako vstvarjeno, da vedno hrepení in koperní po sreči. Zato je že sploh navada, da, če hočemo komu vošiti naj boljšo reč, vošimo mu veliko srečo, za god, za novo leto itd. Kadar se srečata dva prijatelja, je skor vselej prvo vprašanje: „Kako ti je kaj?“ Ko se ljubljeni otrok po dolgem ločenju iz tujega zopet verne na mili dom k skerbni staršem, je spet prvo sočutno vprašanje: „Kako se ti je godilo po svetu?“ In skor v vsakem pismu prosimo onega, kateremu pišemo, naj nikar ne pozabi odpisati: kako se mu godí, je li zdrav, zadovoljen itd.? In vedno le veselega sporočila radi pričakujemo, žalostnega se ustrašimo.

Vendar polna, neomejena in neprenehljiva sreča bo še le v nebesih: na zemlji se ne iznebimo vse neprijetnosti, ko bi se še tako radi; kajti sedanje življenje je vojskovanje, je le pripravljavanje za večni mir v nebeškem raji. Blagrovati smemo tukaj one, ki so si pridobili toliko kerščansko poterpežljivost, da iz ljubezni do Jezusa Križanega nekako lahkotno, celó z veseljem prenašajo naj večje terpljenje.

Tudi ti, mladi bravec, veš že za mnogokaj, kar bi rajše imel drugačno, boljše. Komaj si življenje dobro pričel, pa imaš že svoj križ: težko se ti zdi n. pr. vselej vbogati, zlasti če se kaj zopernega zapové; sitno se

ti zdi zdaj učenje, zdaj kako drugo opravilo; znabiti moraš občutiti celó revščino in njene nasledke: mraz, lakoto, zaničevanje itd. In če misliš, da bo potlej boljše, ko odrasteš, se jako motiš. Iz serca ti želim sicer vse dobro; vendar to ti moram že naprej povedati, da s tvojimi leti bodo rastle tudi in se množile tvoje zdaj še male nadloge in težave. Če hočeš tedaj biti moder in srečen za čas in večnost, privadi se prav zgodaj po-terpežljivosti po izgledu Izveličarjevem, ki je od svojega otročjega prezebanja v jaslicah do prebritke smerti na križi ves čas terpel, pa terpel kakor naj krotkejše jagnje.

Pa uřam, da bolje kakor moje besede te bode podučil izgled terpeče, pa vendar tako srečne svetnice Germane. Svetujem ti, še pozneje kterikrat beri njeno življenje, ako bi te poterpežljivost utegnila kedaj zapuščati.

a) V revščini rojena in vendar bogata.

Ravno je minulo 300 lét, kar je bila na južnem Francoskem v vasi Pibrak l. 1579 rojena deklica, ki si je v svojem življenji pridobila veliko svetost. Pri sv. kerstu so ji dali ime Germana. Očetu je bilo ime Lovrenec, materi pa Marija; pisali so se Cousin (Kuzén).

Pibrak ni daleč od lepega in imenitnega mesta Tuluza (Toulouse), kjer je sv. Tomaž Akvinski pokopan, blizo španjske meje, ne prav daleč od Lurda, sloveče božje poti.

Starši Germanini so bili bogaboječi, pa kaj ubožni. Vse, kar so imeli, je bila priprosta hišica z malim verdom, kjer je bilo nekoliko sadnega drevja. K temu še njiva in nekoliko ovác; to je bilo vse premoženje. Ovce so zaperali v star, že jako slab ovčnják.

Germana je bila tako slabotna in bolehná, da so menili, da koj bo umerla, ko so jo prinesli od sv. kersta. Vendar dete ni umerlo, je živeló; toda živeló skor v vednih bolečinah, ker je imelo celo življenje hudo bolezzen bramorjevo. Ta bolezen kri tako spridi, da se narejajo zdaj tu zdaj tam po životu pekoče bezgavke, otekline in rane.

Pač je bila milovanja vredna uboga Germanica: v hiši taka revščina, da je že v naj prvi mladosti čutila pomanjkanje; po telesu pa tolike navadno neozdravljive bolečine!

Vendar eno tolažbo v svoji nesreči, en zaklad, — neprecenljiv zaklad v svoji revščini, je le imela ubožica Germana. Imela je silno dobro, modro in iz serca pobožno mater. Dobra, v resnici blagoselčna mati je naj boljše bogastvo za slehernega otroka. Nikoli se ne more Bogu dovolj zahvaliti za to dobroto.

Komaj je Germanica jela hoditi in govoriti, že je kazala nenavadno pobožnost. Mati so jo učili veliko in pobožno moliti v čast britkemu terpljenju našega Gospoda in k preljubi Materi Božji. Pa tudi sami so večkrat prav priserčno v solzah molili za svojo ljubljenko, malo Germanico; in sami so ji bili naj lepši izgled kerščanskega življenja. Nikoli ni slišala iz maternih ust nobene jezne ali pregrešne besede, nikoli ni vidila svoje revne matere nepoterpežljive, nikoli jih ni slišala pritoževati se, ali celo kregati se ali zaničevati koga.

O koliko premore pobožna molitev verne matere in pa njen lepi izgled!

Kako lepo je rastlo dobro dete poleg dobre matere! Telo, res da ni bilo zdravo in terdno, a tem lepše so se razvijale njene mlade dušne moči. Skoraj ni bilo pri njej zapaziti tistih otročjih slabost in napák, ki so nasledek izvirnega greha, in se le prerade kažejo tudi pri sicer dobrih otrocih. Nikoli se ni tudi v naj manjši reči zlagala; nikakoršne samoglavnosti in upornosti ni bilo pri njej. Zmiraj je bila krotka, ljubeznjiva in dobrotljiva; in tako hitro je vedila vbogati mala Germanica, kakor bi bila že na očeh uganila misli svojih staršev.

Rada je pomagala in stregla materi, kolikor jim je mogla pri teh letih. Ko so prišli oče od dela, precej je vesela pritekla in jim postregla z vso ljubeznijo in detinsko priserčnostjo, kakor je vedela in znala.

Kadar pa ni bilo družih opravil, poskerbela je za svoje mlado serce. Mater je prosila, naj jo učijo molitvic, naj ji pripovedujejo terpljenje Jezusovo, ali pa kaj lepega o Materi Božji, o angeljih in svetnikih; ali pa

je zapela kako detinsko pobožno pesmico. Če niso imeli mati časa se ž njo ukvarjati, je pokleknila Germanica na tla uborne izbice pred podobo Matere Božje in molila je rožni venec ter druge molitvice, ki se jih je bila naučila od dobre matere.

Kadar so ji mati pripovedovali bitko terpljenje Jezusovo, je potočilo blago dete marsiktero gorko solzico.

Do ubožcev je bila Germanica polna sočutja in usmiljenja. Čeravno še tako majhina, si je zanje jedi pritergovala. V kuhinji je imela v omarici poseben prostorček, kamor je spravljala vse, kar je prihranila za reveže. Kaj radi so ubogi prihajali v to uborno hišico, ker so vedeli, da v njej bivajo dobroserčni, usmiljeni ljudje, kateri, čeravno sami revni, vendar radi in s tolaživno ljubeznijo podelijo, kolikor uterpé.

Mala Germana je imela do revežev tako dobro serce, da se solz ni mogla zderžati, kadar jih je gledala, posebno če so bili kako telesno pohabljeni, kruljevi. Jokala se je z jokajočimi in vesela je bila z veselimi. Vsak njen darček je bil tako rekoč v kerščansko ljubezen zavit, predenj ga je dala.

Sv. Duh jo je pa tudi večkrat nagibal, da je revežem še dušno dobroto delila, ne samo telesne. Če so se ubogi pritoževali, da jim je tako hudo in morajo toliko terpeti, jela jim je tako gorko in prepričavno, tako serčno in lepo govoriti o Jezusovi revščini, da so bili mnogi nadložni potolaženi in so se v serce ginjeni jokati začeli.

O to je bil dober otrok, ki je želel le družim terpljenje lajšati, za svoje grozovito terpljenje pa se še zmenil ni. Germana je čutila mnogokrat tolike bolečine vsled svoje bolezni, da se je morala nekatere dni na posteljo vleči. Pa vse je preterpela s pravim otročjim veseljem. Nihče ni slišal pritožbe, le besedice ne, iz njenih ust.

Ko je bila Germana sedem lét stara, se je naenkrat vidno zboljšal njen žalostni stan. Jela je rasti in čutila se je vedno močnejšo. Na njenem obrazu je bilo videti nekaj posebno častitega, nekaj nadzemeljskega, nebeškega; kakor bi ji lepa duša skoz oblačeno obličje posijala. —

Po vaseh tistega kraja takrat še večidel ni bilo nobene šole. Če je pa kje bila ktera, je bila za dečke, za deklice le prav redko kje. Germana ni nikoli vidila nobene šole.

Ob nedeljah popoldne pa so se vsi otroci zbirali v cerkvi. Tu so jih duhovni podučevali v kerščanskem nauku. K temu poduku je blaga Germanica silno rada in pridno hodila. Neizrečeno je bila pazljiva; le očesa ni odmaknila od ust mašnikovih. Razlago verskih resnic si je tako zapomnila in sploh je kazala toliko razumnost v božjih rečeh, da so gospod kar stermeli in bili so silno veseli tako pridne in blage deklice. Če jim noben otrok ni znal odgovoriti kakega vprašanja, Germana je gotovo znala povedati, pa kako lepo, kratko in razločno.

Njena goreča pobožnost, njeno točno znanje, njeno ljubeznjivo krotko vedenje: vse to je bilo duhovnemu pastirju tolikanj všeč, da so jo odločili za prvo sv. obhajilo, čeravno je bila še le osem lét stara.

Ko je Germana to zvedela, je bila njena duša s toliko radostjo napolnjena, da je pokleknila pred podobo Matere Božje in v solzah detinskega veselja se zahvaljevala svoji nebeški Materi. Kajti po sv. obhajilu je že več časa hrepenela, pa v toliki mladosti še ni pričakovala te sreče. Vendar to njeno obilno veselje se zdaj še ni spolnilo. Bog je drugač odločil.

b) *Mesto prvega — zadnje obhajilo.*

Še eno serce je bilo, ki je z enako radostjo čutilo veselo novico, da pojde Germana k prvemu sv. obhajilu. In to serce, ki se je z radostno deklico prvega sv. obhajila tako veselilo, je bilo preblago serce njene dobre matere.

Menim, da je malo tako ginljivih prizorov, kakor mora ta biti, če istinito pobožna mati svojega preljubega otroka, ki je prepričana, da je še ves nedolžen, vidi pervikrat pri sv. obhajilu in se pri tem v živo spominja tistega blazega trenutka, ko je bila tudi sama pred toliko in toliko leti pervikrat sprejela Jezusa Boga v svoje deviško serčice!

Pa oh! — Germanina mati niso ućakali te zaželjene in že napovedane sreće, da bi bili vidili svojo tako serćno ljubljeno, angeljsko nedolžno hćerko prvi-krat pri mizi Gospodovi!

Kmali potem, ko je bila prihitela Germana domu z veselim sporoćilom, da pojde k prvemu sv. obhajilu, kmali potem je njeno mater napadla bolezen — huda bolezen — zadnja bolezen! Vse zastonj; Germana ni imela nič več ćasa hoditi k poduku za prvo sv. obhajilo: kdo bi bil pa skerbel za nevarno bolno mater?

Zelo rada je sicer stregla materi; toda misel, da letos ne pojde še prvi-krat k sv. obhajilu in misel, da bi serćno ljubljena mati, njen edini zaklad na zemlji, za to boleznijo utegnili še celo umreti — oh, to je bila prebritka misel, ki se je za ubogo sirotico res prekmali vresnićila.

Bogu se smili! dobro dekletce je tako goreće prićakovalo, da pojde še tisto leto z družimi otroci k sv. obhajilu, — oh zdaj pa mora z objokanimi oćmi gledati, kako ćastiti gospod župnik mesto njej prvi-krat, podelijo njeni materi zadnji-krat presv. Rešnjje Telo, za zadnjo popotnico! Tudi to je morala gledati, kako so priserćno mater v sv. poslednje olje devali; tudi to je morala slišati, kako so že vsi njeno bližnjo smert napovedovali!

Pa ne bom natanćniše opisoval zadnje ure blage matere; sej umiranje je bilo že pred 300 leti enako resno in pretresljivo, kakor je še sedaj!

Lahko si mislimo, kako goreće je dobra gospodinja molila tiste ure po zadnjem sv. obhajilu za svojega moža, za ljubo hćerko, zlasti pa za-se, za svojo dušo, ki ima zdaj zdaj stopiti pred sodnji stol Božji; lahko si mislimo, kako so umirajoća mati še enkrat poklicali Germano k smertni postelji, ji dali zadnje nauke, potem pa materni blagoslov, kako so od ljubljenega moža slovó vzeli, kako verno svojo dušo priporočali Bogu, Mariji, angeljem in vsem svetnikom; lahko si mislimo, kako britkosten je bil za vse prićujoće zadnji materni zdihljej, kako tužno je bilo merliško zvonjenje in kako so na dan pogreba ljudje milovali zlasti blede in objokano sirotico Germano itd.

Vse to, kakor je rečeno, zapustimo in hitimo berž pogledat, kako se je Germani godilo po materini smerti.

c) *Mlada beračica.*

Pred smo že povedali, da Germanica ni nikoli hodila v šolo, a prišla je zdaj v neko drugo šolo, iz ktere jo je še le smert rešila — v šolo terpljenja.

Po materini smerti so prišli zanjo hudi hudi dnevi. Bog je hotel to čisto zlato še bolj očistiti z ognjem britkosti.

Pred je sicer tudi že marsikaj imela prestati, zlasti zarad svoje bolezní; pa imela je poleg sebe ljubeznjivo tolažnico, skerbno mater, ki so jo učili vse britkosti darovati Jezusu in Njegovi Materi. Zdaj pa tisto dobro serce hladna perst pokriva tam na cerkvenem pokopališči. Večkrat gre Germana obiskat mili grob svoje nepozabljive matere. Z lepimi cveticami ga venča, napaja pa s svojimi gorkimi solzami. In čudovito tolažbo čuti v svojem otročjem sercu.

Oče Lovrenec so bili zdaj vdovec. Osemletna šibka deklica jim pač še ni mogla sama gospodinjiti. Zato najmejo deklo. Ker pa ne morejo velikega plačila dati; vzamejo v službo neko staro osebo, ki ni bila več za težka dela. Ta pa je bila hudobna, zoperna, prepirljiva ženska, čudna, samoglavna in sitna, ravno nasprotna lastnost ranjce matere. Ubogi otrok mora neizmerno veliko prestati pred to neblago deklo. Kolikrat je uboga sirota po nedolžnem zmérjana, po krivici strahovana in zaničevana!

Pa Germana vse krotko poterpí. Očetu kar besedice tega ne pové, koliko mora preterpeti od malopridne dekle. Ni hotela mirú kaliti in krega napravljati v hiši; raji je molila za razžaljivko. Vse je voljno in tiho preterpelo to dobro serce iz ljubezni do Jezusa in Marije!

„Bodi ti zdaj moja Mati!“ je Germana molila in prosila Mater Božjo ob materini smerti. K Njej se je tudi zdaj vselej zatekala v hudih britkostih; Njej na čast je veliko in priserčno molila!

Pa boste vprašali: Ali Mati Božja ni pomagala ubogi siroti?

O pač, pomagala je. Po nekoliko meseih je bila dekla vsa spremenjena. Začela je čislati in spoštovati poterpežljivo in bogoljubno Germano. Čedalje mirniša je bila, tako, da je bilo slednjič deklici dobro pri njej. Staro merzlo serce se je ogrelo pri mladi lepi duši angeljsko dobre deklice, kakor se bolnik ogreje na spomladanskem solncu.

Vendar kdor hoče bogoljubno živeti, ne ostane dolgo brez križa. Tako tudi Germana.

Neprevidoma ji oče zbolijo. Z očetovo boleznijo preneha delo in z delom ves zaslužek,* da kmali še za potrebno hrano ni. Germana si na vso moč prizadeva lepo streči bolnemu očetu.

Pri tem pa še Germana sama zbolí. Pa če tudi ta bolezen ni dolgo terpela, je vendar zapustila dobri deklici žalosten nasledek, — oterpano roko za vse življenje.

V pričetku bolezní so dobri sosede in usmiljeni prijatelji donašali hrane bolnemu Lovrencu. Ker je pa bolezen dolgo terpela, so se ljudje naveličali dalje podpirati zapuščenega bolnika.

Stari dekli ni bilo več mogoče plačevati zaslužka, čeravno je bil majhen; zato zapusti hišo, bolnega moža in nadložno, polhromo deklico.

Revščina v uborni hišici je velika in nastaja še večja, ko otrok ne more nikjer več hrane dobivati za se in za bolnega zapuščenega očeta. Slednjič ne ostane družega, kakor iti prosit — beračit.

„Oče“, prosi usmiljena deklica, „oče dovolite mi, svojemu otroku, naj grem po vasi miloščine prosit za vas.“

„Kaj si izmišljuješ, Germana; tvojega očeta bi moralo biti sram. Ne, tega mi ne smeš storiti, ne dovolim ti“, odgovori ubogi mož.

„Ubog biti brez zadolženja, sej to ni sramota“, pravi Germana. „Mili Zveličar je bil tudi reven in Njegova blažena Mati tudi. Ranjca mati so mi večkrat pravili. In veliko svetnikov si je še prostovoljno izvolilo revščino in šli so prosit za se in za druge. O le dovolite mi, ljubi, dobri oče, naj grem za vas prosit milošnje.“

Slednjič oče dovolijo, če tudi s težkim srcem.

„Oče, blagoslovite me za to moje opravilo“, prosi dobri otrok.

Oče blagoslovijo blago Germano z derhtečo roko, s solzami v očéh. Poklekne še pred podobo Marijno in prosi tudi svojo nebeško Mater blagoslova, rekoč: „Blagoslovi me, preljuba Mati, s svojim Sinom!“

Kmali je skusila, da je beračiti grenek posel. Veliko ljudi ni hotelo verjeti, dares prosi za bolnega očeta, ki so brez zadolženja prišli v revščino. Mnogo grenkih očitanj je morala slišati. Pohlevno in tiho je ponižna deklica vse preslišala, kakor krotko jagnje.

V popisu njenega življenja se to po besedi tako le bere: „Primerilo se ji je mnogo krivic in zaničevanja. Nekteri so jo zmerjali z lenobo. Rekli so brezbožno, da v cerkev pač more letati in roke sklepati, delati pa noče. Vendar vernivši se k bolnemu očetu, je prinašala živeža in nekaj denarja za zdravila. Očitanje kmetov je poslušala z veliko mirnostjo in je čutila v sercu sladko veselje in tolažbo. Očetu ni pravila nič teh zopernosti, ki so jo zadevale, ni jih hotela žalostiti.“

Oče Lovrenec zopet ozdravijo. Zdaj pa nič več ne dovolijo otroku prositi. Kadar se more z delom kruh služiti, je beračenje grešna goljufija.

Zdaj je bila Germana rešena pustih obrazov in hudih besedi onih terdoserčnih ljudi, ki neradi dajajo, rešena mnogega zaničevanja in poniževanja.

Toda še vse hujše je prišlo.

d) *Huda mačeha.*

Kmali je prišel v Lovrenčevo hišo drugi velik križ, ki je bil zlasti silno težak za mlade rame bolehnih sirote Germane. Zarad gospodinjstva so bili oče Lovrenec primorani še enkrat se oženiti. Germana je dobila drugo mater — mačeho, ki prav nič ni bila podobna njeni ranjci pravi materi.

Preden j dalje pripovedujem, moram opomniti, da ime mačeha je sploh po krivici v tako slabem slovesu; mnoge mačeha so silno dobre žene, prav poštene in verle matere, skerbne za dom in za vse otroke. Zeló

krivično bi tedaj bilo vsim očitati in oponašati, če so bile kedaj ktere menj vestne in blage med njimi (kajti v nobenem stanu niso prav vsi dobri).

Vendar ravno te mačeha, ki jo je dobila Germana, nikakor ne moremo dobrim prištevati. Bila je sicer terdna in zdrava, zelo delavna ženska, a bila je tako skopa, da še potrebne hrane ni privoščila bolehnih deklic. Bila je lakomna in čudna, samoglavna in prepirljiva, brez prave pobožnosti. Kmali je nastalo v hiši narobe-gospodarstvo, tako kakoršno je v tistih hišah, kjer kaka hudovoljna žena gospodari, mož pa bojzljivo vboga.

O koliko je morala bolehnih sirotica Germana preterpeti!

Že precej perve dni, ko je mačeha prišla k hiši, ni imela za ubožico lepega očesa, nikar še dobrega maternega serca. Sovražiti in zaničevati je koj začela ubogo slabotno in hromotno deklico. Nikoli ji ni mogla deklica vstreči, nobena njenih besedi ji ni bila prav. Tepenje in zmérjanje — rekel bi — je bil njen vsakdanji kruh, ki ga je prejemale iz terdih rok hudoserčne nove matere.

Hudo mater so pozneje jeli posnemati tudi njeni otroci in so tudi žalili ubogo Germano. Prav gerdo so se obnašali do nje; dajali so ji žaljive primke, spakovali se ji, po krivem jo dolžili in tožili pri očetu in materi, žalili so jo kakor so vedili in znali.

Nikogar ni bilo več v hiši, ki bi bil Germano rad imel in branil — oh, še oče ne! Dali so se preslepiti in pozabili so svoje obljube pri smertni postelji njene dobre matere, pozabili tudi njene velike ljubezni, s katero jim je v boleznih miloščine prosila in tako ljubeznjivo stregla: raji so imeli druge zdrave in terdne otroke; bolnica Germana je bila povsod zadnja. Kakor jagnje je bila v sredi med volkovi in še očetova roka je ni branila vselej. Njena edina tolažba je bila pri Jezusu in Mariji, in pri ljubi materi v nebesih, ktere se je tolikrat spominjala.

Mačeha je zapovedala, da mora Germana vsak dan, po zimi in po leti, goniti ovce na pašo, zdaj po planotnih, zdaj po brežnih in gozdnih pašnikih. Pa tudi na

paši ni smela biti slabotna deklica brez dela, morala je še prediva seboj jemati in prestiti pri ovčicah.

Opoldne ni smela domú prihajati, da bi z družimi otroci južinala, marveč zjutraj je dobivala seboj kos kruha za celi dan.

Kadar je zvečer ovčice domú prignala, je bila spet neprijazno sprejeta.

V tistih južnih krajih namreč, kjer je živelá Germana, ni zima tako huda. Morala je tudi po zimi pasti ovce; saj tudi po naših krajih mnogokrat po zimi pasejo ovce in koze, kadar sneg odkopni po solučnatih bregovih. Če so tedaj v mokrem in merzlem vremenu perstje oterpnili in so bile ovce bolj nagajive, ni mogla toliko napresti kakor po leti. In zmerjanja pa karanja ni bilo ne konca ne kraja: „Ti si leno in nemarno dekle, ki ne maraš nič delati itd.“ Večkrat je bila revica celó tepena.

Pa ta nečloveška žena je šla v svoji grozovitosti še dalje. Čeravno bolehavost Germanina ni bila nalezljiva in nevarna, ji je vendar prepovedala v hiši prenočevati. Rekla je, da bi utegnili otroci od nje bolezen dobiti, in pa da bi ne bilo dobro, če bi oni, tako veseli, morali poleg sebe gledati tak žalosten strah. Uboga, zapuščena deklica je tedaj v ovčnjaku med ovcami spala — po leti in po zimi!

Pri vsem tem je ostala Germana mirna in zadovoljna; njeno serce je vživalo tisti mir, ki ga svet ne more dati, pa tudi ne vzeti, ktereга daja Jezus le svojim izvoljenim.

Tudi zastran uborne obleke so jo drugi otroci zaničevali. Pa še bolj so jo zasramovali in zasmehovali zaradi njene nenavadne pobožnosti.

Kadar je namreč pobožna pastarica zjutraj zgodaj prignala svojo čedo na pašo, vzela je ven Matere Božje svetinjo, ki jo je bila dobila po ranjci materi, in obesila jo je na kako drevo ali pa na germ. Pokleknila je ter tam v samoti dolgo molila vsegapričujočega Boga, prisserčno častila Marijo, na katero jo je vedno spominjala svetinja, dragocena zapuščina nepozabljive matere.

Ko je zjutraj v vaški cerkvi zvon prijazno klical in vabil pobožne k sv. maši, je Germana v zemljo za

sadila svojo pastirsko palico in ovčicam velela, naj se mirno okrog palice pasejo, dokler je ne bo nazaj. Potem je hitela v cerkev in je bila z veliko pobožnostjo pri naj svetejši daritvi. Po sv. maši pa je precej spet tekla k svojim ovčicam, ktere je vse skupaj našla na tistem kraju, kjer je bila pred palico v tla zasadila. — Velikrat je po kmetih grešna nemarnost, ker se ne skerbí, da bi pastirji hodili k Božji službi ob nedeljah in praznikih, dasiravno bi se to zgoditi zamoglo.

Pač je bila Germana krotka, dobra in nedolžna pastarica, kakor jagnjeta, ki jih je pasla; in vendar so jo malovredni ljudje zaničevali, beržkone marsikteri zato, ker jim je bila tolika gorečnost glasno očitanje njihove dušne mlačnosti in oterpujenosti. Rekli so ji, da je hinavka, da je postopavka, ki le zato hodi v cerkev, ker se dela boji itd.

Kje pa je hotela zapuščena sirota pribežališča in tolažbe iskati, če ne pri milem Jezusu, ki iz tabernakeljna vsem kliče: „Pridite k meni vsi, ki terpite in ste obteženi, jaz vam bom polajšal!“ — Kako so vendar čudni tisti ljudje, ki Jezusove sladke ljubezni ne poznajo!

Ali pa res ni bilo nobenega človeka na svetu, kateri bi bil znal po vrednosti ceniti dragi biser, ki je bil skrit pod zakerpano obleko zaničevane pastarice? boste vprašali.

Kakor je bila tudi sploh zaničevana doma in drugod; nekdo je vendar le bil v vasi, ki je poznal in vedel ceniti to žlahtno serce. Blagi gospod župnik, pravi Kristusov namestnik, edini so poznali in razumeli to lepo dušo; le pri njih ni zastonj tolažbe iskala; pri svojem dušnem pastirju je uboga ovčarica prejemala obilno tolažil, ne človeških, marveč nebeških. Z ljubeznjivo skerbjo in marljivostjo so jo pripravljali za prvo sv. obhajilo. Veliko usmiljenja in poterpljenja je bilo treba, ker je le takrat mogla k poduku priti, kadar ni pasla; bilo je pa tudi veliko veselje za čestitega duhovna videti, kako goreče se pripravlja naj boljši otrok izmed vseh v njegovi duhovniji za prvo sv. obhajilo, kako željno pričakuje to naj ljubeznjivše jagnje izmed njemu izročene čede tistega trenutka, ko ga pervikrat v presv.

Zakramentu obišče Jagnje Božje, ki odjemlje grehe sveta! Večkrat so bili sami do solz ginjeni, ko so pre-mišljevali njeno plamtečo pobožnost, njeno živo vero, njeno detinsko ponižnost, neslišano poterpežljivost in nedolžno spokornost, zraven pa še britko kesanje!

Potem so ji dovolili vsako nedeljo pristopiti k mizi Gospodovi, ker jim je za tako skerbno pripravljanje za prvo sv. obhajilo zadostno kazalo, kako sveto je njeno mišljenje in vedenje. In to ji je bilo preobilno plačilo za vse, kar je morala hudega terpeti.

Da je imela zdaj tudi zastran pogostega obhajila marsikako grenko preslišati, to se takó vé; pa vse zaničevanje je bilo le v njeno korist. Kadar te zastran dobrih del zasmehujejo in zaničujejo, takrat so tvoja dela čisto zlato ali demant; dobra dela pa, ki jih brez težav opravljaš, za ktera si še morebiti pohvaljen, se dajo primerjati le srebru.

Zveličar sam pravi: „Blagor vam, če vas zavoljo mene zaničujejo, preganjajo in vse huđo lažnjivo zoper vas govoré. Veselite se in veselja poskakujte, ker vaše plačilo bo obilno v nebesih!“

e) *Srečna pastarica.*

Kdor je kdaj bil ali je še zdaj za pastirja, mi bo rad priterdil, če rečem, da pastirski stan je velikrat težaven stan, da pastirska služba je pogosto dosti sitna služba. Vsako jutro na vse zgodaj vstajati; dan na dan ne med ljudmi, marveč med nepokojno živino v samoti živeti; v slabi, zakerpani obleki prenašati vročino in mraz, dež in nevihto; ves ljubi dan z utrujenimi nogami in velikrat s praznim želodcem stopinje pobirati za nagajivim blagom; kakor pravi brambovec vedno s šibo v roki odganjati nikdar neugnanega sovražnika, da ne škoduje travnikom in polju; nazadnje pa, če ni vse prav, še kregan in zaničevan biti: to je huđa, prehuđa šola! Zato se ni čuditi, če mlad pastir komaj pričakuje tiste dobe, ko bo smel oddati svojo pastirsko službo mlajšemu bratu ali mlajši sestrici! Uboga Germana pa take spremembe ni čakala, marveč ostala je priprosta pastarica prav do svoje sladke smerti.

Pa pobožnost, pravi sv. Pavel, je za vse dobra; zato je bogoljubna Germana vživala nezmerno veliko tolažbo in veselje tam, kjer čutijo drugi le otožno žalost in dolgočasno zopernost. Pobožen kristjan je namreč takrat naj bolj vesel, ko je sam, ko se more v tihi samoti prav priserčno pogovarjati z Bogom, z Marijo, z angelji in svetniki.

Tako Germani na samotnem pašniku ni bilo nikdar dolgočas, ker je imelo njeno serce zmiraj pri sebi družbo, — naj lepšo, nebeško družbo. Široki pašniki, travniki, polja in gozdi na okrog so se ji zdeli kakor velikanski tempelj Božji. — Sv. Avguštín je nekđaj rekel: „Vse kar v naravi vidim, vse vse mi kliče: „ljubi Bog!“ tako je tudi blago pastarico vsaka stvar spominjala Boga in njegove neskončne modrosti in ljubezni.

Vsaka cvetlica, germovje, sleherno drevo, leteči ptiček, jaguje na paši, bistra voda v potoku, urni oblak, žarko solnce, tisučerne zvezdice zvečer na nebu: vse to je vnemalo njeno dobro serce, da je neprenehoma hvallila in molila dobrotljivega Boga in se veselila njegovih veličastnih del.

Tako premišljevanje in občudovanje krasne narave in pobožno češčenje mogočnega Stvarnika jo je pa tudi obvarovalo mnogoverstnih nevarnosti, ki prežijo na ubogo dušo mladega nedolžnega pastirja. Kadar se namreč živinica lepo mirno pase, takrat pastirji lenobno postopajo, rekel bi, da takrat lenobo pasejo. Lenoba pa je začetek vseh hudobij. Marsiktero blago serce se o pastirovanji popači; včasih se ktero tako ostrupi, da se pozneje ne more z lepo ozdraviti.

Tudi v Pibraku niso bili vsi pastirji dobri; nekteri so se tako slabo vedli, da so morali angelji varhi žalostni se od njih obračati. Dobra Germana tedaj ni bila brez skušnjav. Njeno zasluženje in zdaj nezmerno veliko plačilo v nebesih je to, da je skušnjave hrabro premagovala.

Prišli so sicer sem ter tje malovredni otroci k njej, da bi se pogovarjali in igrali ž njo. A ko je slišala nekatere napačne besede, med temi celo kletve, se ni hotela kar nič več pečati ž njimi.

To, kaj pak, da jih je jezilo, jezilo tudi tisto, da je izvoljena deklica toliko molila, pa tako rada bila sama. Mnogokrat so prišli nalašč ji nagajat in jo zasmehovat.

Pa v vojski večkrat tudi slabejši zmaga, ker mu Bog pomaga. Germana se namreč ni jezila, ni hudega povračevala s hudim; marveč tako krotko in modro je odgovarjala na žaljive besede, da so se mladi razžaljivci sramovali in so boljši odhajali, kakor pa so bili prišli. Pri njej se je vresničila Zveličarjeva beseda: „Blagor krotkim, ker zemljo bodo posedli.“

S krotkostjo in ljubeznijo je mnoge tako poboljšala, da so jo jeli spoštovati. Jeli so se otroci mnogoštevilno zbirati okrog nje, pa ne zato, da bi jo zaničevali kakor préd; marveč, da so se od nje učili, da so molili ž njo. Take otroke pa je rada imela; teh se ni ogibala.

V eni reči so bili tisti Pribraški otroci, kakor se bere, srečniši memo marsikterih naših, v tej namreč, da ob nedeljah jim ni bilo treba pasti, so imeli zapovedani počitek kakor odrasli verni! Celó huda mačeha je Germani dovolila nedeljski mir. Ta dan je bil za Germano dan nebeškega veselja, dan rajskega mirú! O kako iz serca bi želel kaj tacega tudi našim, v dušnem obziru večkrat tako zeló zanemarjenim pastirjem in pastaricam!

Kar si je Germana ob nedeljah in praznikih pri pridigi in kerščanskem nauku v sercu ohranila, to je med tednom razkladala drugim otrokom, ki si niso mogli tako zapomniti in tako razumeti, kar so slišali v cerkvi. Tako je postala naj žlahtniša dobrotnica, ker je s toliko vnemo opravljala dušna dela usmiljenja.

Tako lepo je znala učiti in tako ginljivo pripovedovati, da so sploh otroci z velikim veseljem poslušali mlado učiteljico. Še čez veliko lét so stari ljudje s solznimi očmi pripovedovali, kako lepe so jim bile tiste ure!

Ves drugi duh je prišel med otročji svet v oni vasi in v okolici. Glejte, koliko stori en sam istinito dober, bogoljuben otrok! Kakšno škodo pa napravi en sam hudoben brezbožen otrok za celo sosesko? Kdo bi mogel popisati!

Mnogi otroci so začeli po večkrat hoditi k spovedi in k sv. obhajilu. Veliko staršev je pričalo, da so jim postali otroci, kar Germano poslušajo, mirniši in krotkejši, vbogljivši in pridniši. Tako so jeli celó odrasli ljudje ubogo pastarico spoštovati in ljubiti, čeravno so jo pred prezirali in celó zaničevali.

O da bi bila v vsaki vasi taka Germana! še bolje, ko bi jih bilo več!

Germana ni hodila v nikakoršno šolo, ni znala brati ne pisati; in vendar je znala tako lepo in vspešno učiti! Od kod tolika modrost? — Z veliko vnemo in pazljivostjo je poslušala nauke duhovnov, jih potem pridno premišljevala in se skerbno prizadevala po njih živeti; njeno prizadevanje je obilno podperal sv. Duh s sedmerimi darovi in tako so se pri njej spolnile Jezusove besede: „blagor jim, ki so pravice lačni in žejni, ker nasiteni bodo!“ Njeno deviško serce je bilo napolnjeno, tako rekoč nasiteno, z nebeškimi mislimi in čutili, da za posvetne norčije in nečimernosti ni bilo prav nič prostora v njem. Toraj ni bilo družega treba, kakor spregovorila je, — in slišali so naj lepše nauke vsled pregovora: „Česar je polno sercé, to tudi iz ust gre“.

O kako bi moralo sram biti mnogo naših šolarjev in šolaric, kateri toliko časa v šolo hodijo, pa so vendar večkrat v verskih rečéh tako nevedni, v obnašanji pa tako divji!

Germano so tedaj začeli spoštovati in čislati vsi, kateri so jo poznali. Le mačeha je ostala do nje še merzla in terdoserčna. Sveta deklica je morala še zmiraj vsako noč počivati na merzlem pri ovcah v hlevu in mnogo zaničljivih besedí slišati.

Molčala je, pa terpela z veseljem. Celó sosedje so bili nejevoljni in so godernjali, tako se jim je smilila. Germanino serce pa je bilo tako polno Božje ljubezni, da v njem ni bilo prostora za jezo, nejevoljo ali kaj enacega. Sv. Duh ji je dodelil poleg družih darov tudi v obilni meri dar moči.

f) Velika pred Bogom.

Blizo vasi Pibrak-a je bil takrat zaraščen gozd. Posebne poti do njega ni bilo; med vasjo in gozdom je

tekel velik, širok potok, ki je gostokrat tako narastel, da je voda čez bregove stopila. Mostu ni bilo čezenj, še bervi ne. Vendar je Germana naj rajše v ta gozd zaganjala svojo čedico, zato ker je bilo tam za dróbnico obilno prav dobre paše, in pa zato, da je bila sama in se je lože z Bogom pogovarjala. Navadno je bila voda, ker je bil potok precej širok, bolj plitva in se je lahko prebredla; tudi ovce so lahko hodile čez njo.

Drugi otroci niso gonili v tisti gozd na pašo; bali so se volkov. Tu se je nekaj prav posebno čudnega zgodilo. Bog je očitno pokazal, kako draga mu je Germana, kako velika je v njegovih očéh od ljudi zapuščena deklica.

Neko jutro je bila Germana že na vse zgodaj z ovcami v gozdu. Naenkrat vstane nevihta in tak nalív, da je voda kar v potokih tekla po bregovji.

Zdaj zasliši zvon, ki jo kliče k sv. maši. Kakor je bila že dolgo časa vajena, hoče tudi to jutro v cerkev hiteti. Berž zasadi pastirsko palico v zemljo, ovčicam ukaže, naj le lepo skupaj ostanejo, dokler se ne verne, ter se urno in veselo spustí proti cerkvi. Pride do potoka. Močno je narastel po gorskih pritokih vsled silnega dežja. Koj sprevidi, da danes ne bo mogla prebresti. Kaj storiti? Nazaj noče, ker jo tako močno vleče v hišo Gospodovo k naj svetejši daritvi.

Priprosta, kakor golobček, si misli blaga deklica: „Ljubi Bog, ki stori, da se voda sterdi in v led spremeni, kadar je mraz, mi tudi zamore pomagati, da pridem čez vodo. Sej grem k sv. maši!“

V takem zaupanju naredí sv. križ in vsa serčna se spustí v derečo vodo. In glej — voda se ne vdira pod njenimi nogami, brez naj manjše škode pride poverhi vode na drugo stran tako lahkotno, kakor bi se bila voda mahoma spremenila v terda tla!

Z veliko pobožnostjo in priserčno hvaležnostjo je bila pri sv. maši, potlej pa spet hití po ravno tisti poti nazaj k svojim ovčicam, ki so se še vse skupaj mirno pasle, kakor jih je bila pustila. Enake čudeže beremo večkrat v življenji svetnikov.

Ta čudež je Bog storil, da je poveličal ponižnost sv. Germane. O tem čudežu ni sama nikomur povedala

ne besedice. V svoji detinski priprostosti si je mislila, da to ni nič tako posebnega: da ljubi Bog ji je namreč hotel le pomagati, da je k sv. maši šla. Pa čudež se je ponavljal in ni mogel zmiraj ostati skrit pred ljudmi.

Neki dan je bila spet voda zelo narastla v gozdnem potoku. Kmetje, ki so bili šli v gozd derva sekati, so hoteli iti spet domú. Pa pridši do potoka, sprevidijo, da jim nikakor ni mogoče ga prebrsti. Sklenejo tedaj po daljni poti čez hrib se vrniti v vas.

Pri tej priči zagledajo Germano. Kakor kako bitje z onega sveta pride do potoka, naredi križ in gre čez, kakor bi bila voda zamerzla, ter hití proti cerkvi. Možje se ne morejo dovolj načuditi in stermé pripovedujejo po vasi, kaj so videli na lastne oči. Nekteri so jim verjeli na besedo, nekteri pa so jo hoteli sami opazovati.

Kmali se jim je namerila lepa prilika. Neko jutro je bila spet Germana z ovčicami v gozdu; kar se ulije huda ploha in potok tako naraste, da je kakor široka reka.

Možje opazovalci pridejo k dereči vodi, ko je imelo ravno k sv. maši zvoniti. Berž se poskrijejo za drevesa in po gostem germovji.

Germana res kmali pride, se vstopi pred šumečo vodo, naredí znamenje sv. križa in gre čez vodo, ter se že zmoči ne.

Zdaj ni mogel nihče več tajiti čudeža, ker so ga vidile take priče. Od ust do ust je šla ta neshšana novica, ne le po domači vasi, marveč tudi po okolici. Zapuščena sirota jela je daleč na okrog sloveti, mnogi so jo imeli za svetnico in so jo zelo spoštovali.

Neka nova dogodba je ljudi v tem še bolj poterdila.

Neki kmet gre po noči memo ovčnjaka, v katerem je Germana že dolgo dolgo prenočevala. Tu zasliši iz ovčnjaka neizrečeno prijetno petje, kakoršnega še ni nikoli slišal vse svoje žive dni. Ob enem zagleda med razpokami starega ovčnjaka presvitli blišč. Vstopi se bliže k steni, da bi notri pogledal, pa blešči se mu in ne more dalje gledati v bliščečo svetlobo, ki obdaja blagoserčno pastarico. Vidi jo klečati, roke ima proti

nebesom povzdignjene. Groza in sterjenje ga obide, trepetaje zapusti kraj čudežne prikazni.

Tudi to se je hitro na okrog razvedelo. Še bolj so jo zdaj ljudje spoštovali in ljubili. Tisti, ki so jo pred zaničevali in grajali, jeli so jo hvaliti; in glasno so začeli očitati Lovrencu toliko slabost, da oče pustijo naj boljšega otroka tako prehudo terpeti.

Mnogoverstno očitanje ni bilo zastoj. Vest se jim zbudí; živo se spomnijo tiste otročje ljubezni, s katero jim je dobra hčerka stregla v hudi bolezní, in miloščine prosila; pomislijo tudi, kako je bila vsikdar poterpežljiva in vbogljiva, da jih nikoli ni nič razžalila; mlajši otroci pa tolikrat. „To mora biti drugač“, pravijo, in mačehi prepovejo, da ne smé nikdar več nič žalega ji prizadjeti. S priserčno ljubeznijo hočejo zdaj vse popraviti, kar so pred zanemarjali. Prijazno ji velijo, naj zapustí hlev, kamor jo je bila mačeha spravila; naj hodi spet v hišo spat, kjer počivajo drugi otroci.

Toda čujte — Germana noče sprejeti te prijazne ponudbe! Iz ljubezni do Jezusa, ki je nekdanj tudi v hlevu na terdi slami ležal, želi še v ovčnjaku ostati. Lepo prosi očeta, rekoč, da je že navajena, da ji ljube živalice ne storijo nič žalega, ker jo imajo rade itd., in ne neha prositi, dokler ji ne dovolijo.

Menim, da še vas veseli to, da se je po tolikem terpljenji Germani jelo bolje goditi. Vendar Germana se tega kar nič ni veselila. Žalostna je bila, da se ji je odjemalo prejšnje terpljenje; žalostna je bila, da so jo jeli po vsi vasi tako častiti, da so celo otroci za njo tekli, da bi ji roko poljubili; žalostna je bila, da so celo gosp. župnik jo v cerkvi drugim za izgled priporočali. „Bog me nima nič več tako rad“, si je mislila, „ker mi pošilja čast mesto zaničevanja, pohvalo mesto grajanja“.

O, Germana je bila velika pred Bogom!

g) Še en čudež.

Debel led se ne otaja hitro. Tudi merzlo sovražno serce se ne ogreje naglo. Vse je bilo že vneto za bogoljubno pastarico Germano, vse jo je ljubilo in zagovar-

jalo. Le merzločutna mačeha je imela še pomisljike — še sovraštvo. Iskala je, kako bi nedolžno Germano počernila pri Lovrencu in drugih. Kmali se je ponudila priložnost.

Že je bilo povedano, da je Germana vsako jutro dobivala za na pašo kos kruha seboj; to je bila že več lét njena hrana za celi dan, prav po besedi „vsakdanji kruh“. Če pa ni zvečer nič nazaj prinesla, bila je zmerjana, da je „požrešna“, „nikdar ne nasitena“. Skopa žena je namreč mislila, da mora še lep kosec nazaj prinesiti.

Nazaj pa ni nosila, ne sicer zato, da bi bila sama vse pojedala, marveč iz nekega družega vzroka, ki nam še posebno razodeva vso velikost njene dušne lepote.

V vasi je bivala uboga bolna ženska, od vsih zapuščena, le od Boga ne in Germane.

S to bolno ubožico je delila Germana svoj kruhek. Pa tako priserčno je bila dobra, da ni nekteri dan, n. pr. v petek, sama celo nič jedla, da bi bila le prav veliko kruha mogla prinesiti zapuščeni ženki.

Tako si je pastarica nakladala naj lepši post in dajala naj dražjo miloščino! Kajti lepše miloščine je ni od one, ki jo daje revež revežu.

Pa tega terdoserčna mačeha ni mogla umeti, zato se je zelo jezila, ko je zvedela, kaj dela s kruhom usmiljena Germana.

„Kako bo to revše še druge podperalo?“ je vpila, „sej družega nima kot svoj košček kruha. Gotovo krade.“

„Gotovo krade“; te misli si kar ne more več iz glave spraviti hudobnica; kajti čem hudobniši je kdo, tem hujše misli o družih.

Povsod voha in zalezuje, da bi mogla Germano tatvine obdolžiti; toda zastonj.

Ko nekikrat Germane ni bilo v hlevu, je preiskala njeno torbico, v katero je kruh za na pašo spravljala, in res najde huda mačeha štiri kosčke v njej. Tri si je bila usmiljena pastarica že pred pritergala in prihranila za ubogo stradajočo vdovo.

To je bilo dovelj, da je neblaga žena začela kričati in okrog sosedov pripovedovati, da bi tolikanj spo-

štovano Germano za tatico razglasila in ob dobro ime pripravila.

Pa to pot je ni tepla, je ni zmerjala. Imela je še vse hujši namen. Čakala je kakor zvita kača, da bi Germana s kruhom odšla.

Ko je bila deklica ravno blizo hiš pred vasjó, tedaj zagrabi debel oklešček in teče za njo, da bi jo vpričo ljudi tepla — v sredi vasí.

Ravno je šlo nekoliko ljudi po cesti. Videti toliko jezo in serditost, s katero je proti preplašeni deklici namahovala, hočejo preganjano siroto braniti, ker jim je bila dobro znana dekletova nedolžnost in mačehina hudovoljnost.

„Kaj?“ jame kričati, „ali to potepinko hočete braniti? Ali pa veste, da krađe, hinavka. V ječi, tam je njen pravi prostor. Tatica je, to vam bom dokazala.“

Pri tej priči zagrabi Germanino torbico, jo hlastno odpre — pa kako ostermi! Kako se zavzamejo kmetje in zdaj vsa preplašena mačeha!

V torbico so bili lepo redno zloženi cvetlični venci, nezrečeno prijetno je iz nje zadišalo! Take cvetlice ne rastó v tistem kraji. In takrat je bila celó zima in zelo mraz, da ni bilo nikjer le ene cvetke dobiti.

Tako je Bog sam opravičil tiho terpinko.

Huda žena je menila dobiti ukradeno jedilo v torbici, pa glej — prelepe cvetlice se ji iz nje nasmehljajo. Pač preljubeznjiv odgovor dobrega Pastirja iz nebés, in prekrasno opravičenje s čudežem. Tako dober je ljubi Bog!

Tu je bila vojska tako rekoč med nebom in zemljo, in nebo je zmagalo. Pa konec te vojske je bil tak, da je tudi premagani sovražnik obhajal — veselo zmago!

Tolika ljubezen Božja je prebila terdi led — razgrela je merzlo serce zaslepljeni mačehi. Ta čudež jo je tako pretresel in pogrel, da je koj spoznala vso gerdobijo svojega brezvestnega vedenja. Britko se začne jokati, vsa skesana poklekne in prosi Boga in tolikanj žaljenega otroka za odpuščanje.

„O, zanaprej mora biti vse drugač“, tako obeta s solzami v očéh. In še tisti dan zapové, da Germana nima več pasti ovác, da naj ta posel opravljajo njeni

mlajši otroci. Germani odkaže pri mizi prvi prostor, in v sobi napravi mehko čedno posteljo. V hlevu ne smé več spati. Drugi otroci jo morajo spoštovati, celo vbo-gati jo.

Mačeha gre k spovedi in opravi dolgo spoved od vsega življenja ter sprejema odsihdob po večkrat ss. zakramente. Pri Lovrenčevih se je zdaj vse spremenilo in na boljše obernilo. Spokorna gospodinja je rada okrog pripovedovala, da le po stanovitni molitvi dobre Ger-mane se je tako vsa predru-gačila.

Tako spremenjenje mačehinega serca pač ni manjši čudež kakor oni, da se je Germanin kruh spremenil v duhteče cvetlice!

h) Kakoršno življenje, taka smert.

Germana je bila že 22 lét stara takrat, ko se je njena mačeha spreobernila. Tedaj še le v 23. letu po tolikih britkosti se ji je pokazalo cvetje zemeljske sreče. Pa za take duše, kakor je bila Germana, tukaj na svetu sreča ne cvete.

Germana kmali potem nevarno zboli ter boleha bolj in bolj. Močno se ji toži po gozdni samoti in po nočni tihoti v ovčnjaku, kjer je toliko lét med ljubljeni-mi ovčicami nemotena prav po željah svojega serca zbrano molila in na skrivnem se vsak dan z Bogom po-govarjala, kolikor koli je želela. Zato je nekterikrat prav priserčno prosila, naj bi smela, kakor nek-daj, gnati ovce past, in potlej čez noč v ovčnjaku ostati. Če je do-bila kterikrat dovoljenje, jo je to vidno poživilo in po-zdravilo.

Nekikrat ji starši na njeno priserčno prošnjo spet dovolijo v hlevu prenočiti. Tisto noč pa se ji angelj prikaže v veliki svitlobi in ji pravi: „Germana, sestrica moja, čas tvoje poskušnje je pri kraji; v treh mescih pridem po-te, da te v nebesa popeljem.“ Na to spet zgine angelj.

Od tiste noči so bile vse njene misli in želje v nebesih. Polna veselja in kopernenja je pričakovala za-željene ure svoje ločitve. Še bolj je bila molčeča in za-mišljena in gostokrat je prosila dovoljenja, da bi smela v hlevu prenočiti.

Čez dva mesca še huje zboli, vse moči jo jamejo zapuščati, čedalje bolj peša. Pa ves čas ostane izgled poterpežljivosti, vdanosti in krotkosti; nikakoršne pritožbe ni iz njenih ust.

Čem bolj se množijo bolečine, tem bolj se raduje. Ko se ji zdi bolezen že zelo nevarna, želi ss. zakramentov za umirajoče. Kakor je bila vajena ves čas svojega življenja, je tudi zadnjikrat s serafsko pobožnostjo zavžila Jezusa Kristusa — popotnico v večno življenje; s posebnim zaupanjem je sprejela zakrament sv. poslednjega olja. Prosila je očeta in mačeho za blagoslov, priserčno se jima zahvalila za vso ljubezen; ginljivo se je poslovila z vsimi domačimi, vsim je vse odpustila.

Potem je prosila, naj jo nesejo v ovčnjak — v tisti hlevček, v katerem je toliko presrečnih noči preživela, naj jo pustijo tam samo in nihče naj je ne moti. Gotovo je čutila — slutila smert; in kakor je ponižno živela, hotela je tudi ponižno umreti — v hlevcu!

Drugo jutro pridejo oče Lovrevec v hlev. Germana leži na slami, roke ima sklenjene na persih; obličje je prijazno, kakor bi sladko spala. Stopijo bliže, jo kličejo; pa zastonj — po noči jo je Gospod poklical k sebi. Bilo je to 15. rožnika 1601; ravno tri mesce potem, ko se ji je bil angelj prikazal.

Ravno tisto noč sta bila dva pobožna meniha iz Tuluza, gredé z misijona, v gozdu zašla. Okoli pol noči gresta proti vasi, da bi si prenočišča poiskala. Kar zagledata neko svitlobo, kakor svitlo cesto iz nebes proti zemlji. V sredi te svitle ceste vidita trumo devic v belih oblačilih, v taki svitlobi, da se jima blešči. Te nebeške podobe pele so prelepo pesem. Meniha zapazita, da se spustijo proti nekemu malemu, starikastemu poslopju. Na to vsa prikazen spet zgine, in je tema kakor préd. Ko prideta v vas, zagledata zopet ono nebeško trumo. Še lepše se jima zdi, da pojejo zdaj device in med njimi vidita še eno novo tovaršico, ki je s cvetlicami ozaljšana. V sredi med seboj jo imajo. Kmalu jima spet vse zgine.

Zjutraj oprašujeta meniha, kdo je v vasi umerl? Hitro se je razširila novica, da je umerla sv. Germana. Iz razpadljivega ovčnjaka je bila prenesena v lepe ne-

besa; — spala in umerla je v hlevcu, zbudila se je v nebesih! Oj kako lepa, kako ginljiva taka smert!

Starši in otroci, ki so zadnji čas jeli Germano tako priserčno ljubiti, se milo jokajo. Jokaje prenesejo sv. truplo v hišo, ga oblečejo v lepo pražno oblačilo in položijo na mertvaški oder.

Od vsih strani hitijo ljudje skupaj. Vsi se čudijo in pravijo, kako je vendar lepa ranjca! Njeni sicer blede lici ste zdaj lepo rudečkasti, njen obraz nezrekljivo ljubeznjiv, kakor bi bila zamaknjena.

Več časa se v tistih krajih skor družega ni govorilo, kakor o čednostih ranjce in o čudežih, s kterimi je Bog že na zemlji poveličeval ljubljenega otroka.

i) Po smerti.

Sploh se smé reči, da ljudje človeka po smerti milejše sodijo, kakor pred smertjo. Ljubezen in hvaležnost, ki jo čutimo do svojih prijateljev in dobrotnikov, ter spoštovanje, ki ga imamo do časti vrednih oseb, se z vso močjo in ginljivo zavestjo pokaže še le takrat, ko se za zmiraj poslovijo in preselijo v brezkraino večnost.

Tako je bilo tudi v Pibraku. Koliko lét se ni skor nihče zmenil za ubožno, bolešno pastarico; le proti zadnjemu so jo začeli posamezni čislati; a ko je preblaga devica zatisnila oči, tedaj se je vse zanimalo zanjo, od blizo in daleč.

Prišel je dan pogreba. Bil je delavnik, a spremeni so ga Pibračanje v praznik. Nihče ni delal. Za pogrebom jih je bilo toliko, kakor bi naj imenitnišega gospoda k pogrebu nesli.

Takrat je bila še navada, da so posebno odbrane osebe v cerkvi pokopavali. Kdo bi bil bolj zaslužil na takem posvečenem kraji počivati, kakor Germanino deviško telo? Gospod župnik so to tudi koj sprevideli; zato so določili, da truplo sicer uborne pastarice, ki je ves čas poslušala božjo besedo s toliko ljubeznijo in pazljivostjo, pa s toliko koristjo, mora biti zakopano v cerkvi nasproti prižnice.

Položili so jo v priprosto leseno rakev, okinčali so jo s prelepimi vencí, ktere so ji bili otroci spletli iz belih in rudečih cvetlic. Na glavo so ji djali še krasen venec iz nageljnov in žitnega klasja.

Precej časa je bila ondotnim ljudém nepozabljiva. Zlasti so veliko o njej govorili otroci, ki jih je tolikrat podučevala; pred vsem pa so g. župnik veliko lepega iz njenega življenja gostokrat omenili v pridigah in kerščanskih naukah. Pozneje pa, ko so umerli dobri duhovnik in se preselili mnogi njeni verstniki in verstnice v hladni grob, je čedalje bolj zginjal tudi njen spomin.

Se le čez 43 lét so se ljudje naenkrat spet začeli prav živahno razgovarjati o ranjci Germani.

Tisto leto namreč so hoteli neko drugo imenitno osebo zakopati tje, kjer je ležala Germana. V ta namen jame grobar razkopavati tlak, pa ko odbije in razkrije nekoliko plošč, zagleda človeško, popolnoma nestrohljeno truplo. Močno se prestraši prvi hip in glasno zavpije. Ljudje, ki so ga slišali, prihitijo gledat — in kaj vidijo? Skor pri verhu zemlje vidijo prelepo telo mlade device, ki je še tako dobro ohranjeno, kakor bi ga bila ravnokar duša zapustila.

To se vé, da se je ta prečudna novica hitro po vasi razglasila in da so od vseh strani hiteli ljudje gledat. Dolgo časa so jo opazovali, hoteli natanko viditi. Pri kopanji jo je bil grobar nekoliko ranil na glavo, in rana je bila rudeča, živa; poskušajo telo vzdigniti, vse je še pregibljivo, kakor živo; celó nohti na rokah in nogah še niso odpadli, vsi udje so še s kožo pokriti, le jezik se je nekoliko usušil in ušesa; v roki najdejo majhino svečko in ob glavi venec duhtečih nageljnov in žitnih klasov; obleka je še cela in terdna, le da je v zemlji močno ob barvo; ena roka je nekoliko upognjena, in na vratu so videti še znamenja zaceljenih rán in oteklin. Precej so uganili, da to lepo truplo ni nikogar družega, kakor ranjce dobre deklíne Germane; kajti med pričujočimi so bili še nekteri, ki so jo v življenji poznali, ki so mertvo kropili in so bili pri njenem pogrebu.

Zdaj so Germano častitljivo iz gróba vzeli in v cerkvi na očitnem kraji položili, da jo je lahko vsakdo videl.

Kmali jo je Bog zopet z novim čudežem povelical. Neka imenitna gospa se je v svoji preveliki občutljivosti pritožila, da ne more gledati mertvega trupla tako blizo svoje klopi, in je zahtevala, naj se Germana kam drugam prenese, da ji bo izpred oči, češ, da merlič je le merlič, če je bila tudi še tako sveta. Tako pretirana občutljivost, nikakor ni mogla dopasti Bogu, ki je Germano sam s čudeži tolikanj poveličeval. Truplo ranjce so sicer prenesli v bolj samotni kotec, a zaslužena šiba je kmali udarila ono preobčutno gospó.

Kmali potem nevarno zboli, grozovite bolečine čuti v persih; pa tudi njen mali otrok je za smert bolan. Naj imenitniše zdravnike pokličejo iz mesta, pa nihče ji ne more pomagati. Bolečine prihajajo vedno hujše, strah čedalje večí.

Zdaj se spomni njen mož, kako se je bolnica zaničljivo vedla zastran svete pastarice. Tudi ženi razodene svoje misli, da njeni žalostni stan je beržkone kazena za tisto nesterpljivo prevzetnost. Pri tej priči se bogati bolnici oči odpró, spozná svojo krivico; vsa skesana poklekne in za odpuščanje prosi Boga in njegovo služabnico Germano.

Precej prvo noč potem se gospa nagloma prebudí in zagleda spalnico vso v svetlobi in pred seboj bliščéčo podobo ranjce Germane, ki ji prijazno obljubi, da bode kmali ozdravela ona in tudi dete. Vsa vesela pokliče služabnico, da naj ji pogleda rane, in glej — vse so zaceljene! Dá si prinesiti še bolnega otročiča: — tudi ta je polnoma zdrav in vesel!

Zjutraj zgodaj hiti v cerkev se zahvalit za toliko milost. Potem dá narediti za Germanino truplo lepo rakev iz svinca. Le-to potem prenesó in postavijo na spodoben kraj v žagradu.

Vsled teh in še mnogih družih čudežev so se začeli nabirati zanesljivi in spričani dokazi v ta namen, da bi se Germana očitno razglasila za svetnico. Že Gregorij XVI († 1846) so rekli o njej: „Germanino za-devo sem preiskal, zdaj mi je znana in zdi se mi povsem čudovita.“ Že ta papež so jo hoteli povzdigniti med zveličane, pa jih je smert prehitela.

Slednjič so jo po natančnem presojevanji slavni papež Pij IX z veliko slovesnostjo zveličanim prišteli 7. maja 1854.

V Rimu je bila ta dan pred cerkvijo sv. Petra videti velika na platno malana podoba, na kateri je bila krasno naslikana Germana, zapustivši zemljo hiteč k nebeškemu Očetu, ki ga nad oblaki angelji obdajajo. Spodaj je naslikana Pibraška vas, kjer je nekdam tekla njena zibelka, in kjer je zdaj njen grob; potem tisti pašniki, kjer je toliko lét poleg ovčic tako zvesto Bogu služila, in pa lesen križec, kakor priča njenih priserčnih molitev in pobožnih premišljevanj. Pod podobo je bilo z velikimi čerkami zapisano v latinskem jeziku: „Germano Kuzén (Cousin), devico iz Tuluza (tam je bil namreč škofov sedež), slavno v čednostih in čudežih, počeščujejo papež Pij IX z manjšo nebeško častjo 7. maja 1854 po Kristusu.“

Nad velikimi vrati te velikanske cerkve je bila druga slika, ki je z besedo in podobščino oznanjala čudežno „spremenjenje kruha v cvetlice“.

Od znotraj je bila cerkev veličastno ozališana; brez števila luč in lučic jo je razsvitljevalo. V sredi je bila postavljena velika slika, ki je kazala Germano v nebeški slavi. Od začetka svečanosti je bila ta podoba zakrita, odkrila se je še le tedaj, ko je bilo prebrano dotično pismo Pija IX.

V tem prelepem pisanji se med drugim bere: „V krotkosti, poterpežljivosti in stanovitosti v dobrem je dajala izgled, ki po svoje presegajo druge. — Ne moremo se dosti načuditi naredbam Božje previdnosti, ki je ravno za naš čas prihranila poveličanje te pastarice. Izgled te device naj v sercih mnogih na novo zaneti in vterdi že skor ugaslo vero ter naj prenovi in zboljša zadržanje vernih.“

Okrog omenjene slike je gorelo v podobi krone in na verhu v podobi križa neštivilno lučic na 200 lustrih.

Enako so se prizadevale še druge umetnije poveličevati blaženo Germano. Tako Rim časti svetnike!

Čez en mesec potem so v čast zveličani Germani v Tuluzu obhajali slovesno tridnevnicco, vsak dan z dvema pridigama.

Velika škofijska cerkev je bila od zgodnjega jutra do pozne noči skor zmiraj tesno napolnjena. Vsak večer je bila krasna razsvitljava. Vsi stanovi brez izjeme so se vdeležili tega veselega preslavljivanja. Vse hiše so bile lepo ozališane. V celem velikem mestu ga skor ni bilo okna, da bi bilo brez lučice.

Na zadnje so začeli zveličano Germano slaviti v domačem kraju, kjer je živela in terpela. Tudi tukaj so obhajali tridnevno, ki se je pričela 25. rožnika 1854.

Od vsih strani so hiteli v gostih trumah romarji raznih stanov in različne starosti v priprosto vas Pibrak. Pred vasjo so naredili veliko šotorov, ker v vasi ni bilo prostora. Vse je bilo veselo, vse se je radovalo.

Okrog cerkve, ki stoji na gričku, so bili narejeni oltarji, na katerih so se vse dopoldne sv. maše opravljale in premnogo je bilo obhajanih. Osem tisuč hostij je bilo prvi dan posvečenih in še jih je zmanjkovalo. Tri sto duhovnov je bilo prvi dan za procesijo.

Ta dan se je pervikrat obhajala presveta daritev v čast uboge pastarice v domači vasi; maševali so tuluški nadškof sami vpričo nad 10.000 ljudi.

Vsak dan je bila dvakrat pridiga. Tujcev so vse tri dni našteli do 75.000.

Tudi po vseh cerkvah cele škofije so zveličano Germano slavili.

Kmali pa je prišel čas, da se smé častiti po vesoljnem katoliškem svetu.

29. rožnika 1867 se je v Rimu praznoval 1800letni spomin mučeniške smerti ss. Petra in Pavla s toliko slovesnostjo, da ostane z neizbrisljivimi čerkami zapisan v zgodovini „večnega mesta“. Na ta slavni dan se je skazala med družimi tudi zveličani Germani naj večja čast — prišteta je bila med svetnice.

Pač je imela marsikaka v svilo in dragoceno gizdavo obleko oblečena ženska o takih sijajnih slovesnostih vgodno priliko za resno — pretresljivo premišljevanje! Sv. Germana je bila rojena pod uborno streho priprostega kmeta. Živela je ves čas v tihi samoti, revna, bolehnata, zaničevana, mnogokrat lačna. Svet se ni zmenil zanjo, in ona ne za svet. Poznala je na celem svetu le domači kraj. Učenosti, s katerimi se zdaj ženstvo tolikanj

ukvarja, ni nobene znala, znala je le ovce pasti, staršem streči, pa — kerščansko živeti. In ko se preseli iz časnosti v večnost, se loči tako tiho, da je nihče ne sliši, nihče ne vidi, kakor list, ki ga lahni večerni veter odterga na samotnem drevesu! Zdaj pa tolika čast, tolika slava že na zemlji; kaj pa še le v nebesih!

Mnogo čudežev je Bog storil po svoji zvesti služabnici, a naj veči čudež se mi zdi sv. Germana sama. Kako presunljivo je za nas sporočilo, da njeno truplo ni strohnelo! In kaj bi tudi? Zakaj bi trohnelo telo, ki ni nikdar služilo grehu, ampak je bilo vedno čist tempelj sv. Duha? zakaj bi gnjila glava, ki se ni nikoli nad druge povzdigovala? zakaj oči, ki niso nikdar nič nespodobnega gledale? zakaj ušesa, ki so poslušale le sv. govorjenje? zakaj usta, ki jih je le v Božjo hvalo odpirala? zakaj bi trohnele roke, ki za delo niso bile nikdar pretrudne, revežem pa zmir radovoljno odperte? in zakaj bi trohnele noge, ki niso drugam hodile, kakor na delo in v cerkev? O da bi bilo tudi naše telo z vsemi udi tako Bogu posvečeno, in da bi v njem prebivala tako čista duša, tako blago serce kakor v deviškem telesu sv. Germane!

16. Sv. Paškal Bajlon.

Iz prejšnje dogodbe ste se lahko zadostno prepričali, da Bog ne gleda na bogastvo in imenitnost ljudi, marveč le na lepoto in svetost življenja. Božje oko si nič ne zbira med stanovi. Kjer zagleda čisto, krotko, sveto sercé, povsod mu je všeč; naj vlada v kraljevi palači ali pa prezeba v pastirski koči. Kdor koli stanovitno spolnuje njegovo sveto voljo, vsak je njegov ljubljenec, njegov otrok; vsacega pokliče ob določenem času k sebi v rajski dom, da mu izroči očetovo dedišino: nezmérno veliko, brezkraino veselje nebeškega kraljestva!

In menda zato se nam smert pobožnega reveža bolj ginljiva zdi, ker iz naj večje ponižnosti je naenkrat

povzdignjen do naj večje časti. Zato vam posebno rad pripovedujem izgledu onih pobožnih otrok, ki so v britkem pomanjkanju, v neznani samotnosti in v ponižnem zatajevanju zvesto Bogu služili.

Tak je bil tudi sv. Paškal Bajlon.

Njegovi starši Martin in Izabela Bajlon so živeli v priprosti vasi na Španjskem in so si z obdelovanjem polja, toraj v potu svojega obraza, težko služili svojega vsakdanjega kruha. Čeravno ubožni, bili so vendar prav kerščanski ljudje, ki so vestno skerbili za svojo družino. Bog jim je dal petero otrok; naj mlajši je bil rojen 17. maja 1540 in je dobil ime po sv. škofu Paškalu, kterega god se je ravno prešnji dan praznoval.

Njegova mati so bili jako pobožna žena in so hodili vsak dan k sv. maši. Pa vselej so seboj jemali v naročju svojega ljubega otroka. Z velikim veseljem so opazovali, kako resno in mirno se je v cerkvi védel mali Paškalček in kako verno je gledal pri sv. maši na mašnika, kakor bi si hotel vse zapomniti in vsega se naučiti.

Cerkev se mu je s časoma tako priljubila, da nikamor ni šel s tolikim veseljem, kakor v hišo Božjo. Nekega dne so imeli starši posebno opravilo, da so ga za nekaj časa samega pustili. Toda kmali potem gredo pogledat, pa otroka ne morejo nikjer dobiti. Povsod ga iščejo z veliko skerbjo; s strahom poprašujejo pri sosedih po njem; nihče ne vé zanj. Slednjič ga najdejo v cerkvi. Ker Paškalček še takrat ni znal hoditi, se je po rokah in nogah tje kaj priplazil. Tako je potlej še večkrat storil; starši mu niso branili, ker so vedeli, kam zahaja; še le prav vseč se jim je to zdelo, kajti bili so istinito pobožni.

Kaj pa je tako zeló vleklo malega otroka v svetišče božje? kaj ga je na svetem kraju tako zanimalo, da se ni naveličal, kakor oni otroci, kterim se v cerkvi kmali dolgočasno zdi? Dobra mati so mu mnogokaj že prav priprosto povedali o Jezusu Kristusu, ki noč in dan biva na velikem oltarju, o preljubi Materi nebeški, o svetnikih in angeljih. Zato je že po nekoliko razumeval razne podobe po cerkvi, jih prav pazljivo in pobožno ogledoval, in priserčno lepo molil pred njimi —

nekaj po nagibu sv. Duha, nekaj po tem, kar se je od blagodušne matere naučil!

Za učenje je imel veliko veselje, pa nikakoršne priložnosti. Starši ga namreč niso mogli v šolo dajati, ker so bili ubožni. Toda bistri deček si je znal sam pomagati.

Ko nekoliko odraste, ga starši odmenijo za pastirja; drugim ljudem mora živino pasti, da si s tem vsakdanji kruh služi. Pastirstva bi se še ne ustrašil tako zeló, ker vaje je vbogati tudi v težavnih in zopernih rečéh, le to mu je nad vse žal, da ne more v šolo hoditi. Oh tako rad bi znal brati, da bi iz svetih knjig kaj več zvedel o Zveličarju in svetnikih Božjih, kakor pa so mu mogli priprosta mati povedati, da bi zvestejše Bogu služil! In kaj stori?

Vselej, kadar žene čedo na pašo, vzame knjigo seboj. Ko se živina lepo mirno pase, se vstopi poleg pota kakor kak usmiljenja vreden berač, pa ne da bi prosil denarjev ali kruha vbogajime, on le duhovne miloščine želi. Za Božjo voljo prosi memogredoče, naj se ga usmilijo in naj mu čerke razkažejo in povejo, da se bo mogel branja naučiti. Po velikem trudu se mu res posreči, da zná še precej dobro brati, in še celó nekoliko pisati se samotež navadi.

Zdaj se mu zdi, da bi ne mogel srečniši biti. Pre-skerbí si dobrih duhovnih bukev; za posvetne nič ne mara. Vedno jih prebira in kar bere, resno premišljuje ter neprenehoma v otročji priprostosti moli za milost, da bi mogel vedno prav pobožno živeti. Posebno všeč mu je knjiga, v kateri najde lepih molitev in češenj Matere Božje. Da bi ga v branji in premišljevanji nihče ne motil in da bi mogel Mater Božjo prav po željah svojega vnetega serca častiti, se loči od družih pastirjev in goni svojo čedo k neki kapelici Matere Božje.

Okrog te kapelice pa je bil slab pašnik, in še to malo, kar je ondod zrastlo, so ovce hitro posmukale. Zato ga vpraša nekikrat mož, kteremu je ovce pasel, zakaj zmiraj na tistem kraji prideržuje čedo; saj tam ni nikakoršne paše in ovce bodo vse sestradane. Paškale na to priprosto odgovori: „Bizo Matere Božje ne bode ovcam ničesar manjkalo; kajti ona je dobra pastarica,

ki v vsaki potrebi pomaga.“ In res je bilo tako; Bog je otroku tako poplašal goreče češenje do Marije, da je bil mož sam primoran spoznati, da so mu ovce dobro oskerbljene in tako debele, kakor bi se pasle po najboljših pašnikih.

Neki dan ga mati vprašajo, ali bi ne hotel tudi sosedovih kóz pasti. Paškál pa lepo prosi, naj mu tega nikar ne velevajo; kozé so tako nemirne živali; težko bi jih bilo varovati, da bi ne šla zdaj ta zdaj ta v škodo na tuje polje in travnike. Tako vésten je že bil deček Paškál.

Varoval se je na vso moč tudi naj manjšega greha; kajti dostikrat je pomislil, da je Bog povsod pričujoč. Čeravno je pastirovanje že samo na sebi nekakšna pokora, si je vendar nakladal še posebna pokorila. Da bi milega Jezusa v revščini posnemal in se lože vsacega greha obvaroval, — je jél že v nežni mladosti bos hoditi in bosonog spremljevati svojo ubežno čedo po gormovji in ternji, čez skale in sterne pečevje.

Ko nekoliko odraste, zapusti dom svojih staršev in si gre drugam boljše službe iskat, da bi mogel lože svojim ubožnim staršem pomagati, pa tudi še kaj revežem dati. Posreči se mu, da dóbí prav dobrega pobožnega gospodarja, ki ga sprejme za ovčarja; ime mu je bilo Martin Garzias. Temu se s svojo pridnostjo in zvestobo tako prikupi, da ga hoče za svojega sina sprejeti in ga deležnega storiti svojega obilnega premoženja. Kdo bi take vabljive ponudbe ne sprejel? Toda verli mladeneč se mu lepo zahvali in ne mara za bogastvo. Ljubše mu je v revščini živeti „iz ljubezni do Boga“. Ostane tedaj ubog ovčar, da bi se pripravljal še za večo revščino, katero si je namenil s slovesno obljubo izvoliti v kakem samostanu.

Kakor doma pri starših, tako je bil tudi na ptujem pri družih ljudéh pravi izgled kerščanskih čednosti. Čem večí je bil, tem bolíši je prihajal: ponižen, priprost, čist mladeneč — je bil ljub Bogu in ljudém. Vsi, kateri so ga poznali, so mu rekli le „sveti ovčar“! — Nikdar ga niso slišali prepirati se ali kleti, nikdar ni prišla laž iz njegovih ust, praznih norčij in preširnega vedenja svojih mladostnih tovaršev se ni vdeleževal,

marveč jih je le k dobremu zavračeval, kolikor je mogel. Čutilo za pravico mu je bilo tako globoko vkoreninjeno v blago serce, da je sam iz lastne težko zaslužene plače poravnal vsako škodo, ko je ktero njegova čeda po polji ali po travnikih storila, če tudi brez njegovega zadolženja. Bil je zanesljiv, res kakor „zlata tehtnica“. Enkrat mu velí viši ovčar, ki je bil hudo žejin, naj mu gre na ptuj vert po grozdja. Paškál se brani, uni pa zmerja in mu žuga. Naravnost pa mu reče vestni mladeneč: „Grozdje je tuja lastnina in raji se dam na kosce raztergati, kakor pa naj manjšega kaj ukrasti, ker je to zoper Božjo zapoved.“ Enako se je prizadeval za druge čednosti, zlasti za sveto čistost.

Da bi ne pozabil tudi naj manjše napake, ki se mu je vsled človeške slabosti kterikrat primerila, je Paškál naredil vselej vozal na vervici, ki jo je v ta namen pri sebi nosil in potlej je prišel ves skesan k spovednici in se vsega do zadnje mervice na tanko obtožil. Njegovi tovarši so se le čudili in jim ni šlo v glavo, kaj more vendar pri spovedi tako dolgo pripovedovati, ker pri njem še nobenega malega greha niso zapazili. Toda Paškál je to drugač vedel. Sv. Duh mu je vnel serce z nezmérno ljubeznijo božjo, in ta goreča ljubezen ga je nagibala in učila vsako nepopolnost spoznati, objokovati in studiti.

Iz ločja si je umetno spletel molek in je z veliko pobožnostjo vsak dan po večkrat molil sv. rožni venec. Molil je naj raji klečé, obrnjen proti imenitni romarski cerkvi, ki se je imenovala „Naša ljuba Gospa na gori“. Tacih molkov iz bičja je še več naredil in jih družim podaril ter jim razložil, da so spleteni iz belih in rudečih róz: češenamarije da so bele, čednosti naj svetejše Device; očenaši pa da so rudeče rože, svete rane božjega Zveličarja.

Tudi tak oltarček si je bil Paškál napravil, da ga je imel lahko zmiraj pri sebi: to je bila njegova pastirska palica! V palico si je namreč vdolbel podobo Matere Božje in na zgornjem koncu je križ naredil. To palico je zasadil v zemljo, naj raji pod kakim lepim drevesom, potlej je pokleknil in s tako gorečo pobožnostjo molil, da so ga večkrat videli zamaknjenea.

Zarad velike ponižnosti mu je bilo hudo, če ga je kdo opazoval.

Ta palica, ki jo je imel Paškal v svoji pastirski priprostosti za oltar, je bila Bogu kaj zelo všeč. Tega so se pastirji, njegovi tovarši, z lastnimi očmi prepričali.

Po širokih pašnikih na Španjskem večkrat zdrave vode pomanjkuje; če tudi so luže za živino, vendar morajo pastirji o poletni vročini mnogokrat hudo žejo terpeti. Zastran tega so se njegovi tovarši enkrat pritoževali in so bili žalostni. Paškal pa jim svetuje, naj le palice v zemljo zasadijo, pa bo voda pritekla. Pastirji storijo tako, pa vode ni zagledati. To se Paškalu zelo čudno zdi, — zdaj sam zasadi svojo palico v tla, in glejte! — precej začne izvirati bister studenček. Pastirji menijo, da mu je bilo že préd znano, da je tam kak studenec zasut; zato ga drugi dan peljejo drugam na močvirnat travnik in ga prosijo, naj jim tamkaj pripravi pitne vode. Paškal zasadi svojo palico v tla, — in spet priteče čista studenčnica iz močvirnatih tal. Pastirji so se temu zelo čudili, on pa kar nič; mora že tako Božja volja biti, si je mislil v svoji ponižnosti.

Naj večje veselje njegovo je bilo, ako mu je gospodar dovolil, da smé tudi v delavnik iti k sv. maši. Ob taki priložnosti se skor ni mogel ločiti iz svetišča Božjega, toliko radost in srečo je našel v molitvi pred sv. Rešnjim Telesom, in skor se ni mogel potem dovelj zahvaliti gospodarju za tako milost.

Naj lepše spričalo za slehernega človeka blagovitost je to, če iz ljubezni do Boga natančno spolnuje dolžnosti svojega stanú. Pastirski stan je sicer med naj slabše štet, pa kako velik je bil ta sveti pastir pred Bogom! Že préd je bilo povedano, kako skerbno in vestno je varoval svojo čedo, da bi ne prizadjala kje kake škode. Neko noč je napravila njegova drobnica precejšno škodo. In Paškal ni imel miru, dokler je ni vestno poravnal. Precej dá škodo natanko preceniti in obljubi, da jo bode povernil berž ko bo svoj zaslužek prejel. Čez nekaj časa res prinese povračilo za cenjeno škodo; pa dotični posestnik mu pravi, da ravno na tistem kosu, ki so ga bile ovce popasle, je še več pridelal,

kakor po družih njivah, tedaj ne more in ne smé sprejeti nikakoršne odškodnine.

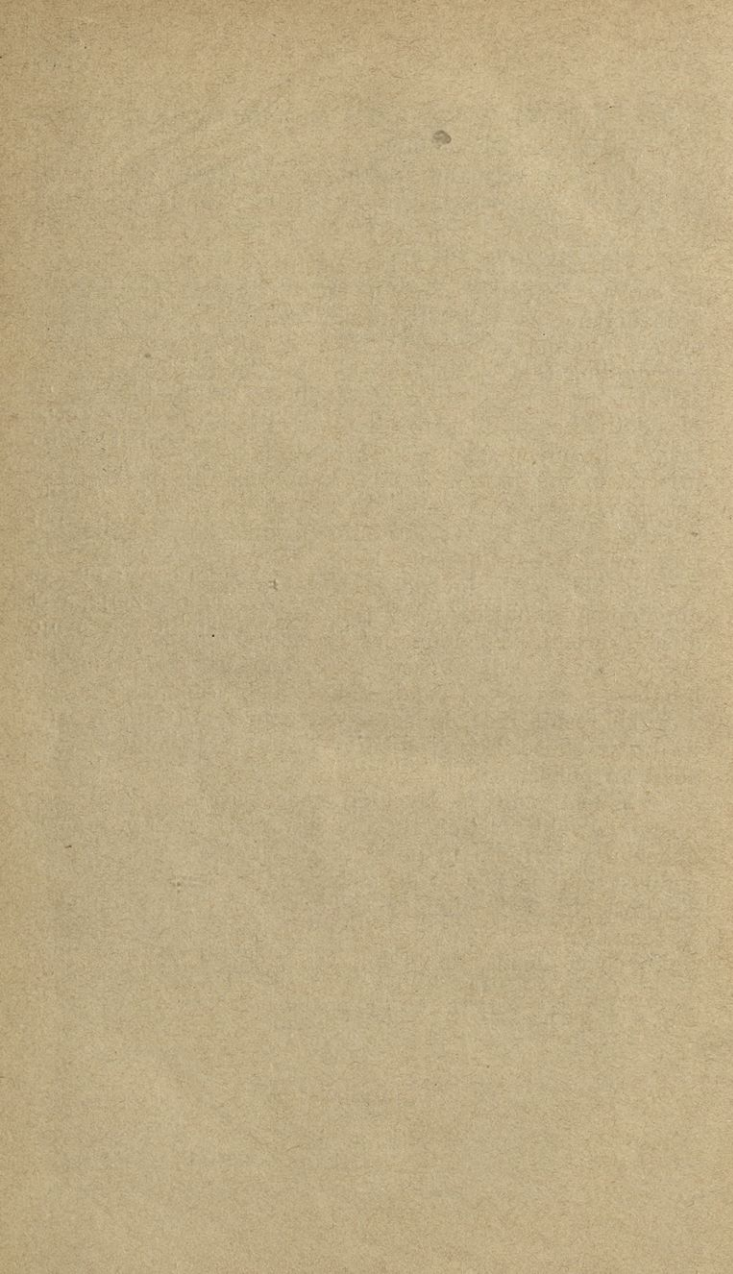
Ob času žetve je Paškál vedno jemal serp seboj na pašo in je pomagal pridno žeti na raznih njivah, da bi s tem popravil škodo, če so jo znabiti kje storile ovce brez njegove vednosti.

Vendar se mu je zdelo pastirsko življenje čedalje težavniše. Njegovo serce je bilo predobro, prežlahtno, prenedolžno za tako pastirsko družbo, v kateri so bili mnogi hudobni in sprideni. Ena sama nečista beseda, nespodobna šala — in berž se je s studom obernal in žalosten proč bežal; raji bi se bil dal na drobne kosce razsekati, kakor da bi bil svoje ustnice onečastil s kako lažjo. „Resnično tako je!“ To e bila njegova naj večja prisega in mu je več veljala, kakor marsikomu slovesno prisegovanje pred sodnijo. In ker je moral med pastirji tolikrat slišati kletve, rotenje (pridušanje), lažnjive in tudi nespodobne besede, krege in prepire; se mu je čedalje bolj tožilo in čedalje večje so mu bile želje, svet popolnoma zapustiti in v tihi samotnosti le za svojo dušo skerbeti. Po dolgi goreči molitvi je spoznal voljo Božjo, ki ga kliče v red sv. Frančiška, ker tam bo lahko ves čas reven ostal, kakor je bil dozdej, pa bo v družbi resnih móž, ki so se vsi zato svetu odpovedali, da bi zvestejše Bogu služili v čistosti, revščini, pokorščini in pobožnosti.

V tem redu je živel do konca svojega življenja, postal je velik svetnik, in Bog je delal po njem mnogo čudežev v življenji in po smerti. Naj bolj priljubljena čednost mu je bila sveta ponižnost in kerščanska priprostost, ki želi edino le Bogu v vseh rečéh dopasti. V tem obziru je ostal vse svoje življenje otrok — dete, kakor hoče Jezus, da bi bili vsi kristjani, rekoč:

„Če ne boste taki kakor otroci, ne pojedete v nebeško kraljestvo!“

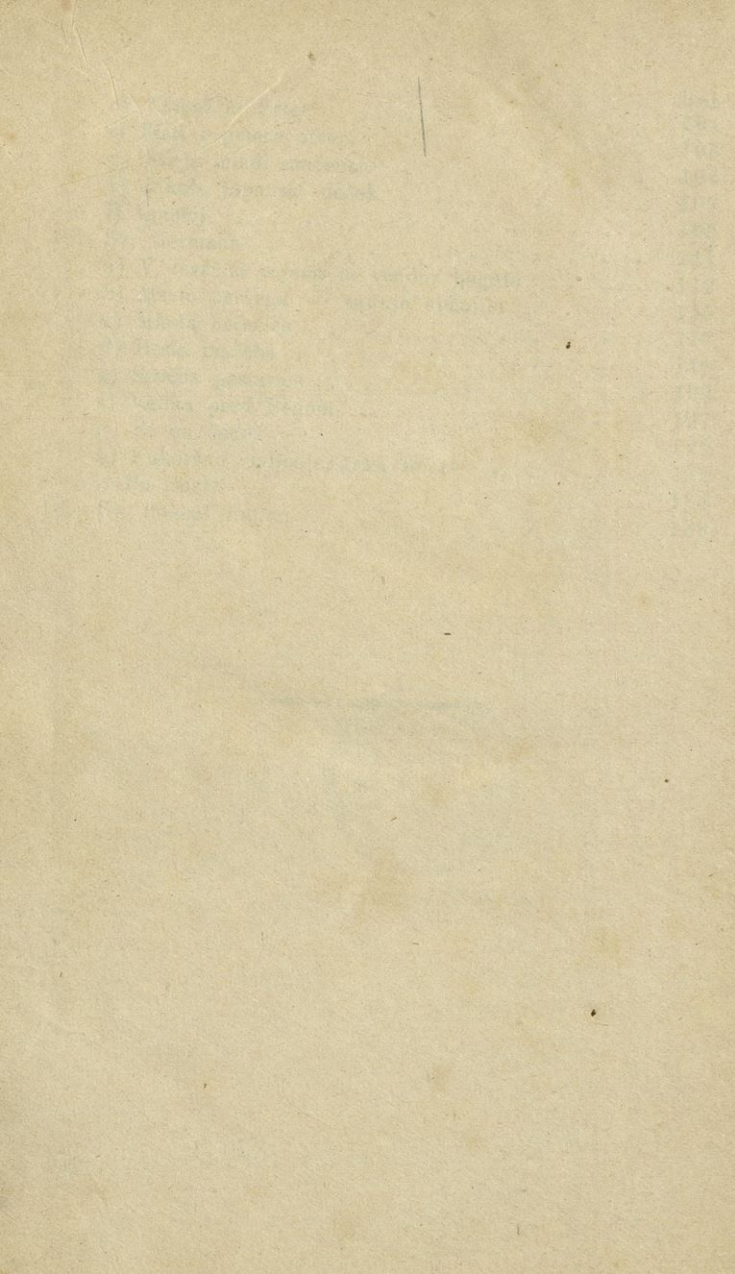
Kazalo.

	Stran
Vvod	III
1. Marija in otroci	1
2. Sv. Lenart Portomavriški	8
3. Zveličana Armela	11
4. Zveličani Benedikt Labre	19
5. Sv. Alfons Ligvorij	26
6. Sv. Veronika Giuliani	30
7. Zveličana Marija Angelska	36
8. Zveličani Krispin Viterbski	47
9. Zveličana Marjeta Marija Alakok	51
10. Ivan Jakob Olier	57
11. Sv. Roza Limanska	60
a) Kako bogaboječa je bila Rozika	61
b) Kako zelo se je Rozika zatajevala	64
c) Kako poterpežljiva in usmiljena je bila Rozika	66
d) Kako zelo je Rozika svoje starše ljubila	68
e) Kako molitvena in pobožna je bila Rozika	70
f) Kako so bile Roziki celo živali prijazne	72
12. Sv. Frančišek Saleški	75
a) Dober začetek	76
b) Mali apostelj	78
c) Mladi dobrotnik	79
d) Izverstni učencec	80
e) Vsim vse	83
f) Pobožni Marijin otrok	85
13. Pobožna Ana Garcias	88
14. Japonski otroci	92
a) Ljudovik japonski deček	94
b) Anton, Ljudovik in Tomaž	96
c) Ginljiv odgovor	100
d) Lepo mertvaško oblačilo	100

	Stran
e) Tomaž in Peter	101
f) Mati s petero otroci	103
g) Štirje mladi mučenci	104
h) Jakob, japonski deček	107
i) Ignacij	109
15. Sv. Germana	111
a) V revščini rojena in vendar bogata	112
b) Mesto pervega — zadnje obhajilo	115
c) Mlada beračica	117
d) Huda mačeha	119
e) Srečna pastarica	123
f) Velika pred Bogom	127
g) Še en čudež	129
h) Kakoršno življenje, taka smert	132
i) Po smerti	134
16. Sv. Paškal Bajlon	139

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS #

00000320660

